

Fogyasztóvédő Alapítvány **Heti sajtószemle** 2015. 15. hét

Pénzintézetek a törvények felett?

Noha a polgári törvénykönyv szerint a pénzintézeteknek öt év elteltével ki kell adniuk autóhiteles ügyfeleknek a gépjármű tulajdonjogát igazoló törzskönyvet, a hitelezők többnyire megtagadják adósaik kérését. A finanszírozók egy része az általános szerződési feltételeire hivatkozva nem adja ki az okiratot, ám ezzel törvényt sért.

A jogszabályba ütköző kikötést megtaláltuk több, találmra kiválasztott hitelező, így a Lombard Lízing Zrt., a Merkantil Bank, az MKB Euroleasing, a Raiffeisen Lízing, a Summit és a Hitex Pénzügyi Zrt., a CIB Lízing Zrt. és a Santander Zrt. szabályzataiban is. Kiderült az is, meglepő módon a társaságoknak nem kell engedélyeztetniük az általános szerződési feltételeket a pénzügyi fogyasztóvédelem felett örökődő Magyar Nemzeti Banknál.

Törvények felett álló pénzintézetek?

Úgy tűnik, hiába kéri az autóhitelesek a pénzintézetektől, hogy öt év elteltével adják ki nekik a járművük tulajdonjogát igazoló törzskönyvet. A finanszírozó társaságok egy része a szerződési feltételekre hivatkozva megtagadja a kérést, azonban ezzel áthágják a törvényt. Kiderült, hogy megdöbbentő módon a hitelezőknek nem kell engedélyeztetniük az általános szerződési feltételeket a pénzügyi fogyasztóvédelem felett örökődő jegybanknál.

Számos pénzintézet öt év elteltével sem adja ki ügyfeleinek az általuk hitelre vásárolt autó tulajdonjogát igazoló törzskönyvet. A bankok az úgynevezett opciós vagy vételi jogra hivatkozva tagadják meg az okirat kiadását annak ellenére, hogy a polgári törvénykönyv megkérdőjelezhetetlen határidőt szab a kérdésben. A jogszabály úgy fogalmaz: "a visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni, az ezzel ellentétes megállapodás semmis".

Lapunkat adósok tömegei keresték meg a közelmúltban, arról panaszkodva, hogy a számukra hitelt nyújtó pénzintézetek visszaélnék erőfölényükkel, és nem hajlandók átadni az őket megillető okiratot, öt év elteltével sem. A gépjárművek tulajdonjogát igazoló okirat, a törzskönyv nélkül nem lehet az autókat eladni. Vélhetőleg ez lehet a fő oka a pénzintézetek eljárásának, mert így biztosítani tudják kihelyezett hitelük fedezetét. Ugyanakkor a törzskönyv birtokában kezdeményezhetik a járműveknek a forgalomból történő kivonását is. Ezzel pedig öt év elteltével is gyakran élnek az autóhitelezők, ha elszámolási vitába keverednek ügyfelükkel. Csakhogy ezt a törvény szerint nem tehetnék.

Nem csak a törvény ad iránymutatást ugyanakkor a pénzintézeteknek, hiszen már jogerős bírósági ítélet is kimondta, hogy érvénytelen az öt évnél hosszabb időre kikötött opciós jogra vonatkozó feltétel. Ez év elején a Lombard Lízing Zrt.-vel szemben jogerősen lezárult közérdekű perben a bíróság megállapította, hogy a szegedi székhelyű pénzintézetnek az általános szerződési feltételeit tartalmazó szabályzata számtalan érvénytelen kikötést tartalmaz. A Szegedi Ítéletábla szerint öt évnél hosszabb opciós jogot nem lehet kikötni. A bíróság érvelése szerint éppen azért nem, mert az beleütközik a már említett polgári törvénykönyv rendelkezésébe.

Mivel nem csupán a Lombard, hanem egy sor másik pénzintézet adósa is megkereste lapunkat, kiválasztottunk néhány autóhitelezéssel foglalkozó társaságot, és górcső alá vettük általános szerződési feltételeiket. Az ellenőrzés során meglepő kikötésekre bukkantunk. Kiderült, hogy ezek is törvényt sértenek. A találmra kiválasztott nyolc pénzintézet egyike sem adja ki ügyfelének a törzskönyvet öt év elteltével. A finanszírozó társaságok csak azt követően adják ki a törzskönyvet, ha az adós a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette.

A jogszabályba ütköző feltételt megtaláltuk a Lombard Lízing Zrt., a Merkantil Bank, az MKB Euroleasing, a Raiffeisen Lízing, valamint a Summit és a Hitex Pénzügyi Zrt., továbbá a CIB Lízing Zrt. és a Santander Zrt. általános szerződési feltételei közt. Igaz utóbbi kakukktojásnak számít,

hiszen a kikötést az üzletszabályzatban nem leltük, viszont a társaság honlapján a gyakran ismételt kérdések alatt elrejtve szerepel a kikötés, amely alapján csak a kölcsönösszeg teljes kiegyenlítése után adják ki a törzskönyvet.

Felmerül a kérdés, ki ellenőrzi a pénzügyi felügyelet általános szerződési feltételeit. Ez ügyben már korábban megkerestük a pénzügyi felügyeletet ellátó Magyar Nemzeti Bankot (MNB), ahol többek között arról érdeklődtünk, engedélyezik-e a hitelezők szabályzatait, valamint miként ellenőrzik az általános szerződési feltételek törvényességét.

Kérdéseinkre megdöbbentő válaszokat kaptunk. Az MNB közölte, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában a felügyelő hatóság nem kell hogy engedélyezze a pénzügyi vállalkozások üzletszabályzatait. A felügyelő hatóság a pénzügyi vállalkozások megalapítását és működési engedélyének megadását, s a tevékenységi kör engedélyköteles bővítését engedélyezi, és e két eljárása során vizsgálja az üzletszabályzatot is, azokat azonban nem kell engedélyeznie. Vagyis a pénzügyi fogyasztóvédelem felett örökődő jegybank hozzájárulása nem szükséges ahhoz, hogy a pénzügyi intézetek több százezer ügyfelüknek egyoldalúan meghatározzák az általános szerződéses kikötéseiket.

HORVÁTH CSABA LÁSZLÓ

(Magyar Nemzet, 2015. április 4., szombat, 1+5. oldal)

Figyeljünk a szavatossági időre

Aki lejárt kozmetikumot használ, az számíthat a minőség romlására is

Szinte mindenki használ naponta különféle kozmetikumokat, nem is sejtve, hogy olykor kockára teszi az egészségét. A lejárt szavatosságú szépségápolási készítmények ugyanis akár fertőzéshez is vezethetnek. De mi történik akkor, ha a vásárló nem tud meggyőződni róla, mikor jár le a vásárolt készítmény szavatossága, netán még azt sem tudja megállapítani, mikor készült a kozmetikum? Ennek igyekeztünk utánajárni.

Mivel a gyártási időt csak a gyártó ismeri, így ha ezt nem tünteti fel, akkor a terméknek egyetlen olyan jellemzője sincs, amely támpontot adhatna ennek megállapítására. Ugyanis még az ugyanabba a kategóriába tartozó kozmetikai termékek összetétele is rendkívül eltérő lehet, két különböző márkájú, mégis azonos rendeltetésű termék minőségmegőrzési ideje jelentősen eltérhet egymástól. Így ez nem adhat támpontot a vásárlónak.

A minőségmegőrzési idő jelentősen függ az adott kozmetikai termékhez felhasznált hordozóanyag típusától is. A vízbázisú termékek, vagyis a samponok, a tusfürdők, egyes krémek, arcmosók esetén a legnagyobb kockázatot a termék felbontása utáni mikrobiális beszennyeződése jelenti. Az esetek többségében ez egyenlő a termék szavatosságának elvesztésével. Szerves oldószer bázisú kozmetikumok, azaz a körömlakk, a hajfesték, az arcszesz, illetve a dekorációs kozmetikumok esetében a minőség elvesztését az oldószer elpárolgása jelenti a legtöbb esetben, ami a termék rendeltetését hátrányosan befolyásolja. Ha megnövekszik a termékben a mikrobaszám, az esetlegesen fertőzéshez vezethet.

Lejárt kozmetikum használata esetén minőségi gondok is felléphetnek: vitamin-, illetve antioxidáns- tartalmú készítményeknél például csökkenhet ezeknek az anyagoknak a tartalma; a készítményekben előforduló növényi olajok pedig avasodásnak indulhatnak. A termékek víz- vagy alkoholtartalmának csökkenése a készítmény beszáradásához vezethet; az emulziók szétesése által a termék, például a krémek homogenitása szűnhet meg, de a lejáratú időn túl az is előfordulhat, hogy elbomlanak az egyes hatóanyagtartalmak, vagyis oxidálódnak.

Kiss Anita, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szóvivője érdeklődésünkre közölte: az Európai Parlament és Európa Tanács 2009- ben kelt, a kozmetikai termékekről szóló, kapcsolódó rendelet szabályozza a gyártóra vonatkozó címkézési előírásokat, illetve határozza meg a minőségmegőrzési időt érintő követelményeket is. Utóbbi az az időpont, ameddig a kozmetikai termék optimális feltételek mellett tárolva megfelel eredeti rendeltetésének, és különösen a minőségmegőrzési időnek.

Az időpontot jelezni kell a "felhasználható" szóval, a minőségmegőrzési időt egyértelműen kell megadni, és annak vagy hónapból és évből, vagy napból, hónapból és évből kell állnia. Ha szükséges, a megjelölt minőségmegőrzéshez szükséges tárolási körülmények előírásával kell kiegészíteni. Az uniós rendelet szerint a tárolóedényen és csomagoláson letörölhetetlen, könnyen olvasható és jól látható formában kell feltüntetni a szavatossági információkat. Ugyanakkor a szavatosság megjelölése nem kötelező a harminc hónapot meghaladó minőségmegőrzési idejű kozmetikai termékek esetében, viszont e termékeknél is meg kell jelölni azt a - felnyitástól számított - időtartamot, amely alatt a termék biztonságos és a fogyasztóra nézve káros következmény nélkül használható.

A kozmetikumokra az uniós jogszabályon kívül a termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi törvény is vonatkozik, amely kimondja: a gyártó köteles gondoskodni a termék biztonságosságáról, igaz, érthetetlen módon a törvény nem teszi kötelezővé a termékek gyártási, illetve lejáratí idejének feltüntetését. A jogsértés megállapítása esetén az első fokon eljáró hatóság szankcionálhat ugyan a jogsértés mértékétől és a kereskedelmi egység gazdasági súlyától függően, tudtuk meg az Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságtól, érdemes inkább megelőzni a bajt. A legjobb, ha olyan terméket meg sem vásárolunk, amelyen nincsenek feltüntetve a szavatosságot garantáló időpontok. Ha mégis megvettük a kozmetikai terméket, törekedjünk rá, hogy gondosan zárjuk vissza a kozmetikumot tároló edényt, ezáltal kevesebbet érintkezik a levegővel, és víz sem jut a tartályba. Olykor a víz is ronthatja a samponok, balzsamok, tusfürdők minőségét, mivel a vízzel kórokozók is kerülhetnek a tubusba. A legnagyobb odafigyelést a szempillaspirálok igénylik, fél év után váljunk meg a terméktől, különben kockáztatjuk a szemünk egészségét, a lejárt termékek szemgyulladását is okozhatnak.

A legnagyobb odafigyelést a szempillaspirálok igénylik: a lejárt termékek szemgyulladásokat is okozhatnak

VELKEI TAMÁS

(Magyar Nemzet, 2015. április 4., szombat, 11. oldal)

Idővel szűrik az indulókat

Kereskedelem Évi tízmilliárdot tehet zsebre a trafikok központi ellátója

Elvileg szeptembertől csak a központi dohányellátótól szerezhetik be a cigarettát a trafikok, ám az átálláshoz már ki kellett volna választani az új nagykereskedőt. Az államilag garantált üzlet évi tízmilliárdos hasznot is hajthat.

Lassan kicsúszik az időből a dohánypiac felügyeletével megbízott Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM). Egy tavaly elfogadott törvénymódosítás értelmében a trafikosok idén szeptembertől már csak az állam által "megbízható dohánykereskedőnek" minősített ellátótól vásárolhatnak terméket. Bár addig már csak öt hónap van, még nincs hír arról, hogy akár egyetlen lépést tettek volna az átállás érdekében.

A jogszabály alapján elvileg az állam vagy kijelöl egy általa kiválasztott kereskedőt, vagy nyílt pályázatot hirdet a dohányboltok kiszolgálására, de akár maga az állam is alapíthat ilyen céget. Egyebek mellett a szerződések megkötése, a trafikokkal történő kapcsolattartás informatikai hátterének megteremtése és a logisztikai háttér kialakítása szakmai becslések szerint legalább hat-hét hónapot vesz igénybe - már ha nulláról induló cégről van szó, és nem egy olyan vállalkozás kapja a megbízást, amely titokban hónapok óta erre készül.

Ilyenről ugyan nem hallottunk, de a döntéshozók láthatóan mégsem bíznák teljesen a véletlenre, hogy ki kaphatja meg a milliárdos haszonnal kecsegtető üzletet. A tavaly elfogadott törvény alaposan leszűkíti a szóba jövő vállalkozások körét. Ha magánvállalkozásra bízzák a feladatot, a jogszabály legalább 15 éves működést írt elő, illetve kizáró ok a 20 millió forintot elérő bírság. Ezzel két feltétellel ki is lőtték a két nagy piaci szereplő, a Philip Morris és a British American Tobacco (BAT) cégeit. (A húszmillió határt kifejezetten a Philip Morrishoz igazították, az

amerikai dohánycég 2007-ben kapott egy pontosan ekkora büntetést az akkori fogyasztóvédelmi hatóságtól.) A szűkre szabott feltételeknek így is megfelel több vállalkozás.

Piaci szereplők a szóba jövő "esélyesek" között említik a két évvel ezelőtti botrányos trafikpályázat aduászeit, köztük az országos nagykereskedelmi hálózattal rendelkező Continental dohánycégét és az ugyancsak kiterjedt nagykereskedelmi háttérrel bíró Vimpexet. A trafikpályázaton szintén jól szerepelt és jelentős nagykereskedelmi háttérrel rendelkezik a CBA áruházlánc is. Szóba került más, ismert kormányközeli nagyvállalkozó is, például a miniszterelnök barátja, Mészáros Lőrinc felcsúti polgármester, akinek szűkebb környezete - a testvére, valamint alpolgármesterének fia - korábban egy sor auchanos trafikot üzemeltetett.

Mint korábban beszámoltunk, a trafikellátó létrehozásával az állam lefölözné az évi 500 milliárd forintos dohánypiac forgalmát. A trafikok most közvetlenül a dohánygyártóktól vagy a 30-50 nagykereskedőtől vásárolnak. A trafikellátóval egy vagy legfeljebb néhány kereskedő kerülne monopolhelyzetbe úgy, hogy az értékesített cigaretta árából másfél-három, míg egyéb dohányterméknél kettő-öt százalék lehet a haszon, ami becslések szerint hat-hétmilliárd forintos profitot jelenthet évente. Ám míg a trafikosok 15 napon belül ki kell hogy egyenlítsék a számlát a trafikellátónál, a monopolhelyzetben lévő dohánycégnek csak két hónappal később kell fizetnie a gyártónak, vagyis folyamatosan milliárdos összegeket tud parkoltatni a számláján. Az onnan befolyó kamatokkal, egyéb bevételekkel együtt egyes becslések szerint a trafikellátó haszna elérheti már a tízmilliárd forintot is.

Az esélyesek között lehet a magyar dohánygyártó vállalkozás is
Batka Zoltán

(Népszabadság, 2015. április 4., szombat, 7. oldal)

Kiváló minősítést kaptak a Vredestein nyári abroncsai

A Vredestein nyári abroncsai példaértékű eredményeket értek el a legutóbbi független gumiteszteken. Mindez méltó elismerése az intenzív kutatásnak, a több millió kilométernyi tesztelésnek és a minőségi gyártási folyamatnak. A Vredestein Sportrac 5 és a Vredestein Ultrac Vorti több független európai gumiteszten is kiemelkedő minősítést kapott elsősorban száraz utakon való kezelhetőségéért, alacsony zajszintjéért, valamint kis üzemanyag-fogyasztásáért.

Az eredmények a Vredestein filozófiájának sikeréről tanúskodnak, amelynek titka a gyártó abroncsot viselő összes autó számára maximális teljesítményt nyújtani.

„Példaértékű”, „kiemelten ajánlott”, „nagyszerű teljesítmény nedves és száraz úton egyaránt”, „alacsony gördülési ellenállású”, „száraz és nedves utakon is a legjobban kezelhető, nedves időben a leggyorsabb” – csak hogy néhány gondolatot idézzünk a teszteredményekből. Az elismert német autós magazin, az Auto Bild, a német és osztrák ADAC és ÖAMTC autókлубok, valamint a Stifunkt Warentest fogyasztóvédelmi szervezet is az univerzális Vredestein Sportrac 5 és a kimagasló teljesítményű Vredestein Ultrac Vorti abroncsokat használja többcélú tesztprogramjaihoz.

Sportrac 5 A teszteredmények nedves és száraz területen egyaránt kiemelkedő teljesítményt mutattak. Dr. Seshu Bhagavathula, az Apollo Tyres Ltd. technológiai igazgatója szerint „a Vredestein Sportrac 5 és egyéb termékcsoportok teszteredményei mind az Apollo hollandiai K+F központjában kidolgozott élvonalbeli technológiáról és folyamatinnovációról tanúskodnak. Segítségükkel folyamatosan meg tudunk felelni ügyfeleink szigorú követelményeinek.” Csúcsteljesítmény és –dizájn - A Vredestein egyedülálló módon ötvözi a dizájnt és a technológiát. A hollandiai bázissal rendelkező Apollo Tyres gumiabroncsokkal foglalkozó globális K+F központja szorosan együttműködik az olasz Giugiaro dizájnstúdióval – a Vredestein mottója pedig a „form follows function”, azaz a „forma a funkciót követi”.

Ultrac Vorti A Giugiaro vonalai szinte minden Vredestein abroncsra megtalálhatók, így a Vredestein Sportrac 5 és a Vredestein Ultrac Vorti gumikon is, amelyek a Vredestein termékválasztékának legfontosabb támpillérjei. A Vredestein kimagasló technológiája a

biztonságot, a tartósságot, a kis üzemanyag-fogyasztást és a kényelmes vezetést részesíti előnyben. Ennek eredménye a Vredestein minden autóban nyújtott optimális teljesítménye.

Zöld címkék, sokféle méret -

A Vredestein Sportrac 5 14-18 hüvelykes méretben kapható, a Vredestein Ultrac Vorti pedig 17-22 hüvelykes kivitelben. Más szóval a két abroncs szinte a teljes piacot lefedi. A nedves utakon való fékezésre és kezelésre, valamint az alacsony zajszintre vonatkozó zöld címkék a kiemelkedő minőségre utalnak. Idén nyáron a méretválaszték tovább bővül, és a két csúcskategóriás abroncs már a piacon lévő szinte összes autóra kapható lesz.

<http://www.autoszektor.hu/hu/content/kivalo-minositest-kaptak-vredestein-nyari-abroncsai>

(autoszektor.hu, 2015. április 5., vasárnap)

Ezt tanácsolja az MNB a bajba jutott autóhiteleseknek

A banki elszámolás az autóhitelesekre is kiterjed, azonban a forintosítás nem. Így azok, akik devizában adósodtak el, továbbra is viselniük kell az árfolyamkockázatot. Mivel a forint az elmúlt években jelentősen gyengült a svájci frankkal szemben, akik ebben a devizában adósodtak el, azokat nagy veszteségek érték. A Magyar Nemzeti Bank szerint többféle megoldási lehetőség közül is választhatnak azok, akiknek gondot okoz a törlesztőrészek fizetése.

Az elszámolás hatálya kiterjed a gépjárműhitelesekre is, így amennyiben az ügyfél fogyasztóként kötött kölcsönszerződést, úgy a gépjármű hasznosításától függetlenül érinti az elszámolás, vagyis a korábban tisztességtelenül elvont összegek számára is visszajárnak, válaszolta az Origónak az MNB. Mint írják, az elszámolási értesítő megküldése - a korábban kedvezményesen, rögzített árfolyamon végtörlesztett, illetve a követeléskezelőknél lévő hiteleket leszámítva - minden esetben automatikusan, külön kérés nélkül történik, függetlenül attól, hogy "élő" vagy korábban már megszűnt szerződésről van szó.

A végtörlesztőknek résen kellett lenniük

A végtörlesztés lehetőségével a deviza, illetve devizaalapú jelzáloghitel- vagy lakóingatlanra vonatkozó pénzügyi lízingszerződéssel rendelkező ügyfelek élhetnek. Mivel ez a törvényi lehetőség az ingatlanfedezet melletti szabad felhasználású deviza és devizaalapú jelzáloghitelesekre is kiterjedt, így annak az ügyfélnek, aki a szabad felhasználású hitelét gépjárművásárlásra fordította, és kedvezményesen árfolyamon végtörlesztett, kérnie kellett az elszámolást március 31-ig, közölte a jegybank. Tehát ez a határidő a gépjármű-lízingszerződést, valamint a gépjárművásárlási, illetve gépjármű fedezete mellett nyújtott szabad felhasználású kölcsönszerződést kötött fogyasztókat nem érintette.

Az autóhitelesek is várhatják a levelet a bankjuktól Fotó: Bielik István - Origo Azok a végtörlesztők, akik a határidőn belül nem kérték az elszámolást, a későbbiekben már nem élhetnek ezzel a lehetőséggel. Azonban a jegybank szerint jellemzően nem ilyen konstrukciókban kötöttek autóhiteleket, így a gépjárműhitelesek elszámolása - az előbbi esettől eltekintve - automatikus lesz. Az elszámolási kötelezettség kiterjed a jelenleg is fennálló, illetve a korábban már lezárt hitelesekre is, így az elszámolást azoknak sem kell kérniük, akik korábban már visszafizették tartozásukat, közölte az MNB.

Az árfolyamkockázat marad

Bár az elszámolás az autóhitelesekre is kiterjed - vagyis a tisztességtelenül elvont összegeket visszakapják -, a fennmaradó tartozásuk nem alakul át forinthitellé, így az árfolyamkockázat terhei alól nem mentesülnek az elszámolást követően sem, írja az MNB. A jegybank azonban külön kiemeli, hogy az elszámolás során visszajáró összegek, azáltal, hogy a fennálló tartozást csökkentik, részben vagy akár teljes egészében ellensúlyozni tudják a svájci frank elmozdulása miatt megemelkedett törlesztési terheket.

A forint nagyot gyengült a svájci frankkal szemben az elmúlt tíz évben Forrás: Investor
Egyezkedést tanácsol a jegybank

Azoknak az ügyfeleknek, akik fizetési nehézséggel küzdenek, az MNB azt tanácsolja, hogy mindenképpen keressék fel a hitelt nyújtó bankot, pénzügyi vállalkozást, hogy problémájukra a pénzügyi szervezettel, annak pénzügyi szakértőjével közösen találjanak megoldást. A jegybank szerint ez azért is fontos, hogy a pénzügyi intézmény a fizetési késedelem miatt ne mondja fel a szerződést, és sikertelen behajtás esetén ne kezdje el a teljes tartozás végrehajtását.

Az MNB szerint érdemes felkeresni a bankot Fotó: Bielik István - Origo A megfontolt döntés előtt érdemes megismerni és egymással is összevetni a szóba jöhető állami és piaci lehetőségeket, közölte a jegybank. Mint írják, ebben segítséget nyújt az MNB honlapja is, ahol a fizetési nehézségek megoldásával kapcsolatban számos hasznos információt találhatnak a fogyasztók - ezeket itt és itt érhetik el.

"A fogyasztók fordulhatnak továbbá a 11 megyeszékhelyen működő ingyenesen elérhető pénzügyi fogyasztóvédelmi tanácsadó irodákhoz, illetve a helyben működő fogyasztóvédelmi civilszervezetekhez is, ahol - egyebek mellett - a hitel törlesztésével kapcsolatos felmerülő nehézségek kezelésére is adnak praktikus életviteli és jogi tanácsokat" - közölte a jegybank.

<http://www.origo.hu/gazdasag/20150404-ezt-tanacsolja-az-mnb-a-bajba-jutott-autohiteleseknek.html>

(origo.hu, 2015. április 6., hétfő)

Milliósz vízdíj tartozás - Nem reagált a levelekre, hiszen a víz továbbra is folyt a csapokból

Milliósz vízdíj tartozás - Nem reagált a levelekre, hiszen a víz továbbra is folyt a csapokból

2015. április 07., 05:29 szerző: Arany Gábor Zalaegerszeg – Szárazon pihen az automata mosógép dobja, a zuhanykabin előtt nagy fazékban a mosakodáshoz a víz. Horváth Lajosék pár éve építették át a fürdőszobájukat, ám jó ideig nem fogják használni, mert március 9-én a Zalavíz munkatársai leszerelték a vízórájukat. Azóta a Felsőerdő utca 11-be az utcai kútról hordják a vizet.

– A Zalavíz kimutatása szerint 3,2 millió forinttal tartozom, de szerintem, ez tévedés, biztosan elromlott a mérőóra – magyarázza a 40 éves férfi, aki élettársával, két kamasz lányával és fogyatékos bátyjával él a szüleiktől örökölt kopottas pózvai családi házban. – Kértem február 25-én, hogy vizsgálják be a mérőórát, de erre már nem került sor, mert leszerelték – magyarázta a többnyire álláskeresőben lévő férfi. (A Zalavíz erről azt közölte: az ivóvízmérő hitelességi idején belül a felülvizsgálatára vonatkozó kérést nem kaptak.)

Horváth Lajosnak úgy rémlett, hogy az egyik leolvasáskor szóltak neki, gond lehet, mert forog az óra, miközben a házban nem használtak vizet.

Szerinte a benti vezetékkel nem lehet baj, azokat kicserélték pár éve a fürdőszoba átépítésekor. A falon kívül, a szabadban a mérőóra és a ház környezetében nincs jele az elszőkő víznek, ám bizonyos talajszerkezet mellett folyónyi mennyiség is eltűnhet nyom nélkül. Lehet, hogy így volt, lehet, hogy műszaki hiba játszott közre, még nem tudni.

Horváth Lajos panaszával a fogyasztóvédelmi felügyelőséghez is fordult, a vizsgálat még nem zárult le. Erre is hivatkozva először nem kívánt a Zalavíz az ügyről felvilágosítást adni. Később azonban Horváth Lajos jelenlétében a fogyasztóvédelmi referens és a gazdasági igazgató vázolta fel az idáig vezető utat. (A két zalavizes munkatárs nem járult hozzá neve közléséhez...).

A mérőóra 2010 októberében került Horváth Lajos nevére. A férfi maga által is elismerten soha nem erősítette a pontos díjfizetők táborát. Ez hamar megmutatkozott, mert díj tartozásai miatt az első felszólítást már 2011 májusában postázták neki. A második, ügyvédi fizetési felszólító levél, amiben tájékoztatták a következményekről is, 2011. június 29-én indult útjára. Ez után egy hónappal, 2011 augusztusában korlátozták a fogyasztást nála. Eddig az időpontig kérhette volna

Horváth Lajos tartozása rendezését, a részletfizetést. Nem tette meg, mert lényegében egyetlen zalavizes levélre, megkeresésre sem reagált. Addigra már a 2011. augusztus 4-én kelt – 803 köbméter fogyasztásról és ennek 608.316 forintos víz-csatorna díjáról szóló – 10 havi elszámoló számlán összesen 706.020 forint tartozást tüntettek fel. Azaz a megelőző hónapokban átlagosan közel 80 köbméter vízfogyasztást számoltak ki Horváthéknak. A következő évben havi 70 köbméter körüli felhasználás jött ki. Az erről az időszakról 2012. augusztus 6-án kibocsátott 667.498 forintot mutató számla pedig 1.496.680 forint tartozásról tanúskodik.

Ezek után idézzünk a Zalavíz akkor érvényes üzletszabályzatából: a szolgáltató tartozások esetén igazolt postai úton felszólító levelet küld a fizetési határidő lejártától számított legkorábban 10 munkanap után az adós részére. Ebben felszólítja az adóst a hátralékának a felszólításban meghatározott időn belül történő kiegyenlítésére, a jogkövetkezményekre való felhívással együtt. Ha az adós fizetési kötelezettségének a fizetési határidőben részben vagy egészben nem tesz eleget, akkor a szolgáltató közvetlenül vagy jogi képviselőjén keresztül -□ egyszeri eredménytelen felszólítást követően □- peres, nem peres és egyéb eljárást kezdeményezhet... Ez esetben a fizetési meghagyás jogerőre emelkedése után végrehajtásra adták az ügyet.

De sem ez, sem a szolgáltatás korlátozása nem változtatott a helyzeten, mert Horváth Lajos nem reagált érdemben, hiszen a víz folyt a csapokból. Így érkezett 2013. szeptember 6-ai dátummal az újabb elszámoló számla, ami 1476 köbméter víz felhasználását mutatta. Ennek ára – szennyvízzel együtt – 1.182.227 forint.

Hetek óta vödörrel kell leöblíteni a WC-t, mutatja Koltai Anett Fotó: A szerző

Horváth Lajosnál, mint a legtöbb lakossági fogyasztónál évente olvassák le az órát, és havi fogyasztási átalányt állapítanak meg, ez alapján kapja az azonos összegekről és felhasználásokról szóló havi számlákat. A korábbi 70-100 köbméteres havi fogyasztás dacára a 2014. január-február-márciusról kiállított átalányszámlák havi 12 köbméterről szóltak. Igaz, a júliusi leolvasás után, 2014 végére ez havi 19 köbméterre változott és így is maradt a 2015. februári számlán is, amelyen már 3.099.105 forint tartozásról értesítették Horváth Lajost. Ez után szerelték le a mérőórát.

Adódik a kérdés, ha valaki az összes számláját és felszólítását kidobja a szemébe, semmire nem reagál, akkor ez négy évig elhúzódhat? A történetek azt mutatják, hogy igen.

A megbeszélésen a gazdasági igazgató és a fogyasztóvédelmi referens hangsúlyozta, a Zalavíz a törvényi előírásoknak megfelelő lépéseket tette meg. A tartozás jogszerű behajtásának meghatározott rendje, és ideje van, de ezt betartva sem garantált a követelés megtérülése akkor, ha valaki nem akar fizetni, vagy az ellene indított végrehajtás nem vezet eredményre, mert nincs lefoglalható, illetve értékesíthető vagyona. □Mindezek miatt nem gondolják, hogy sugallni kellene, ha valaki úgy alakítja a körülményeket, akkor bármennyi tartozása lehet, mert azt nem lehet behajtani.□

Szögezzük le: nem mi sugalljuk, hogy bármekkora tartozást fel lehet halmozni, hanem az eljárás vezetett ide, és ennek az árát végső soron a többi fogyasztó fizeti meg.

A megbeszélésen végezetül elhangzott: kezdeményezik a megállapodást Horváth Lajossal, hogy minél hamarabb rendezhesse a tartozását...

Horváthék víz nélkül maradtak, a szolgáltató meg kétes eredménnyel behajtható tartozással nézhet szembe. Az is tény, ilyenből nem kevés terheli a Zalavizet az éves beszámolóik szerint. Ezekből kitűnik, értékvesztésként a lakossági, 10 ezer forintot meghaladó, 360 napon túli követelés 50 százalékát számolják el, de 80 százalékát azon fogyasztóknál, akiknél végrehajtási jogot jegyeztek be. Ezek ismeretében értékelendő, hogy 2011-ben 361 napon túli lakossági tartozásként 144,5 millió forintot tartottak nyilván. Az elszámolásban 134 milliót tett ki a 10 ezer forint feletti, egy éven túli lakossági kintlévőség és értékvesztésként 57,8 milliót számoltak el, behajthatatlanként szerepelt 11 millió. Rá egy évre a lakosság egy éven túli 10 ezer forintot meghaladó kintlévősége 172 millió forint volt, értékvesztésként 74,6 milliót számoltak el. Behajthatatlan: 5,8 millió. Tavalyelőtt, 2013-ban a 10 ezer forintot meghaladó, egy éven túli lakossági kintlévőség 220,8 millió forint volt, értékvesztésként 114 milliót számoltak el, behajthatatlan 14,2 millió. A 2014-es adatok még nem ismertek.

Arany Gábor

<http://zaol.hu/hirek/millios-vizdijtartozas-1690465>

(zalaihirlap.hu, 2015. április 7., kedd)

E-kereskedelem 2015

Tizenötödik alkalommal szervezik meg az elektronikus kereskedelmi konferenciát Palicson

Magyar Szó online

2015. április 7., 07:41

Április 22. és 24. között, tizenötödik alkalommal szervezik meg Palicson az E-kereskedelem 2015 konferenciát, amely ezen a területen a legnagyobb konferenciának számít az országban.

A szakmai találkozó elsődleges célja az elektronikus kereskedelem népszerűsítése Szerbiában, elsősorban üzletemberekhez szól, akik érdekeltek a legújabb világtrendekben ezen a területen.

A konferencián a hazai szakemberek mellett külföldről is érkeznek vendégek, hogy a résztvevőknek, vagyis üzletembereknek, vállalkozóknak, menedzsereknek, informatikusoknak, akik szeretnék fejleszteni vállalkozásaikat, bemutassák és elemezzék a jelenlegi helyzetet, illetve ismertessék a fejlődési irányzatokat.

Az ünnepélyes megnyitó szerdán, április 22-én 12 órakor lesz a palicsi Vigadó konferenciatermében, a részletes programról azonban még nem nyilatkoznak a szervezők, a résztvevők jelentkezése ugyanis továbbra is folyamatban van.

Amiről biztosan hallhatnak az érdeklődők az idei konferencián, az a posták szerepe az elektronikus kereskedelemben, az online üzletelés fejlesztése, valamint többek között a közösségi oldalak jelentősége a marketing szempontjából.

Két előadást hallhatnak majd a résztvevők a kereskedelmi minisztérium képviselőinek előadásában, akik az interneten vásárlók fogyasztóvédelméről, valamint az új, elektronikus üzletelésről szóló törvény újdonságairól is beszélnek.

Az előadások mellett interaktív viták és műhelymunkák is lesznek a konferencián.

Az érdeklődők jelentkezését továbbra is várják, a részvételi díj 4490 dinár, a részletekért és a jelentkezésért pedig látogassanak el a következő címre: <http://www.etrgovina.org/ucesnici/prijava/>.

Mint az előző években, a szervezők idén is lehetővé teszik az előadások online közvetítését. A rendezvény egyik fő támogatója a subotica.com hírportál, ahol részletesen lehet majd követni az eseményeket.

Az idén sem marad el az E-kereskedelem AWARD díj átadása, amelyet a legsikeresebb hazai e-kereskedelem projektnek adományoznak.

A cikkhez nem kapcsolódik más írás.

<http://www.magyarszo.com/hu/2668/gazdasag/125157/E-kereskedelem-2015.htm>

(magyarszo.com, 2015. április 7., kedd)

Teszteltük az ötperces szabályt a telefonos ügyfélszolgálatokon

A tavaly született törvény szerint öt perc alatt beszélnünk kell az ügyintézővel. Teszteltünk, s valóban javult a helyzet. Tízjegyű azonosítókat elő!

Cséfalvay Attila - 2015.04.07. 09:53 Számlaügyintézés - minden esetben emiatt kerestük meg a szolgáltatókat, hogy lássuk, valóban sikerül-e betartaniuk az ötperces szabályt.

Első próba: GDF Suez

Apropónk is van, márciusban és áprilisban sem kaptunk számlát. A gépi hang két perc után tízjegyű azonosítót kér, ám - ezek szerint rossz szokásként - a befizetett csekket megtartjuk, de a számla többi részét viszont nem, így az - a tízjegyű azonosítóval - már régen a kukában landolt. Ügyintézőt végül e nélkül is kapcsolnak 2 perc 52 másodperc után. A GDF átment a teszten, az ügyünk is megoldódni látszik, hisz küldenek újra csekkeket.

Következzék az E.On

Itt is felhívják a figyelmünket a tavaly életbe lépett törvényre, a beszélgetést rögzítik, öt évig tárolják, kérésre rendelkezésre bocsátják. Ismét tízjegyű azonosítót kérnek, s majd három percre kerül, hogy a megfelelő nyomógombbal eljussunk a számlaügyintézéshez. Akkor viszont rögtön kicsörög, s harmadikra felveszi egy munkatárs. Három perc húsz, szintidőn belül - mindezt péntek délelőtt.

A türelem kulcskérdés: Az ügyfélszolgálatok rögzítik hívásunkat, öt évig tárolják, s öt perc alatt ügyintézőhöz kell kapcsolniuk. Számunkra az utóbbi a legfontosabb. Fotó: M. M.

A harmadik próba: T-Home

Egy kolléga hívta fel a figyelmet rájuk, aki nemrégiben először 20 perc után szakította meg a hívást, addig nem jutott semmire. Másodjára negyven percébe telt, de elért egy ügyintézőig. Igaz, mindezt csúcsidőben, este hét és nyolc között intézte. Péntek délelőtt jobb a helyzet. Búgó női hang kér kilencjegyű azonosítót, de végül megelégednek egy telefonszámmal is. Másfél perc után megtudjuk, hogy március 15-én zárva lesznek üzleteik (mindezt április 3-án), két percnél a főmenüig jutottam el. Három percnél még mindig gombokat nyomkodok, ám hirtelen kicsörög, s 3.55-nél ügyintézővel beszélek.

A Magyar Posta is átment a próbán

Alig két perc alatt már az ügyintézőnél is voltunk. Az országban elsőként egyébként Csongrád megyében született jogerős bírósági ítélet egy telefonos ügyfélszolgálat élőhangos bejelentkezésével kapcsolatban, a szolgáltatót - a fogyasztóvédelmi felügyelőség döntésével egyezően - elmarasztalták a hosszú várakoztatás miatt. A fogyasztóvédelmi felügyelőséghez azzal a panasszal fordult egy ügyfél, hogy a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. 1412-es számú, telefonos ügyfélszolgálatánál egy esetben az élőhangos bejelentkezésre 23 perc 50 másodpercet várt, míg más esetben 1 óra 3 perc 8 másodpercig tartó várakozás ellenére sem jutott el az élőhangos bejelentkezésig. A büntetés végül 100 ezer forintos fogyasztóvédelmi bírság lett.

Végül egy gyors mobilteszt

Végül egy gyors mobilteszt pénteken ebéd után: Vodafone négy perc ötvenöt, Telenor egy perc tizenöt másodperc, T-Mobile (a bejelentett megnövekedett várakozási idővel együtt is) három perc tíz másodperc az ügyintézőig. A teszten mindenki átment, ám azért az kijelenthető, hogy egy nap alatt hét ügyfélszolgálatnak csak az utasításait követni a kezelő jelentkezéséig (ahol aztán majd a gondunkat elmondhatjuk) önmagában sem egyszerű feladat.

Szeretne hozzászólni?

Kommentelje a cikket Facebook-oldalunkon!

http://www.kisalfold.hu/gyori_hirek/teszteltuk_az_otperces_szabalyt_a_telefonos_ugyfelszolgalatokon/2424561/?utm_source=rssfeed

(Kisalfold.hu, 2015. április 7., kedd)

Se pénz, se borotva

Szeged - Patyik Attila elektromos borotvát vásárolt az emag.hu-n. A termék nem vált be, visszaküldte. Most se pénz, se borotva. A hatóságok pedig szétteszik a kezüket, ugyanis a portált egy bukaresti székhelyű cég üzemelteti.

Munkatársunktól - Délmagyarország napilap - 2015.04.07. 12:12 - 20 százalékos kedvezménnyel kínálták a borotvákat a fekete pénteken az emag.hu áruházában, úgy gondoltam, nem csinálhatok

rossz vételt - mesélte történetét Patyik Attila. A szegedi férfi megkapta a terméket, kipróbálta, mivel nem volt elégedett, visszaküldte.

- Egyeztettem az ügyfélszolgálattal, kitöltöttem a szükséges papírokat, a futár elvitte a borotvát. Kaptam egy e-mailt, hogy két héten belül visszautalják a pénzt. Vártam, először egy hetet, majd egy hónapot, de nem történt semmi - folytatta a férfi.

Patyik Attila

elmesélte, többször kereste az ügyfélszolgálatot, ahol az elején még azt állították, visszautalják a pénzt, majd a kérést azzal utasították el, hogy a terméket használták.

- Most se borotva, se pénz. Elkésérítő, hogy ilyen cégek működhetnek - mondta a pórul járt férfi. Patyik Attila a hatóságokhoz is fordult, mint kiderült, az emag.hu valójában egy romániai vállalkozás, így a hazai fogyasztóvédők tehetetlenek. Olvasónk először vásárolt online boltban, azt mondta, lehet, hogy ez volt az utolsó alkalom is.

Az internetes áruházra nem először panaszkodnak olvasóink. "Fekete pénteken úsztak el a karácsonyi ajándékok" című írásunkban olvasóink arról számoltak be, hogy az emag.hu-tól rendelt termékeket cserélni, visszaküldeni reménytelen: sokak tapasztalata az, hogy a panaszlevelekre senki nem válaszol, az ügyfélszolgálatos telefonokat nem veszik fel, a visszaküldött áru helyett pedig se új, se pénz nem jön. Az online panaszoldalak is hemzsegnék a pórul járt emagos ügyfelektől.

Hogy miért nem veszik észre a "veszélyt" a vásárolók? Az emag.hu honlapja pontosan úgy néz ki, mint bármelyik hazai vállalkozásé. Ha a felhasználó a céget keresi, a kapcsolatok alatt egy magyar telefonszámot és egy magyar e-mail címet talál. Sem a garanciális feltételekről, sem a 30 napos áruvisszaküldési jogról szóló menüpont alatt nincs utalás arra, hogy az eladó egy bukaresti vállalkozás lenne.

Az ügyfelek azt gondolhatják, a hazai hatóságok szemmel tartják az internetes áruházat. De erről szó sincs. Az Általános szerződési feltételek első pontjából kiderül, hogy az emag.hu-t a romániai S.C. DANTE INTERNATIONAL S.A. üzemelteti.

A külföldi székhelyű céggel pedig csak az Európai Fogyasztói Központ tud egyezkedni. Ezt is csak abban az esetben, ha az eladó - az emag.hu - hajlandó a kompromisszumra. A Európai Fogyasztói Központ oldalán azt írja, "együttműködést nem tanúsító, illetve bűncselekményt megvalósító vállalkozások esetén - hatósági jogkör hiányában - az Európai Fogyasztói Központok Hálózata, így az Európai Fogyasztói Központ Magyarország sem tud érdemi eredményt elérni".

http://www.delmagyar.hu/szeged_hirek/se_penz_se_borotva/2424523/?utm_source=rssfeed

(delmagyar.hu, 2015. április 7., kedd)

Fél évig lehet reklamálni hibás termék miatt

A húsvéti nagy bevásárlásokat, ajándékozásokat követően több esetben felmerülhet, hogy hibás a termék, vagy cserélni szeretne a vásárló – tájékoztatott Szilágyi Ildikó, a Vas megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi igazgatóságának vezetője. Ha a vevőnek minőségi kifogása van a vásárolt termékkel kapcsolatban, akkor az üzletben fizetési blokk ellenében reklamálhat – tette hozzá a szakember.

http://www.nyugat.hu/tartalom/cikk/91664_fel_evig_lehet_reklamalni_hibas_termek_miatt

(nyugat.hu, 2015. április 7., kedd)

Csak kisebb szabálytalanságokat talált a Fogyasztóvédelem

Nem volt baj a húsvéti sonkával és a csokinyuszi is rendben volt idén – közölte a Fogyasztóvédelem. Az ünnep előtt csaknem 60 ellenőrzést végzett a hatóság, de csak kisebb szabálytalanságokat találtak az üzletekben. A legtöbbször az akciós árakkal volt baj. Az egyet fizet, hármat kap akcióban például néhol olcsóbban lehetett volna egyesével megvásárolni a terméket, mint összecsomagolva.

A próbavásárlások után huszonöt esetben emeltek kifogást a revizorok. Az egyik Búza téri üzletben nem volt probléma. Kimondottan idényárukat, húsvéti sonkát, csokitójást és tormát vásároltak a fogyasztóvédők az ünnep előtt.

– Nálunk minden megfelelt az előírásoknak, eltérést nem tapasztaltak – mondta Papczun Ernő boltvezető.

A belvárosi áruházon kívül még csaknem hatvan boltban jártak a revizorok az ünnep előtt. A legtöbbször arra voltak kíváncsiak, hogy helyes értéket mutat-e a mérleg a hentesnél. Vizsgálták továbbá a számlán szereplő összeget, a legtöbb baj ugyanis ezzel van. Sokszor nem az az ár kerül a blokkra, amit a terméken feltüntettek.

Horváthné Szendrei Szilvia a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal, Műszaki Engedélyezési Fogyasztóvédelmi Főosztály főosztályvezető-helyettese elmondta, hogy munkatársai ötvennyolc helyen ellenőriztek.

– Ebből huszonöt esetben tapasztaltunk hiányosságot: legtöbbször az árral volt probléma, egy esetben azt tapasztaltuk, hogy a kereskedő nyugtát nem adott a fogyasztónak. Két esetben olyan mérőeszközt használtak mérlegeléshez, aminek lejárt a hitelesítése. Egy esetben pedig nem is volt mérésre alkalmas eszköz az üzletben – számolt be a tapasztalatokról a főosztályvezető-helyettes.

A hatóság szerint ugyanakkor egyre kevesebb szabálytalansággal találkoznak a felügyelők az üzletekben. Ahol mégis találnak valamilyen kisebb hiányosságokat, ott először csak figyelmeztetik a kereskedőt. A súlyosabb szabálytalanságoknál viszont már pénzbírságra is számítani kell. De akár az adott terméket is kivonhatják a forgalomból. A húsvét előtti ellenőrzéseknél egyébként most nem kellett bírságnia az ellenőröknek. Csak figyelmeztették a szabálytalankodó kereskedőket.

Nem

<http://minap.hu/cikkek/csak-kisebb-szabalytalansagokat-talalt-fogyasztovedelem>

(minap.hu, 2015. április 7., kedd)

Fogyasztóbarát elismerés Sárospataknak

Fogyasztóbarát település lett Sárospatak – az ezt igazoló oklevelet a legutóbbi önkormányzati ülésen adta át Koszorús László fogyasztóvédelemért felelős helyettes államtitkár Aros János polgármesternek.

Öt évig birtokolható

Mint elhangzott, a zemléni városban 13 ügynevezett pozitív listás vállalkozás van, amely minden tekintetben megfelel a fogyasztóvédelmi kritériumoknak, emellett több helyi kereskedőt ki is tüntettek kiemelkedően vásárlóbarát magatartásáért. A fogyasztóbarát település cím elnyerésének körülményeiről először Koszorús Lászlót kérdeztem, aki elmondta: a címre pályázhatnak az önkormányzatok. Ezt követően munkatársai „Mátyás király álruhájában” többször is ellátogatnak az adott településre, majd tapasztalataikat összegzik. Sárospatakon a 19 ellenőrzésből messze az átlag alatti arányban találtak szabálytalanságot az ellenőrök – közölte a helyettes államtitkár. A címet öt évig lehet birtokolni, majd újra pályázni kell. Mindez nem jár pénzzel, vagyis a program önkéntes vállaláson alapul. Mint hozzáfűzte, Sárospatakon sokat nyomott a latba az is, hogy új közösségi tereket alakított ki az önkormányzat, az egészségügyi ellátás összes helyi szolgáltatása elérhető egy helyen és a helyiek biztonságát is növelték egy térfigyelő kamera hálózat kialakításával.

Eddig három település

Aros János polgármester szerint a díj egy olyan újabb elismerés, amelyre a város minden lakója büszke lehet. Mint kérdésünkre válaszolva elmondta, igyekeznek odafigyelni arra is, hogy a

megtévesztésre alapuló vállalkozások, vagy a hasonló célú árubemutatók elkerülik a várost. Ebben segítséget kértek, és gyakran kaptak is segítséget a lakosságtól. A helyi vállalkozók közül elismerést kapott például a zöldség és gyümölcsértékesítéssel foglalkozó Rusznák István, aki cégfilozófiáját egy mondatban foglalta össze: csakis olyan termékeket árusít, amelyet maga is megenne. Hozzátette: büszke a díjra és ki is teszi majd az üzletében az oklevelet. Ugyancsak elismerték az egyik helyi műszaki bolt fogyasztóbarát hozzáállását is, Soltész József boltvezető szerint a széles választék és a korrekt tájékoztatással egybekötött precíz kiszolgálás miatt vált boltjuk érdekesebbé az elismerésre.

A megyében sikeresnek mondható a fogyasztóbarát település program, hiszen több település benyújtotta már a pályázatát, amelynek az első eredményei már meg is születtek – mondta el Horváthné Szendrei Szilvia a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségének vezetője. Mint hozzáfűzte, eddig Miskolc és Cigánd kapta meg a címet, de több település is benyújtotta pályázatát.

<http://minap.hu/cikkek/fogyasztobarat-elismeres-sarospataknak>

(minap.hu, 2015. április 7., kedd)

Módosulnak a szabályok

Somogyi Zoltán (műsorvezető 1): - Az internet és a mobiltelefon szolgáltatók eddig sem írhattak bele csak úgy bármit a velünk kötött szerződésükbe, de a hatóság most szigorított. A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóságtól Dr. Lapsánszky András érkezett tehát hozzánk. Jó reggelt kívánok. Merthogy új elemként megjelent például, hogyha kötünk egy szerződést valamely szolgáltatóval, akkor úgymond két hétig tesztelhetjük ezt a szolgáltatást és amennyiben nem vagyunk elégedettek, tulajdonképpen bármilyen további következmény nélkül elállhatunk ettől a szerződéstől. Alapvetően minek köszönhető most ez az új szabályozás?

Dr. Lapsánszky András (jogi igazgató, NMHH): - Hát jelentős változások történtek az elmúlt pár évben a hírközlési piacon. A szolgáltatások bővültek, új szolgáltatások jelentek meg, illetve a szabályozási környezet is alapvetően átalakult az elmúlt 4 évben az Európai Unióban, hazánkban is, úgyhogy ideje volt a fogyasztóvédelmi szabályokat hozzáigazítani ezekhez a változásokhoz és erősíteni a fogyasztók jogait.

Teszári Nóra (műsorvezető 2): - Ez azt is jelenti, hogy sok panasz érkezett?

Dr. Lapsánszky András: - Igen, elég sok panasz volt az elmúlt években. Korábban is, de a panaszok száma egyre növekszik ahogy a szolgáltatások fejlődése és szabályozása kicsit elválik egymástól, ezért hozzá kellett igazítani.

Műsorvezető 1: - Alapvetően most azt hiszem, hogy a kis ügyfelekről van szó. Ők pontosan kik?

Dr. Lapsánszky András: - Hát itt tulajdonképpen a jogszabály minden előfizetőt érint, tehát mindenki akinek hírközlési szolgáltatási szerződése van, arra a jogszabály vonatkozik. Tehát a kis előfizetőktől a nagy előfizetőkig mindenki, de a kis előfizetőkön van a hangsúly, nyilván az ő védelmükbe.

Műsorvezető 2: - De akkor egy kicsit úgy konkretizáljuk, hogy minket, egyszerű előfizetőket mi véd jobban, milyen témakörökben vagy esetekben érezhetjük jobban biztonságban magunkat?

Dr. Lapsánszky András: - Hát ami a nagy tömegeket érinti, ugye egyrészt a mobiltelefon szolgáltatásokban ez a kipróbálási lehetőség ugye, hogy 14 napon belül visszavihetik bármilyen jogkövetkezmény nélkül a készüléket, illetőleg a szolgáltatást visszaadhatják, nem kell kötbéretet fizetni hogyha hűségidőt írtak alá vagy határozott időt.

Műsorvezető 1: - Tehát a készüléket is? Használhatunk két hétig egy mobilkészüléket és azzal odaállíthatunk, hogy akkor mégsem kérjük?

Dr. Lapsánszky András: - Mégsem kérjük, igen. Utána az egy polgárjogi jogviszony lesz a szolgáltató, meg az előfizető között, de nem támaszthat feltételeket a szolgáltató, hogy ezt a szolgáltatást az előfizető lemondja.

Műsorvezető 1: - Ez meglévő szerződésekre igaz-e? Tehát hogyha én már előfizető vagyok egy cégnél tizenkét éve és mondjuk megint aláírok egy hűség szerződést két évre, veszek egy új készüléket vagy megkapom mondjuk nulla forintért, azt is visszavihetem két hét után?

Dr. Lapsánszky András: - Igen. Az új szerződéseknél, az új szolgáltatásoknál mindegyiknél, igen.

Műsorvezető 2: - És akkor te most a mobiltelefont említetted, de érdemes mondjuk az internet szolgáltatást is említeni.

Dr. Lapsánszky András: - Az ugyanez. Tehát a mobiltelefon és a mobilinternet szolgáltatásra ez mind igaz. Ezen kívül minden hírközlési szolgáltatási szerződésnél a hűségidőt részletesen szabályoztuk, tehát hogy ne legyen az előfizető kiszolgáltatott helyzetben, hogyha két évig aláírt egy szerződést, úgyhogy egyenlő helyzetbe hoztuk.

Műsorvezető 1: - Itt például nagyon érdekelne az, hogy ha én mondjuk előfizetek egy kábeltelevíziós szolgáltatásra és feljebb lépek egy magasabb csomagba azért, mert mondjuk abban az RTL II is benne van és a szolgáltató úgy dönt, nyilván nem fog ez megtörténni, de mondjuk arról határoz két hónap múlva, hogy ő az RTL II-t kiveszi a kínálatából, akkor én mondhatom azt, hogy innentől kezdve ezt a magasabb díjú csomagot köszönöm szépen mégsem kérem, hiszen pont az a csatorna nincs benne, ami miatt én erre szerződtem?

Dr. Lapsánszky András: - Igen, ezt is rendeztük. Pontosan ezt a kérdést, hogy ilyenkor az előfizető különböző jogokkal legyen felvértezve a szolgáltatóval szembe. Meg a másik oldala ennek az, hogy azt is rendeztük, hogy az előfizetővel szembe nem lehet olyan módosításokat bevezetni a hűségidő alatt, amiket eddig be tudtak vezetni. Tehát mind a két felet köti a hűségidőben az, hogy a megkötéskori pillanat szerint kell eljárni.

Műsorvezető 1: - Tehát nem változtathatnak a csatornakiosztáson vagy pedig én mondhatom azt, hogy akkor onnantól kezdve hiába írtam alá egy egy vagy két éves hűség szerződést, mégsem kérem a szolgáltatást.

Dr. Lapsánszky András: - Igen.

Műsorvezető 1: - Ez jó hír. Változott azt hiszem a szerződéskötés módja is. Nem tudom, hogy pontosan értem-e, én például néhány éve úgy kötöttem vezetékes telefonra szerződést, hogy föl hívtam az ügyfélszolgálatot és mondtam, hogy igen, szeretném, ezzel meg is kötöttem. Később küldték ki a szerződést. És most azt hiszem szigorítás történt a szerződéskötés módjában is.

Dr. Lapsánszky András: - Igen, itt a fő szigorítás, hogy nagyon részletesen tájékoztatni kell az előfizetőt a szerződéskötéskor, akármilyen formában is történik ez a szerződés feltételeiről és főleg hogyha hűségidő van, a kifizetendő díjakról. Tehát mint egy THM, tájékoztatni kell hogy bár az első hónap nulla forint, de a két év alatt mennyit kell összesen fizetni. Ráadásul az előfizető bármikor kérhet írásos dokumentumot ezekről a szerződésekről akár szóban, akár interneten kötötte. Ezt egyszer a szolgáltató köteles ingyenesen biztosítani, illetőleg bármikor lekérdezhethetjük az aktuális szerződéses állapotunkat írásos formában.

Műsorvezető 2: - És hogyha mondjuk az internet szolgáltatást nézzük és elégedetlenek vagyunk magával a szolgáltatással, mert vannak kimaradások, ugye az utóbbi napokban sokat lehetett arról olvasni, akkor például ezzel kapcsolatban is számíthatunk valamilyen védelemre?

Dr. Lapsánszky András: - Igen. A szabályozás külön kitér erre, hogyha a szolgáltató a minőségi feltételeknek folyamatosan vagy többször nem tud eleget tenni, akkor a hűségidőből is kötbér nélkül tudunk kiszállni mint előfizető, illetőleg számos más jogokat biztosít az előfizetőnek ebben az esetben a hiba körében.

Műsorvezető 2: - Van még egy plusz jog. Például azt hiszem, hogy lehet mostantól kérni részletes híváslistát ingyenesen, amiért eddig ugye sok szolgáltatónál fizetni kellett.

Dr. Lapsánszky András: - Igen és pontosan meg van határozva, hogy mennyi időn belül, mennyi ideig visszamenőlegesen, tehát itt minden feltétel most a jogszabályban rögzített.

Műsorvezető 1: - Éljenek a fogyasztók. Köszönjük szépen. A változtatásokat is.

Műsorvezető 2: - Nagyon szépen köszönjük. Egy kicsit biztonságban érezzük magunkat.

(RTL KLUB: Reggeli, 2015. április 7., kedd)

Így csálnak lépre a boltokban

Furmányos trükkökkel ejtik át a vásárlókat az akciókkal a kiskereskedők. A kuponos vásárlás az igazán veszélyes terep.

Vesz egy cipőt a gyerekének „szuper áron”, 4990 forintért, 12 990-ról leárazva. Rég spórolt már ennyit egy vásárlással. Aztán hazamegy, megkapargatja az 12990-es matricát és rájön, hogy az eredeti ár 7490 forint volt.

Ez egy eset a sok közül, amikor akciókkal átejtenek minket a boltok. De a szabályok szerint a megtévesztés az, amikor a meghirdetett akciós árnál magasabb áron kapjuk meg a terméket. A másik gyakori helyzet a kuponos trükk. Ha a pénztárnál a kuponon szereplő információk ellenére a kedvezményt nem érvényesítik, és az ügyet helyben nem rendezik, akkor kérni kell a vásárlók könyvét és be kell írni a panaszt, melyre 30 napon belül írásban és érdemben kell válaszolnia a vállalkozásnak.

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) [azt tanácsolja](#), hogy ha az árfeltüntetéssel kapcsolatos szabálytalanságokat tapasztalunk, vagy ha nem kapunk választ az előírt határidőben, esetleg nem érdemi a válasz, akkor a területileg illetékes Kormányhivatal fogyasztóvédelmi részéhez lehet panasszal fordulni.

Az NFH összegyűjtött néhány bevett „trükköt”:

A legtöbb helyen a kuponnal biztosított kedvezmény más akciókkal nem vonható össze. Így például a kettőt fizet, hármát vihet akció mellett nem érvényesíthető további 20 százalékos kedvezmény egy kupon ellenében.

Vannak olyan beváltóhelyek, ahol csak bizonyos összeghatár (például 10 000 forint) felett érvényesek a kuponnal elérhető kedvezmények.

Vannak olyan üzletek, ahol bizonyos márkákat, termékeket nem lehet kedvezményes kuponnal megvásárolni.

Sok üzletben egy kuponnal akár több termék is kedvezményesen megvásárolható, ezért érdemes alaposan átolvasni a kuponon található beváltási feltételeket. (Például egy termék 20 százalékos kedvezménnyel vásárolható meg, vagy például a vásárlás összértékét csökkentik 50 százalékkal).

Egy vásárlás alkalmával csak egy kupon váltható be több helyen, amellyel azonban egyszerre több termék is kedvezményesen megvehető.

Van, ahol az üzlet webáruházából elérhető termékekre (is) vonatkozik a kedvezmény.

Olyan vállalkozás is van, ahol egy kuponért cserébe ajándékutalványt adnak, melyet meghatározott időszakon belül lehet levásárolni. Itt érdemes figyelni a felhasználási feltételekre, főleg arra, hogy milyen időszakban, milyen termékekre vonatkozik a kedvezmény.

Érdemes arra is odafigyelni, hogy gyakran a különböző kiserelésű termékek közül csak az egyik fajta kiserelésre vonatkozik a kupon. Nem 1 literes samponra, hanem az 500 milliliteresre. Van, ahol a kuponnal megvásárolható termékeket eltérő színű ártáblával jelzik.

Gyakran csak a kedvezmény mértékét tüntetik fel (például 20 százalékkal olcsóbb), a ténylegesen fizetendő árat viszont nem írják ki.

Az is előfordul, hogy a pénztárnál arra hivatkoznak, hogy a terméken szereplő ár már az akciós ár, ugyanakkor a címkén szerepelt az is, hogy 20 százalékkal olcsóbb, de az eredeti ár nem volt a jelölésben. Ilyenkor kérdezni kell. Azt is érdemes figyelembe venni, hogy sok helyen az akciós termékekre nem váltható be kupon.

http://hvg.hu/gazdasag/20150408_Igy_csálnak_lepre_a_boltokban

(HVG 2015. április 08., szerda)

Árverési boom?

Veszprém (ke) - Csaknem négyezer ingatlant jelöltek ki kényszerértékesítésre Veszprém megyében, az érintetteknek érdemes szakember tanácsát kérni - közölte Kovács László, a Banki és Végrehajtási Károsultak Fogyasztóvédelmi Egyesületének főtítkára.

- Előre láthatólag még a folyamatban levő ügyek kezelése történik, illetve némileg meghosszabbodik azzal a feltétellel, hogy a célként kijelölt 25 ezer ingatlant az eszközkezelő elérje. Akiket visszautasítottak, érdemes még egyszer próbálkozni az első negyedévben. A kilakoltatási kvóta 2014. december 31-ig volt érvényben, amely már csak jelképes volt, a második félévben a szabályozások miatt gyakorlatilag banki ügyben már nem lakoltattak ki senkit - szögezte le a károsultak egyesületének főtítkára. Kovács László hozzátette: 2015 a változás éve lesz.

(Dunaújvárosi hírlap, 2015. április 8., szerda, 2. oldal)

Méregirtás

Szennyezett paprikák

Veszélyes szermaradványokat találtak egy magyar paprikában, és az importzöldség vegyianyag-tartalma is aggasztó.

"Arra számítottunk, hogy majd a jordániai és a marokkói zöldpaprikákban lesznek nem engedélyezett szermaradványok. Minket is meglepett, hogy éppen egy hazai mutatott ki a vizsgálat ilyenből kétfajtát is" - mondta a HVG-nek Simon Gergely, a Greenpeace vegyianyag-szakértője. A környezetvédő csoport hét üzletláncban vett mintát összesen tizenkétféle - részben hazai, részben importált - paprikából, és közülük nyolcban mutatták ki különféle gombaölők és rovarirtók maradványait. Bár hét paprikában határérték alatti mennyiségben bukkantak ilyenre, olyanok is akadtak, amelyekben hat-hétféle vegyi anyagot találtak. A legrosszabb eredményt éppen egy magyar paprika produkálta, amelyben az EU-ban nem engedélyezett diklórfosz és klórfenapir névre hallgató rovarirtók nyomai voltak fellelhetők. A Greenpeace szerint a veszélyes vegyületekkel szennyezett mintát a Sparban vették, ám a cég ezt azzal hárítja el, hogy a feltüntetett kiszerezésű zöldségből nem is árult.

A növényvédőszer-hatóanyagok engedélyezése az Európai Unió hatásköre. A WHO rákkutatási ügynöksége által lehetséges karcinogénnek tartott diklórfosz, amelyből a hazai paprikában az egészségre ártalmas határérték több mint hússzorosa találták, az EU-hoz igazodva Magyarországon 2009 óta nem használható. A klórfenapir pedig - ebből a határérték harmincszorosa volt a magyar zöldségben - 2003-tól az EU-ban csak szigorú korlátozások szerint alkalmazható, ám Magyarország nem élt a lehetőséggel, hogy a készítmény felhasználását megengedje. "Mindkét szernek gyors a bomlása. Ha mégis kimutatható a zöldségben, ez azt jelenti, hogy a laikus termelő nemcsak engedély nélküli technológiát használt, hanem durván túl is adagolt, ráadásul nem tartotta be az ételmiszer-egészségügyi várakozási időt, vagyis kezelés után szinte azonnal szállított az üzletnek" - magyarázza Darvas Béla címzetes egyetemi tanár, a Magyar Ökotoxikológiai Társaság elnöke, aki szerint ezért a Szentes környéki eset kivizsgálása "nagyon is ajánlható". A Spar üzleteiben ugyanis a Dél-alföldi Kertészek Szövetkezetétől származó portékát árusították magyar paprikaként, igaz, azt nem tudni, hogy a szövetkezet tagjai közül azokban a napokban éppen ki volt a szállító.

A vétkes megkeresése helyett a vizsgálat szabályszerűségén folyik a vita. A Spar azt is kétségbe vonja, hogy a Greenpeace szennyezettnek bizonyult paprikamintája az ő üzletéből származik. "A laborvizsgálati jegyzőkönyvben szereplő terméket (zárt, műanyag tasakos paprika, 2 X 225 grammos kiszerezésben) a társaságunk nem forgalmazza" - tudatta, hozzátéve, hogy a mintavételi eljárás nem felelt meg a szakma általánosan elfogadott szabályainak. A Greenpeace azzal érvel, hogy a mintavételtől a paprikák laborba adásáig közjegyző volt jelen, a grammos adatot pedig a laborban írták rá az eredetileg ötdarabosként árult csomagra. Ezzel szemben a Spar és a hatóságok szerint az akciót szabálytalanra tette, és ezzel bizonyíthatatlanná a kereskedők vétségét, hogy a mintavételi eljárás során a greenpeace-esek nem rögzítették a termék pontos nevét,

tételazonosítóját. "Így a későbbi nyomon követés nem lehetséges" - állítja a Spar. Kifogásolja továbbá, hogy az aktivisták nem vettek úgynevezett ellenmintát, amelynek segítségével utólag ellenőrizhető volna a vizsgálat eredménye. Ráadásul csak március utolsó napjaiban hozták nyilvánosságra a március 11-én mért laborértékeket, addigra a szennyezett paprikából már aligha volt a polcokon, vagyis az első vizsgálat eredménye nem erősíthető meg egy másoddal.

Az ügy nyilvánosságra kerülésének másnapján ugyan a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Néhib) ellenőrizni kezdte a határértéken felüli vegyszereket tartalmazó paprikák eredetét, forgalmazási útját, meglehetősen kicsi azonban a valószínűsége, hogy a március elején vett mintából még találjanak. Vagyis az újabb sparos paprikák vizsgálatának eredménye jó eséllyel megnyugtató lesz a vásárlók számára, akik a szennyezett dózist már rég elfogyasztották. "Szinte naponta szállítanak az üzletbe ebből a termékből, hiszen gyorsan fogy, és az is időbe telik, amíg sikerül azonosítani a korábbi tétel pontos származását" - mutat rá Jordán László, a Nébih elnökhelyettese.

Azt is aggasztónak találják a Greenpeace szakértői, hogy az egyes paprikákban határérték alatt előforduló többféle vegyi anyag hatása összeadódhat, emiatt ezek a termékek szintén nem fogyaszthatók biztonsággal. Az Auchan jordániai paprikájában például hétféle vegyszer maradványait találták meg, míg a Penny Market marokkói portékájában összesen hatféle gombaölő és rovarirtó bukkant fel, egyik-másik az engedélyezett határérték 15-20 százalékában. A CBA magyar kápiapaprikája pedig négyféle vegyszert tartalmazott azok közül a növényvédők közül, amelyekre a labor a vizsgálatot elvégezte. "A jelenleg érvényes jogszabályok alapján az ilyen termékek forgalomba hozhatók, hiszen a mai tudás szerint a határértékek alatti tartalmak nem jelentenek élelmiszer-biztonsági kockázatot, még ha összeadódnak is" - mondja Jordán László. "A többféle hatóanyag együttes előfordulásakor az egymásra hatás egyedi lehet. Napjaink toxikológiai tudása nem terjed odáig, hogy erre a kérdésre pontos választ lehessen adni, vagyis nem állítható, hogy az egyenként veszélytelennek talált maradékok együtt is veszélytelenek volnának" - mondja ugyanakkor Darvas professzor. Szerinte az Auchan jordániai paprikájában talált tiaklopid betiltásához például önmagában is elég lenne, hogy az a méhek tájékozódási képességének zavarát okozhatja, ami a kaptárok elnéptelenedéséhez is vezethet.

G. TÓTH ILDA

(HVG, 2015. április 9., csütörtök, 66. oldal)

Egyre több panasz érkezik az Európai Fogyasztói Központhoz

Egyre több panasz érkezik a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szervezetében működő Európai Fogyasztói Központhoz a külföldön vagy külföldről vásárolt termékek garanciális javítása miatt, mondta a hivatal főosztályvezető igazgatója. Domanits András.

(InfoRádió, 2015. április 8., szerda)

Ki fizet, ha felszámolták a hitelezőt?

Amennyiben a hitelintézet felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, a fogyasztóval a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft. számol el.

GYŐR-MOSON-SOPRON

Továbbra is érkeznek kérdések lapunkon keresztül a banki el- számolásról. Ezekre válaszol dr. Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője. "2006-ban a Lombard Lízing által folyósított de- vizahitelből vásároltunk autót. A hitelt 2011-ben piaci árfolyamon teljes egészében előtörlesztettük. Azt szeretném kérdezni, hogy a Lombard Lízing

magától küldi az elszámolásról szóló értesítő levelet, vagy nekem kell kezdeményezni az elszámolást, mint a lakóingatlanoknál?"

A szakértő szerint csak azoknál a szerződéseknél kellett a fogyasztóknak kezdeményezniük az elszámolást 2015. március 1. és március 31. között, akik a kedvezményes végtörlesztés lehetőségével éltek, akár úgy, hogy teljes egészében kifizették a tartozást, akár úgy, hogy másik hitellel kiváltották a régit. Akiknek bármilyen más okból szűnt meg a szerződésük, például lejárt a futamidő, vagy az adós önkéntesen piaci árfolyamon kifizette korábban a teljes tartozást, azoknak automatikusan küldi a pénzügyi intézmény az elszámolásról szóló levelet. Amennyiben ez devizaalapú hitel volt, akkor az elszámolólevelet március 1. és április 30. között kell megkapnia a fogyasztónak.

"Érdeklődni szeretnék, hogy mi a teendő abban az esetben, ha a Credit Service Pénzügyi Zrt.-től vettük fel a hitelt és a cég felszámolás alatt van?"

Amennyiben a hitelintézet felszámolás vagy végelszámolás alatt áll, akkor a fogyasztóval a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft. számol el. Amennyiben az elszámolási törvény hatálya alá tartozik a szerződés, azaz magánszemély kötötte meg, akkor automatikusan kapni fogja az elszámolásról a tájékoztatást a fogyasztó. Ha változott időközben a lakcíme, bármilyen személyes adata a fogyasztónak, akkor érdemes felvenni a kapcsolatot a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft.-vel.

CSÉFALVAY ATTILA

(Kisalföld, 2015. április 8., szerda, 4. oldal)

Szeszt és cigarettát is kapnak a tinédzserek

A helyzet évek óta változatlan: a tizennyolc éven aluliakat a vendéglátóhelyeken, az üzletekben sok esetben kiszolgálják alkohollal, cigarettával. Ezt mutatják a fogyasztóvédelmi ellenőrzések, amiket a fiatalok védelmében végeznek gyakran.

GYŐR-MOSON-SOPRON

A fogyasztóvédelem évek óta kiemelt figyelmet fordít az alkohol- és a dohánytermékek értékesítésére, a tizennyolc éven aluliak kiszolgálását tiltó rendeletek betartására, a gyermek- és fiatakorúak védelme érdekében. Ilyenkor tizennyolc év alattiak vonnak be a vizsgálatba, ő végzi a próbavásárlást, ha kiszolgálják, a felügyelő intézkedik.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztályának tájékoztatása szerint megyénkben sajnos elszomorítóak a tapasztalatok. Az elmúlt évben a fiatalok által is közkedvelt, gyakran látogatott vendéglátóhelyeken, kereskedelmi egységekben és dohányboltokban végzett ellenőrzések hetven százalékánál kiszolgálták a diákokat alkohollal vagy dohánytermékkel. Idei vizsgálataik során ugyanezt tapasztalták: tíz egységből hétben hozzájutnak a kiskorúak ilyen árukhoz. A szankciók a jogsértést elkövetőknél akár a százezer forintot is meghaladhatják és dohányáruval kiszolgálás esetén e termékkör forgalmazását átmenetileg megtiltja a hatóság.

Kíváncsiak voltunk egy vendéglátásban dolgozó véleményére is. Szerinte a mai tinik gyakran húszon túlinek néznek ki kihívó öltözködésük miatt és megsértődnek, ha a korukat kérdezik, pláne, ha elkérik az igazolványukat. Míg például ez Amerikában teljesen megszokott, még a szakállas harmincas iratait is megnézik, ha fiatalos és felírhatják kiszolgáláskor az igazolványszámát. A büntetés rizikóját olvasónk szerint többen a megélhetés miatt vállalják be és kényelemből, mert ha többen sorba állnak az üzletben, akkor macerás az igazolványon a fénykép, a születési dátum ellenőrzése. "Ahol a vendégkör többsége tizenhat és huszonöt közötti, ott tényleg a fennmaradása múlhat a vállalkozónak azon, mennyi szeszt isznak. A tinik ha pénzük van, azt szinte teljes egészében szórakozásra költik, mert a számlák feladása nem az ő gondjuk" - fogalmazott a vendéglátós.

JOGSÉRTÉS-STATISZTIKA

70%

Az ellenőrzések az esetek ilyen arányában bizonyították a 70% fiatalkorúak alkohollal, dohányáruval való kiszolgáltatását.

Ha a dohánybolt eladója ránézésre nem tudja eldönteni, fiatalkorú-e az üzletbe érkező, kérheti, hogy az igazolványát megmutassa. Képünkön Nyári Szabina és Papp Dávid látható.

RIMÁNYI ZITA

(Kisalföld, 2015. április 8., szerda, 4. oldal)

Akciózni tilos

Brutális versenyhivatali bírság az Auchannak

Milliárdos büntetést kaptak az Auchan hipermarketek a Gazdasági Versenyhivataltól. A határozat és az idevágó jogi szabályozás vitatható, a döntés aligha kedvez az áruházak közötti versenynek.

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) március 20-án 1 milliárd 61 millió 300 ezer forintra bírságolta az Auchan Magyarország Kft.-t. A hivatal szerint az Auchan 2006 és 2014 között jelentős piaci erejével visszaélve kért utólagos árkedvezmény-támogatást nem mezőgazdasági és élelmiszeripari (non-food) beszállítóitól. Dominique Ducoux, a francia tulajdonú társaság vezérigazgatója szűkszavú közleményben jelentette be, hogy bíróságon támadják meg a határozatot, mert sem annak érvrendszerével, sem a példa nélküli magas bírsággal nem értenek egyet. Megkerestük az áruházláncot, de az ügy további kommentálásától egyelőre elzárkóztak.

Értesüléseink szerint a gigabírság a céget is meglepte. A jelentős piaci erővel visszaélés 2005-ös törvénybe foglalása óta csak a Spar kapott ezen a címen komolyabb büntetést: 2012-ben 50 millió forintot kellett fizetniük, amiért más néven ugyan, de az Auchanéhoz hasonló visszatérítési gyakorlatot folytattak. Ebből kiindulva az Auchan is maximum 100 milliós nagyságrendű bírsággal kalkulált, de azt sem tartották elképzelhetetlennek, hogy teljesen megússzák a büntetést. Egy, a GVH-határozatok felépítését jól ismerő forrásunk szerint erre meg is volt minden okuk, az ügy vizsgálati jelentése nekik kedvezhetett, ám a végső döntést meghozó Versenytanács ezt valószínűleg felülbírálta; a határozat több szöveghelye utal erre. Kiderül például, hogy az eljáró Versenytanács 2014 novemberében visszadobta az ügyet a vizsgálóknak, mert az eredeti jelentés nem tért ki arra, hogy, "mely beszállítók, milyen értékben fizettek utólagos árkedvezmény-támogatást". Márpedig ha a vizsgálat jogsértést állapít meg, nem hagyta volna tisztázatlanul ezt a jogsértés súlyának értékelésekor döntő jelentőségű kérdést. Arulkodó jel az is, hogy a határozat jogi érvelése egyetlen ponton sem hivatkozik a vizsgálati jelentés következtetéseire.

A GVH írásban feltett kérdéseinkre nem erősítette meg a feltételezést, az ellenben biztos, hogy a Spar hasonló ügyében volt versenytanácsi felülbírálat. Az idén januárban született jogerős bírósági döntés helybenhagyta a GVH 50 milliós bírságát, ám egyúttal felfedte azt is, hogy a hivatal döntése "a vizsgálati jelentésekhez képest eltérő tartalommal és konklúzióval született". Nem szabálytalan, még csak nem is ritkaság, hogy a tényállást feltáró vizsgálóktól eltérően ítéljen meg egy esetet a Versenytanács. Komoly belső vitákat takarhat azonban, hogy mindkét eddigi, utólagos visszatérítést érintő vizsgálatnál megjelent ilyen véleménykülönbség. Általában a vizsgálók azok, akik nemcsak az ügy összes körülményével tisztában vannak, de a vizsgált piacot is behatóan ismerik, míg a Versenytanács előtt nagyobb eséllyel emelkednek felül a jogi megfontolások a közgazdasági összefüggéseken.

A kartellügyeket idézően magas bírsággal a Versenytanács minden bizonnyal hatásos üzenetet küld a vizsgálók és az áruházláncok felé, a GVH így végérvényesen kiiktatja a piacról az utólagos ártámogatást. Kérdés azonban, e fejlemény milyen magatartásra ösztönzi az üzleteket és beszállítóikat. "A verseny végcélja az, hogy a fogyasztó alacsony áron és jó minőségben jusson hozzá a termékhez. Alaposan meg kell indokolni minden olyan jogalkotói vagy jogalkalmazói lépést, amely ezzel látszólag szembemegy" - vélekedik versenyjogász forrásunk. A GVH érvei számos szakemberhez hasonlóan benne is hagytak kétségeket.

Buyer power

A termékeket folyamatosan és nagy mennyiségben rendelő méretgazdaságos áruházláncok a nagykereskedelemben is kedvezményes vételi árat tudnak kialkudni beszállítóiktól. Ugyanezen logika alapján kapja olcsóbban a végfogyasztó is az árut vagy szolgáltatást, ha sokat vásárol vagy hűségnyilatkozatot tesz. A beszállító két módon adhat árengedményt a kiskereskedőnek. A számlán érvényesített kedvezménynél a vevő egyszerűen a termék beszerzési listaáránál alacsonyabb árról állítja ki a számlát. Ha például egy termék beszerzési ára 1000 forint, az a kereskedő, aki legalább 5000 darabot vásárol, darabjáért csak 950 forintot fizet. Létezik azonban olyan megoldás is, hogy a kereskedő kifizeti a darabonként 1000 forintot, majd havonta, negyedévente vagy évente az átvett termékek után 50 forintot visszakér a beszállítótól. Ezt a konstrukciót az Auchan utólagos árkedvezmény-támogatásnak, a Spar teljesítményarányos bónusznak nevezte, de a piacon fix bónuszrendszer és mennyiségi kedvezmény néven is ismert.

A termelők, beszállítók számára két okból lehet kedvezőbb az utólagos visszatérítés a számlán adott kedvezménynél. A nagy, multinacionális forgalmazók jellemzően próbálják "megvédeni" márkás termékeik nagykereskedelmi listaárát; azaz, ha az elég jól tárgyaló áruházláncoknak adnak is valamekkora kedvezményt, ezt igyekeznek titokban tartani. Szeretnék megelőzni például, hogy a számla és a rajta feltüntetett kedvezmény mértéke egy másik kiskereskedő kezébe kerüljön - ezért tartják biztonságosabbnak az utólagos támogatást. A kisebb beszállítóknak inkább likviditásuk miatt éri meg az utólagos elszámolás, hiszen a számla kiegyenlítése és a visszatérítés közötti időre tulajdonképpen kamatmentes kölcsönt kapnak az áruházlánctól. Ezen előnyök ellenére a GVH Auchan- és Spar-ügyben kialakított értelmezése szerint a jelentős piaci erővel rendelkező - legalább évi 100 milliárdos bevételű - láncok nem kérhetnek utólagos bónuszt beszállítóiktól. Pontosabban kizárólag két esetben kérhetnének: ha bizonyítani tudnák, hogy az utólagos támogatást nem egyoldalúan írták elő, vagy azt, hogy volt mögötte valamilyen, a beszállító által igényelt szolgáltatás (például marketingtevékenység).

Az általunk megkérdezett versenyjogászok és közgazdászok nem nyilatkoztak egységesen a GVH gyakorlatáról. Van, aki szerint a Spar és az Auchan elkaszálása világosan levezethető a kereskedelmi törvényből; mások úgy látják, hogy a GVH-nak sokkal nagyobb mozgástere lett volna a jogszabály közgazdaságilag is megalapozott alkalmazásában; de olyan véleménnyel is találkoztunk, mely szerint pusztán a határozatok alapján, az összes bizonyíték ismeretének hiányában nem lehet megalapozott véleményt alkotni a hivatal döntéseiről. Abban a kérdésben viszont egyetértenek a szakértők, hogy a 2005-ös kereskedelmi törvény nem feltétlenül szükséges, és nem is igazán alkalmas a beszállítók védelmére, ráadásul a fogyasztói árképzést sem a közgazdaságilag hatékony irányba tereli. A törvényalkotó anno a hazai mezőgazdasági termelők és beszállítók kiszolgáltatottságával érvelt a szigorítás mellett, ám úgy tudjuk, az akkori GVH nem értett egyet a beavatkozással, szerencsésebbnek gondolta volna, ha az állam beszállítói szövetkezetek alakítására ösztönzi a termelőket, így erősítve alkupozíciójukat. A versenyhivatal 2005-ös parlamenti beszámolója szerint a beszerzési ár alatti értékesítés tilalmát kifejezetten ellenezték, a jelentős piaci erővel való visszaélés tilalmáról csak azt jegyezték meg, hogy "a problémakör közgazdasági elméleti háttere erősen vitatott, és széles körű nemzetközi szabályozási tapasztalatok sem állnak rendelkezésre". 2012-ig nem is nagyon alkalmazták e szabályozást, a Spar 50 milliós bírsága előtt az Auchant és a Metrót büntette a GVH pár millióra; náluk a visszarúzással és a beszállítók tájékoztatásával voltak problémák.

A jelentős piaci erővel rendelkező kiskereskedők külön kezelése mögött az az elképzelés húzódik, hogy egyoldalúan előnyös alkupozícióban vannak beszállítóikkal szemben. A GVH Auchan-döntése a következőképp írja le a buyer power, a vevői erő jelenségét: "Az értékesítési oldalon erős versenyben álló kiskereskedelmi lánc a beszerzési viszonylatban csaknem úgy képes viselkedni beszállítóival, mintha domináns piaci helyzetű vevői monopólium lenne." A kereskedelmi törvény definíciója szerint jelentős piaci ereje annak a vállalkozásnak van, amely a beszállító számára "ésszerűen megkerülhetetlen partnerré" válik, illetve egy termék vagy termékcsoporthoz jutását országosan vagy regionálisan befolyásolni tudja. A törvény ugyanakkor objektív küszöböt is meghatároz, amikor jelentős piaci erőt tulajdonít minden kiskereskedelmi vállalkozásnak, ha árbevétele meghaladja a nettó 100 milliárd forintot. A piaci erő ugyanúgy fennáll a hazai paprikatermelővel, mint a multinacionális beszállítókkal szemben. Holott

egyres nagyvállalatok az ártárgyalás során maguk is meg tudják zsarolni a kiskereskedelmi láncokat azzal, hogy kedvezőtlen feltételek esetén nem szállítanak nekik. 2006-ban például a Coca-Cola és a Tesco közötti árvita miatt az üdítőital-gyártó több mint egy évre kivonult a piacvezető hazai lánc polcairól.

2012 augusztusától a kereskedelmi törvény jelentős piaci erőről szóló előírásai már kizárólag a non-food beszállítókra vonatkoznak, a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari szállítókra egy még szigorúbb jogszabályt kell alkalmazni, ennek betartásáért nem a GVH, hanem a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal felelős. Ez az oka annak, hogy az Auchan ellen indult eljárásban csak a non-food beszállítók szerződéseit vizsgálta a GVH, míg a Spar-ügyben a mezőgazdaságiakat is. E változtatás tovább gyengíti a törvény mögötti érveket, ugyanis a non-food szektort nem a kis beszállítók jellemzik. A GVH elemzése szerint az Auchan non-food beszállítóinak 44 százaléka 500 millió forintnál magasabb éves bevételt ért el. A határozat név szerint is említ olyan vállalatokat, mint a Colgate-Palmolive, a Johnson & Johnson, a Magyar Telekom, a Philips, a Samsung, az Arena vagy a Budmil. Meglehetősen életszerűtlen feltételezés, hogy e cégekkel szemben a hipermarketekben árusított non-food termékek piacán 3,6 százalékos részesedésű Auchan egyoldalúan előnyös alkupozícióban lett volna.

End of the day

A kereskedelmi törvény szerint jelentős piaci erővel való visszaélésnek minősül például "a beszállítónak a kereskedővel, illetve más kereskedővel kialakítandó üzleti kapcsolataira vonatkozó indokolatlan feltételek előírása" vagy "a különféle - különösen a kereskedő beszállítóinak listájára vagy árukészletébe való bekerülésért, más, a beszállító által nem igényelt szolgáltatásokért fizetendő - díjak egyoldalú felszámítása a beszállítónak". A Spar teljesítmény-arányos bónuszát mindkét pontban elmarasztalta a GVH, az Auchan utólagos ártámogatását csak a másodikban. Az elvi hasonlóságok ellenére egy fontos különbséget is talált a hatóság a két lánc gyakorlata között. Az Auchan utólagos árkedvezmény-támogatása egy beszállítónként meghatározott százalékos érték volt, jellemzően 5-15 százalék között mozgott (bár előfordult 30 százalék feletti visszatérítés is). A beszállító az elszámolási időpontig átadott minden termék árából ekkora részt utalt vissza az Auchannak. A GVH ezt a rendszert teljes egészében jogszerűtlennek ítélte. A Spar teljesítményarányos bónuszának számításakor ezzel szemben meghatároztak egy stabil és egy célforgalomhoz kötött dinamikus részt. Ha a szállító éves forgalma meghaladta a célforgalmat, a dinamikus rész arányosan növekedett, ha elmaradt attól, arányosan csökkent. A GVH a célforgalom elérése felett fizetett bónuszt jogszerűnek ítélte, mivel ez szerinte a kereskedőt is érdekeltté tette a forgalom növelésében.

Az áruházláncok a GVH határozatai alapján amellet érveltek, hogy a bónuszt nem egyoldalúan számították fel, illetve azt nem díjnak, hanem az ártárgyalás részének kell tekinteni. Az Auchan azt is bizonygatta, hogy az adott ügy szempontjából nincs is jelentős piaci ereje, mert bár teljes árbevétele valamennyi vizsgált évben meghaladta a nettó 100 milliárd forintot, a non-food termékek forgalmazásából befolyó összeg elmaradt ettől. Forrásaink szerint az Auchan ezzel a jogszabályi környezet ellentmondásaira is rámutatott: hiába vette ki ugyanis a törvényhozó 2012-től az élelmiszeripari és mezőgazdasági termékkört a kereskedelmi törvényből, a jelentős piaci erőt megalapozó árbevételbe ezeket továbbra is be kell számítani.

Izgalmasabb az egyoldalúság kérdése. Mindkét áruházlánc bemutatott bizonyítékaiból kiderült, hogy a beszállítók az utólagos bónusz mértékét vitathatták, adott esetben meg is változtathatták. A GVH-nak azonban ez kevés volt, önmagában - a mértéktől függetlenül - azt is a feltétel egyoldalú előírásának tekintette, hogy a kereskedő egyáltalán megkövetelte az utólagos bónuszt. A Spar-esetben viszonylag meggyőzően bizonyította a hivatal, hogy ez volt a helyzet: a vizsgált időszakban a beszállítók 100 százaléka fizette a teljesítményarányos bónuszt, a Spar belső levelezésében pedig állítólag felmerült, hogy "helyettesíteni kellene" azt a beszállítót, amelyik vitatta a kedvezményrendszert. Az Auchan-ügyben ugyanakkor a GVH is elismeri, hogy csak a beszállítók 75 százaléka fizetett utólagos árkedvezmény-támogatást, olyan is előfordult, hogy valaki az egyik évben fizetett, a következőben nem. Nem világos, hogyan lehet "egyoldalúan felszámoltnak" vagy "az árukészletbe kerülés feltételének" tekinteni egy olyan támogatást, amelyet a beszállítók negyedére nem is alkalmaztak. Ráadásul a GVH által megkeresett beszállítók közül csak 18 tartotta a készletbe kerülés feltételének a támogatást, 21 ellenben "nem tapasztalt ilyen típusú

nyomásgyakorlást az Auchan részéről". Mindösszesen 6 beszállító tartotta indokolatlannak az utólagos árkedvezmény-támogatást, 22 "indokoltnak, kölcsönösen elfogadhatónak és kölcsönös előnyökön nyugvó kondíciónak" nevezte.

A határozatból kitűnik, hogy 11 beszállító aposztrofálta díjként az utólagos árkedvezmény-támogatást, 17 nem tekintette annak. Utóbbiak az Auchannal egyetértésben az áralku részeként könyvelték el a visszatérítést, utalva arra, hogy ha a kereskedő ilyet nem igényelne, vélhetően a beszerzési listaárát nyomná le, ami a beszállítók számára hátrányosabb megoldás. Ezen a ponton a versenyhivatal valóban megfontolandó közgazdasági érvként előhozta, hogy a termék listaárának fenntartása árfelhajtó hatással járhat. Forrásaink ugyanakkor ennek ellenkezőjét gondolják: szerintük éppen az utólagos bónusz tiltása nyomhatja fel az árakat, és hozhatja nehéz helyzetbe azokat a kistermelőket, akiket a törvény eredendően védeni akart. Ha az utólagos bónusz lehetőségét elzárja a jogalkalmazó, a kiskereskedelmi láncok megpróbálják majd "betárgyalni" ezt a kedvezményt az átvételi árba. A nagyobb beszállítóknál nem biztos, hogy ez teljes mértékben sikerülni fog, a növekvő beszerzési ár pedig felhúzhatja a fogyasztói árakat is. A kisebb beszállítóknál más a helyzet. "At the end of the day, el kell döntenünk, hogy tudnak-e ilyen kemény versenyfeltételekkel szállítani a nagy láncoknak. Ha ez nem megy, saját magukat kell erősebb pozícióba kormányozniuk, például szövetkezetek alakításával. Hiba lenne ezt a feladatot a jogalkotóra bízni" - mondja versenyjogász forrásunk.

Ugyanakkor nem elképzelhetetlen, hogy a GVH megpróbálja majd megakadályozni a beszerzési árak túlzott lenyomását. A kormány tavaly év végi törvénymódosításának értelmében 2016. január 1-jétől gazdasági erőfölényben lévőknek kell tekinteni egy áruházláncot, ha árbevétele a napi fogyasztási cikkek piacán meghaladja a 100 milliárd forintot. Ez a szabály - szemben a jelentős piaci erő meghatározásával - még diszkriminatív is, a franchise rendszerben működő hazai láncokra nem vonatkozik, az Auchanra, a Sparra és a Tescóra viszont igen. A gazdasági erőfölényben lévő kereskedőkre még a jelentős piaci erővel rendelkezőknél is szigorúbb szabályok vonatkoznak, például vételi vagy eladási árakat tilos tisztességtelenül megállapítaniuk. A versenyjog ismerői szerint még soha nem fordult elő, hogy egy kereskedőnek a beszállítóval szemben meghatározott átvételi árát tisztességtelenül alacsonynak minősítette volna a GVH. Beláthatatlanul veszélyes lenne, ha ilyesmire a monopólium kialakulásával távolról sem fenyegető kiskereskedelmi piacon szánná el magát.

Mennyi az annyi?

A Spar 50 milliós és az Auchan milliárdos bírsága között szembetűnő az aránytalanság, még akkor is, ha előbbi három, utóbbi majd kilenc évig folytatta a jogsértőnek ítélt gyakorlatot. Az eltérést magyarázza, hogy az Auchan-ügyben a GVH már alkalmazta 2012-ben kiadott új bírságközleményét. Maga a versenytörvény széles mérlegelési lehetőséget ad a bírság összegének megállapításakor, ám a kiszámíthatóság érdekében a GVH jogi kötelező erővel nem bíró közleményekben foglalhatja össze gyakorlatát. Hagyományosan a kartellügyekben alkalmazott ilyen egységes szempontrendszert a hivatal, ám a közlemény 2012-es átdolgozásakor egy lábjegyzetbe beszúrták, hogy az a kereskedelmi törvény szerinti visszaélésekre is érvényes. A GVH ezzel a legsúlyosabb kartellek szintjére emelte a jelentős piaci erővel való visszaélést is.

A számítás első lépéseként meghatározzák a releváns forgalmat, ez az Auchannál az utólagos árkedvezmény-támogatásból 2006 és 2014 között elért nettó forgalom volt. Ezután egy 100 pontos skálán értékelik a jogsértés súlyát és a jogsértéshez való viszonyulást. Ha az eljárás alá vont 100 pontot kap, a bírság a releváns forgalom 10 százaléka lesz, a pontok csökkenése arányosan csökkenti a végösszeget. Az Auchan 31 pontot kapott, ebből 18-at a felrőhatóságra (azért, mert a GVH szerint legkésőbb a Spar-döntés óta tudnia kellett, hogy jogellenesen jár el). Maga a GVH is alacsony fokúnak ítélte a verseny veszélyeztetettségét és a jogsértés piaci hatását.

A képlet és a bírság ismeretében kiszámítható, hogy az Auchan a vizsgált időszakban nagyjából 34,2 milliárd, éves átlagban 3,8 milliárd forintot kapott non-food beszállítóitól utólagos árkedvezménytámogatásként. Ez nem azt jelenti, hogy az Auchannak ekkora haszna lett volna a támogatáson, a határozat is azt írja, hogy "a jogsértéssel elért előny számszerűsítésére nem került sor". Több okból sem tehetünk egyenlőségjelet az utólagos árkedvezmény-támogatásból beszedett összeg és az elért előny közé. Egyrészt az Auchan állítja, hogy a támogatást fogyasztói áraiba beépítette, a kedvezmény jelentős részét továbbadta vásárlóinak. Másrészt azt kell feltételeznünk,

hogy ha az Auchan nem alkalmaz utólagos támogatást, akkor ezt a 34,2 milliárd forintot a beszerzési áraiban próbálja érvényesíteni. Minthogy a beszállítóknak is kedvezőbb az utólagos megoldás, pontosan ekkora kedvezményt valószínűleg nem kapott volna, de a különbség sem lett volna túl nagy.

Az Auchan 2006 óta minden évben veszteséges, 2014-ben 277,4 milliárdos bevétel mellett rekordnagyságú, 12,5 milliárdnyi mínuszt könyvelt el. A milliárdos büntetés így jelentős érvágás lehet a francia társaságnak, különösen azután, hogy a kormány tavaly év végén elfogadott intézkedései tovább szűkítik a külföldi tulajdonú láncok mozgásterét. A sávossá tett élelmiszerlánc-felügyeleti díjtól várható költségvetési többletet az egy gazdasági társaságként működő hipermarketek és diszkontok adják össze, míg a franchise rendszerű hazai láncok mentesülnek a pluszterhelés alól. A Költségvetési Felelősségi Intézet becslése szerint az Auchan 2015-ben 2,4 milliárd forintot fog fizetni ezen a címen. A kormány azt is törvénybe iktatta, hogy muszáj nyereségesé válniuk. 2017. január 1-jétől ugyanis nem folytathat kiskereskedelmi tevékenységet az a legalább 15 milliárd forintos éves bevételű társaság, amely két egymást követő üzleti évben veszteséges volt. Az óra már idén ketyegni kezdett a hipermarketeknek.

Teczár Szilárd

(Magyar Narancs, 2015. április 9., csütörtök, 11+12+13. oldal)

A bibliofília bugyrai

Könyvgyűjtők és könyvaukciók

Van, aki nem az olcsó kötelező olvasmányokért megy be az antikváriumba. Keresgél, szakért és összesuttog az antikváriussal. Olyasmit kér, amiről más nem is tudja, hogy létezik. Ha kell, licitál, csak azért, hogy bekerüljön a gyűjteményébe egy újabb ritkaság, kézirat, ősnymtatvány. Egy első kiadású Radnóti. Vagy egy hiányzó Kner és Tevan.

A könyvre mint műtárgyra, gyűjthető értékre tekinteni nem új keletű dolog, sőt. A kódexek, majd könyvek megjelenésükkor annyira ritkák és költségesek voltak, hogy nem csupán presztízisértéke volt egy komolyabb gyűjteménynek. (Gondoljunk bele, egy kéziratos pergamenkódexhez egy egész nyájról és rengeteg időre volt szükség.) Bár a bibliofiliáról általában a különlegesen megmunkált könyvek jutnak eszünkbe, a gyűjtés alapjaihoz természetesen a tartalom is hozzátartozik, hiszen ha valaki gyűjt valamit, általában tematikusan teszi. Csak Napóleonnal szülő könyvek, csak mívesen illusztrált könyvek - mindenki máshogy csinálja. Szent Jeromos például csak tartalom szempontjából válogatta össze gyűjteményét, és - ahogy azt egy derék egyházatyától el is várjuk - a díszes külsőt elvetette, egyenesen károsnak találta.

Magyarországon tulajdonképpen már Szent István korában elkezdődött a könyvek teaurálása. 1150-ből akad oklevél, amely szerint egy főúr a pannonhalmi monostornak adományozta könyveit. A nagy fellendülés persze a humanistákkal jött. Maga Mátyás király reprezentatív célból létrehozta a corvinák gyűjteményét, amely Európa egyik legjelentősebbje volt a korban. (Lásd cikkünket: Jó sűgői voltak Mátyásnak; 2014. április 30.) De Janus Pannoniusról se feledkezzünk meg, vagy éppen Beatrix királynéről, akiknek szintén volt saját könyvtáruk, gyűjteményük. A 16-17. században a főúri udvarok nem lehettek meg jó hírű magángyűjtemény nélkül, a barokk mozgalomszerű felhalmozási vágya pedig újabb löketet adott. Az ilyen nagy gyűjtemények egy része a 19. századi közgyűjtemény-alapítások idején nemzeti kincsé vált. György Aladár 1885-ös statisztikája szerint ekkor 964 nagyobb magánkönyvtár létezett az országban, ami 2 282 601 kötetet jelentett. A két világháború alatt azonban ez a szám jócskán megcsappant. 1934-től elkezdtek könyvárveréseket tartani a Postatakarékpénztár Árverési Csarnokában, de ez - hosszú szünet után - csak 1969-ben vált rendszeres szokássá, amikor az Állami Könyvterjesztő Vállalat árverési sorozata megkezdődött. Faksimile sorozatokat adtak ki, és megalapultak a ma is működő nevesebb antikváriumok. A gyűjtési szenvedély és a könyvek iránti érdeklődés azonban kétségtelenül csappant. "A rendszerváltás után a klasszikus antikvárium elkopott. Már ott tartunk, hogy vidéken nincs is komoly antikvárium. Az emberek nagy része pedig csak kötelező olvasmányokat keres. Maradnak a

könyvárverések, ahol az eladók biztosabb, magasabb árat remélnék" - mondja Borda Lajos, az 1977 óta működő Borda Antikvárium alapítója.

Mindenkinek van egy álma

A vásárlóközönség nagyjából három csoportra osztható. "A legfontosabb gyűjtőknek a közgyűjteményeknek kellene lenniük. Kötelességük lenne megvásárolni a hiányzó műveket, de erre általában nincs lehetőségük, állománybővítésre vajmi kevés pénzük van" - mondja Bösze Ádám, a Magyar Antikváriusok Egyesületének elnöke. A második csoport az, aki felhalmoz, árucikként kezeli a könyvet, és befektetési céllal vásárol - mondja Borda. "Aki teaurál, annak útmutatást kell adni: van egy kereskedője, aki tanácsokkal látja el, hogy mibe kell befektetni. Általában azonban azok gyűjtenek, akiknek vonzalmuk van a kultúrához." A harmadik típus maga "a gyűjtő", aki böngész és gyűjti a katalógusokat, árverésről árverésre jár, figyeli a tendenciákat, és folyamatos, személyes kapcsolatban áll az antikváriussal, az antikváriusával. "Erre épülhetne az antikvár könyvpiac - teszi hozzá Bösze. - Sajnos azonban ezekből az emberekből egyre kevesebb van."

A gyűjtő területet választ: vásárolhat tartalom szerint, korszak szerint; van, aki csak első kiadásokat gyűjt, van, aki csak Verne-könyveket. Olyan is van, aki szisztematikusan próbál felépíteni egy általános, az emberi kultúrkinccs legjavát összegyűjtő könyvtárat - teszi hozzá Szőnyi Endre antikvárius. A gyűjtési területek csúcsa a kódexgyűjtés, de egy magán-kódexgyűjtemény ma már igen ritka, esetleg egy-egy értékes példány van magántulajdonban. (Néha azért kikerülhet a piacra: a Központi Antikvárium decemberi aukcióján például kalapács alá került egy 1474-es, gazdagon illuminált pergamenkódex, potom ötmillió forintos kikiáltási áron.) Így a legelőkelőbb terület marad az ősnymtatványok (inkunábulumok) gyűjtése; ezek 1500 előtről származó könyvek, melyeknek komoly művelődés- és nyomdászattörténeti értékük van. Magyarországon kevés ilyen gyűjtemény van, viszont hasonlóan elegáns tematika az RMK, azaz régi magyar könyvek; pontosabban az 1711 előttiak. Legnagyobb gyűjtőjük Todoroszku Gyula volt, aki a 19-20. század fordulóján olyan könyvekkel büszkélkedhetett, mint Tinódi Lantos Sebestyén 1554-es Cronicája. Gyűjteménye a mai OSZK-ba került, akárcsak az RMK-kollekciók többsége akkoriban.

Külön csoportot alkotnak az első kiadások gyűjtői. Ezek mindig kiemelkedő értékű kötetek, főleg, ha a könyv kis számban jelent meg, például egy akkor még ismeretlen kezdő költő köteteként. "Gondoljunk bele, Kolumbusz felfedezte Amerikát, megjelent nyomtatásban erről egy híradás: ez pár lapos nyomtatvány, de az egyik legdrágább" - magyarázza Borda. Nem feledkezhetünk meg a kéziratokról sem: aláírások, levelek, naplók - az egyediségük és népszerűségük vitathatatlan. Ezek után jönnek az olyan gyűjtői körök, mint a helytörténet, a családtörténet, a történeti munkák (egy-egy korszakra specializálódva), az orvosi és természettudományos könyvek (amelyek kifejezetten divatosak mostanság), a vallástörténet (a latin teológián kívül minden érdekesnek számít: bibliák, imakönyvek), de éppen szakácskönyvek vagy a kis példányszámban fennmaradt ponyvák is megalapozhatnak egy gyűjtőszennvedélyt. Érdekes terület még a miniatűr és kolibrikönyvekre való specializálódás - ebben az esetben kevésbé a tartalom érdekes, inkább a megformálás. Ugyanez jellemző a bibliofil kiadású vagy a reprint kötetekre, a Kner-Tevan nyomdatörténeti jelentőségű kiadványaira.

Az egyéni érdeklődés persze nem feltétlenül lenne elég ahhoz, hogy egy-egy komolyabb példányra tíz-, húsz- vagy akár százazretet költsünk. Meglepő módon nem a könyv kora a legmeghatározóbb tényező. "Egy 400 éves könyv is kerülhet annyiba, mint egy ebéd. Elsősorban a jelentősége határozza meg az árat, az állapota, a ritkasága, de ott vannak az illusztrátorok, a dedikációk, vagy épp a tipográfus" - mondja Borda. Ráadásul minden antikváriumnak megvan nagyjából a vevőköre: egy adott példány lehet, hogy más antikváriumban alig ér valamit. A jelenlegi tendenciák szerint leginkább "a magyar nyelvű orvosi, természettudományos, történelmi könyvek a keresettek, amelyek csak kis példányszámban maradtak meg. Népszerűek az irodalmi, dedikált első kiadások, ezek között is sztár Ady, József Attila, Radnóti, Krúdy, Karinthy és az avantgárd irodalom első kiadásai eredeti borítóval" - mondja Szőnyi.

A gyűjtő maga általában rejtőzködő. "A rendszerváltás előtt egy fizetésből lehetett könyvet gyűjteni. Ma minden egyes darabot keményen meg kell fizetni, szívós munka kell hozzá, ezért egyre kevesebben vannak a régiek közül, és fiatalok is kevesebben csatlakoznak - mondja Borda. - A régiek 80-90 százalékát lehet tudni: ha nem is személyesen, de képviselő által jelennek meg az aukciókon. Neveket nem igazán lehet mondani, az inkognitójukat általában meg akarják őrizni,

mint a képeket gyűjtők vagy bélyegesek. Sokan féltik a gyűjteményüket, pedig hogy egy könyvtárból mit kell elvinni, azt kevesen tudhatják. Komoly értékű magángyűjtemény legfőképpen néhány tucat van az országban. Persze érdekes gyűjtemények vannak még, de ez más dolog." Vannak magánkézben unikumok is, mint például Pázmány Péter egy autográf jegyzetekkel ellátott korabeli kiadványa Zsávár József gyűjteményében - meséli Borda. "Ő olyan gyűjtő, aki az OSZK-ban ezt bejelentette, és így kutathatóvá tette. De sok esetben most divat lett ülni ezeken az értékeken, és nem kiadni a kutatók felé."

Kalapács alatt

Adott könyv több módon is bekerülhet az aukcióra vagy az antikváriumba. Régen jellemzőbb volt, hogy személyesen keresték meg az antikváriust, ma sok minden marad a házalókra és az önálló netes eladásra. A forgalomba kerülés szempontjából nagyrészt két eset állhat fenn Bösze szerint. A könyvet megveszi az antikvárium, rákerül a haszna, és így adja el; vagy a tulajdonos az antikváriust csak megbízza az - akár antikváriumban, akár aukción való - eladással. "Hogy mely könyvek kerülhetnek rangjuk folytán az árverésre - mondja -, azt elsősorban ritkaságértékük dönti el. Az antikvárius tudja, mely könyvekre lehet kereslet, melyekért versenyezhetnek, hogy így emelkedhessen az árak." A kikiáltási árak meghatározása a rutin mellett előzetes tájékozódás, kutatás eredménye.

Az árak ritka esetben, a kéziratoknál a néhány milliót is elérhetik, de általában 100 ezer forint felett már nehéz eladni, ilyenkor már csak egy-egy vevő licitál - avat be Borda. "Az átlagpolgárság nem olyan erős, hogy egy műkincspiacot komolyan mozgathatjon. Jelentős részük örül, hogy él." Az antikváriumok évente két, tavaszi és őszi aukciót tartanak, körülbelül 80-100 tételnyi anyag kell minimum ahhoz, hogy egy ilyen rendezvény megtérüljön.

A résztvevők száma általában 50-100 fő között mozoghat, persze ők a személyesen jelen lévők, akik hol bekiabálós alapon, hol szolidabban igyekeznek megszerezni egy könyvet - vagy tulajdonosként a magasabb eladási árat.

"A 30. árverésünk 547-es tétele volt egy gyönyörű Seutter-atlasz, amelynek 450 000-ról 1 250 000-re ment fel az ára kalandos körülmények között. A gazdagabb gyűjtők kivagyiságból, a terem sokkolása céljából a licitlépcsőt messze túllépve jóval magasabb összeget kiabálnak be - ez sokszor bejön, hirtelen csend, és azon az összegben leütjük a könyvet. Itt nem ez történt, a licit tovább folytatódott, és végül a türelmes, kiváráó gyűjtő nyerte el a tételt a bekiabálóval szemben" - meséli Szőnyi.

Hozzáteszi, hogy az OSZK is mindig jelen van, szűkös keretből, de igyekeznek vásárolni. Nagy átlagban viszont nehezen rúgnak labdába a közgyűjtemények egy-egy aukción. "Külön kell pénzt igényelniük, itt viszont gyorsan kell dönteni. A két háború közt még elég volt egy telefon" - mondja Borda. Licitálni nem csak személyesen lehet. Az internet mellett a telefonos licitek is népszerűek, vagy az aukciót megelőzően a vásárló megbízza az antikváriust, hogy bizonyos magassáig tartsa az adott tételt. "Van, aki fél, hogy az aukciós hév elkapja, és vállalhatatlan költségekbe veri magát. Való igaz, egy árverés feszültséggel teli. Csak hát a licit után az izgalom átadhatja helyét a rettegésnek, hogy ezt ki is kell fizetni" - magyarázza Bösze.

A legnagyobb külföldi árveréseken (Londonban, Németországban, New Yorkban, Olaszországban) persze más árak vannak, hiszen a magyar nyelvű könyvek potenciális vásárlói sokkal kevesebben vannak. A német könyveknél tízszer, az angol nyelvűeknél akár ezerszer nagyobb a felvevőpiac - magyarázza Borda. Viszont magyar tételek rendszeresen megjelennek a külföldi kínálatban, és kerülnek is vissza az ország területére. Persze lehet nyitni, meséli Bösze saját, zenei antikváriumból való tapasztalatait. Azt a nagyon szűk közeget például, amely a kottát mint jelrendszert olvasni tudja, egészen nagyra bővíti a nyelvfüggetlenség: a kotta Ausztráliában is kotta, New Yorkban is; így az árak a külföldi, nem pedig a hazai piachoz szabhatók.

Örök garancia

A műkincs-kereskedelem és így a könyves piac egyik legérzékenyebb pontja a hamisítás. Egy svindler Ady-aláírás, egy hamisított oklevél vagy éppen lopott könyvek is bekerülhetnek az antikvár forgalomba. Mit kezdhet ezzel az antikvárius? Vagy éppen mi történik akkor, ha megvettünk egy gyönyörű albumot ötszázezerért, hazavisszük, és pár év múlva egyszer csak kiderül, hogy nem is első kiadás, hanem csak második, és csak töredékét éri a belefeccölt pénznek? "Ha egy harisnyával történik ugyanez, kinevetik az üzletben, mert azt mondják, három napig lehet visszahozni, utána

reklamáció nincs - mondja Bősze. - Az ideális antikvár gyakorlat azonban más. Elméletileg egy antikváriusnak örök garanciát kell vállalnia arra, hogy a könyv, amit ő elad, nem hamis, és amit ő elmond róla, az helyes." Hogy ez így is legyen, arra törvényi szabályozás nincs, a Magyar Antikváriusok Egyesületének etikai kódexe érvényesíthető abban a tizenhárom antikváriumban, amely tagja a szervezetnek. 2010-ben az egyesület a nemzetközi szervezetek sorába is felvételt nyert, az itteni etikai normák megszegése pedig szigorú kitiltást von maga után. Ez is egyfajta biztosíték, hiszen a fogyasztóvédelemnek nincs dolga ezzel: egy három év után visszavitt könyv esetében biztos az antikvárius nyerné a pert. Mindemellett persze azok a kereskedők is betarthatják ezeket az etikai normákat, akik nem tagok.

A közelmúltban a Teleki-tékából ellopott könyvek borzolták fel az antikváriumi kedélyeket. A lopott könyvek listája fent szerepel az egyesület honlapján, így egy tisztos antikvárius nem adja el ezeket a példányokat. Az 538 könyv ellopására 2012-ben derült fény, az ügy azóta sincs lezárva. Marimo Massimo de Caro olasz könyvtáros (és elkövető társai) esete pedig börtönbüntetéssel zárult: ő Nápoly legrégebbi könyvtára, a Girolamini állományát dézsmálta szisztematikusan. Eddig az 1500 kötet töredékét azonosították például Münchenben, Londonban, Tokióban. Az olasz lapok szerint olyan értékek tűntek el, amelyek egyetlen oldala 5000 eurót érhet. A főleg 16. századi ritkaságok online árveréseken is felbukkantak. "Az antikváriumi gyakorlat néha ingoványos talaj. A lopásokra figyelni kell, a hamisítványok kiszűréséhez pedig rutin szükséges, de ez nem mindig elég. Biztos van olyan tétel, amely átcsúszott mindenki kezén, eljutott a vevőhöz, aki most is boldogan mutogatja a hamis dokumentumot. De a magyar antikvárius kollégák elég tapasztaltak ahhoz, hogy ilyen ne fordulhasson elő" - foglalja össze Bősze.

Az antikvárius és a gyűjtő oldaláról is elengedhetetlen tehát a szakértelem. A gyűjtők sokszor legalább úgy értenek választott témájukhoz, mint a legjobb kutatók. Kevés a fiatal, de azért akad. "Azt látom, hogy az antikváriumok nagyrészt átvészelték a válságot. Szenvedtek persze, és most sincs itt a Kánaán, de megmaradtak. Eszerint kell, hogy legyen a fiatal generációból érkező gyűjtő is" - magyarázza Bősze. A mai tendencia viszont az, hogy a szöveg egyre könnyebben elérhető. A könyv így gyűjthető, szerethető vagy befektetésként megvehető műtárgy marad. "Vannak, akik racionálisan gondolkodnak, azok számára egy könyv nem jelent semmit. Nem akarnak közelebb kerülni a szerzőhöz, nem veszik meg a dedikált példányait, az első kiadásokat, mert a szöveg érdekli őket - mondja Borda. - Maradnak azok, akik másként gondolkodnak, ők számítanak gyűjtőknek. Ehhez pedig kell egy bizonyos lelki alapállás. Könyvgyűjtő nem lesz valakiből csak úgy, könyvgyűjtővé válik az ember. Viszont egyre kevesebben vállalkoznak rá, hogy végigmenjenek ezen a folyamaton."

Markó Anita

(Magyar Narancs, 2015. április 9., csütörtök, 28+29+30. oldal)

Közműcégváltás: a kormányablak nem válogat

Egyetemes Csak formálisan lett nehezebb az engedély visszaadása

Az állami közműszolgáltatással kapcsolatos ügyintézés a tervek szerint idővel a kormányablakokban is elérhető lesz. Az ügyintézés egykapussá válik, mert egy helyen és időben lehet majd intézni a gáz-, az áram- és távhő-szolgáltatási ügyeket is a szolgáltatást összefogó ENKSZ Zrt. indulásakor elhangzott bejelentés szerint. Később a fogyasztók a különböző közműszámlákat összevontan, egy postai küldeményben kapják meg.

A tervezett megoldás kapcsán azonban felmerül a kérdés: használhatják-e az ügyfélkaput a nem állami tulajdonú, de országos vagy régiós szolgáltatást nyújtó közmű, távközlési és más társaságok is? Mert, ha igen, és az állami szolgáltatóval azonos feltételekkel, akkor az állami szolgáltatónak e téren nem lesz versenyelőnye a többi társasággal szemben. Ha nem, azzal a szabályozás a szolgáltatók, sőt, az ügyfelek között is diszkriminálna.

"A koncepció kidolgozása még folyamatban van. Kialakításánál figyelembe fogjuk venni a fogyasztók érdekeit, a hazai és uniós jogszabályok adta lehetőségeket" - válaszolt a Miniszterelnökség sajtóosztálya a Világgazdaság azon kérdésére, hogy használhatják-e majd ügyfélszolgálatként a kormányablakokat az ENKSZ-en kívüli szolgáltatók is.

Tegnap a gáztörvény további passzusai módosultak annak érdekében, hogy zökkenőmentesebben léphessenek át a felhasználók a jelenlegi egyetemes szolgáltatójuktól az újhoz, ha az előbbi visszaadná az engedélyét. Az új előírás szerint az energiahivatal (MEKH) csak akkor vonhatja vissza az azt kérelmező társaság egyetemes szolgáltatói engedélyét, ha már biztosított a társaság ügyfeleinek további ellátása. Ez szigorítás az eddigi előíráshoz képest, amely szerint a szolgáltató nélkül maradó ügyfelek ellátására jelentkezhetnek a működő egyetemes szolgáltatók, jelentkező híján pedig a MEKH jelölné ki az ügynevezett végső menedékes szolgáltatót a felhozatalból. A szigorítás ésszerű, de nyitott kaput döntet, mert a Főgáz már alkalmassá tette magát bármely hazai háztartás földgázzal való ellátására, az engedélyek tehát "nyugodtan" visszaadhatók. Ha ez megtörténik, a menetrend a régi: a hivatalnak először be kell kérnie a piacon maradt szolgáltatók ajánlatait, amelyek kínálkozhatnak az ellátási területükön kívüli ügyfelekre is. A MEKH-nek továbbra is ellátás-biztonsági és szolgáltatás-minőségi szempontok alapján kell kiválasztania közülük a majdani szolgáltatót. Mindazonáltal e mérlegelés eredménye nem tűnik sok esélyesnek, tudva, hogy a Főgáz már felkészült a feladatra, más pedig nem.

A módosítás további pontjai az ügyfelek átadásával kapcsolatos adatszolgáltatásokra, ésszerű határidőkre, mérőleolvasásokra és számlázásokra, valamint az átadó és az átvevő társaság, illetve a rendszerüzemeltető közötti, kötelező együttműködésre vonatkoznak. Átkerülhetnek az új szolgáltatóhoz a számlahátralékuk miatt a gázellátásból kizárt ügyfelek is. Náluk - a korábbival azonos feltételekkel - az átvevő egyetemes szolgáltató is elzárhatja a gázcsapot, ha nem rendezik a számlájukat. (Viszont a Főgáz az ENKSZ honlapja szerint értelemszerűen nem vesz át számlahátralékos, egyéni átlépőt.)

Az átadás előtti két hónapban és az utána következő 6 hónapban sem a fogyasztóvédelmi hatóság, sem a MEKH nem bírságozhatja meg az érintett egyetemes szolgáltatókat és a rendszerüzemeltetőt. Adott feltételek teljesülése esetén nem fizettethető velük kötbért sem. A hivatal kötelezheti a gázellátáshoz szükséges infrastruktúra tulajdonosait arra, hogy az eszközeiket és adataikat adják át üzemeltetésre az átvevő szolgáltatóknak.

Főgáz-központ: mostantól nagyobb térkép kell

B. H. L.

(Világgazdaság, 2015. április 9., csütörtök, 8. oldal)

Módosíthatják az elszámolási törvényt

A banki elszámolás során tapasztalt visszaélések elleni fellépéshez szükséges törvények módosításáról dönthet az Országgyűlés, az erről szóló törvényjavaslatot kedden nyújtotta be Gulyás Gergely (Fidesz).

Az általános indoklás szerint az előterjesztés célja egyrészt, hogy az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján külön nevesítse azon magatartási formákat, amelyek nem felelnek meg az elszámolási törvény rendelkezéseinek és a fogyasztókat nagy számban érinthetik, így megalapozzák a felügyelet, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) ellenőrzési eljárását. A törvényjavaslat célja emellett, hogy az elszámolás vitatására megfelelő részletszabályok álljanak rendelkezésre.

Az előterjesztő szerint a javasolt szabályok segíteni fogják a fogyasztókat abban, hogy az elszámolással kapcsolatos jogukat hatékonyabban érvényesíthessék. A törvényjavaslat emellett hatékonyabbá teszi a Pénzügyi Békéltető Testület (PBT) eljárását és a bíróság eljárását is, mivel pontosítja, valamint kiegészíti az eljárási szabályokat, elkerülve ezáltal a gyakorlatban kialakuló értelmezési nehézségeket.

A törvényjavaslat kiegészíti az elszámolási törvényt annak érdekében, hogy rendezze azt a helyzetet, mikor olyan pénzügyi intézmény köteles az elszámolásra, amelynek valami miatt nem áll

rendelkezésre elegendő adat az elszámolás elvégzéséhez. A szabályozás ezeket a pénzügyi intézményeket a szükséges adatok hiánya esetén - az adott fogyasztói kölcsönszerződés vonatkozásában - a jegybank által jóváhagyott egyedi módszertan alkalmazására jogosítaná fel.

Annak érdekében, hogy az intézmények ne élhessenek vissza az egyedi módszertan alkalmazásában rejlő lehetőséggel, a törvényjavaslat felhatalmazná az MNB-t, hogy fogyasztóvédelmi eljárás keretében vizsgálja a becslési módszertan alkalmazási feltételeinek meglétét.

Az elszámolási törvényt azért is módosítanák, hogy ne alakuljon ki értelmezési bizonytalanság akkor, ha ugyanazt az elszámolást többen vitatják. Nem zárható ki ugyanis, hogy a polgári jog szabályai szerint az elszámolás vitatására többen jogosultak, így az adóstárs és egyebek mellett az olyan kezes, aki a nem teljesítő adós helyett helyt állt - olvasható az indoklásban. Ha a másolatra jogosult az elszámolást vitatja, például a kezes, a pénzügyi intézmény, a PBT és a bíróság előtti eljárás során a másolatra jogosult tekintetében is a fogyasztóra vonatkozó szabályokat kellene alkalmazni.

Az elszámolási törvény már most is rögzíti, hogy a felügyelet vizsgálja, hogy a pénzügyi intézmények a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően jártak-e el; ez az ellenőrzési eljárás hivatalból megindítható. A törvényjavaslat az elszámolási törvény hatálybalépését követő gyakorlati tapasztalatok alapján külön is nevesít néhány olyan magatartási formát, amely az ellenőrzési eljárás alapjául szolgálhat. Ilyen magatartás különösen a pénzügyi intézmény által a fogyasztók nagy számát érintően folytatott olyan gyakorlat, amely - a kölcsönszerződés vagy pénzügyi lízingszerződés fogyasztói jellegének el nem ismerésével, azok eltérő minősítésével, vagy ilyen jellegére vonatkozó megváltozott álláspontjának kinyilvánításával - az elszámolási kötelezettség teljesítésének elhárítására, illetve az elszámolás iránti igények benyújtásának megakadályozására irányul.

Módosulna a megakasztott végrehajtási eljárások folytatásának lehetséges időpontja is, mivel folyamatban van a családi csődvédelem szabályozásának előkészítése, és ez a szabályozás várhatóan azt a személyi kört érinti, akiket az elszámolási törvény erre vonatkozó szakaszai is érintenek, így indokolt, hogy a családi csődvédelem szabályainak elfogadása és hatályba lépése előtt ezeket a végrehajtási eljárásokat még ne folytatassák.

A javaslat keretében módosítanák az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló törvényt is. Ez a törvény határozza meg a fogyasztói kölcsönszerződések devizanem-módosulásának folyamatát, az új szerződések elkészítésének és megküldésének részletszabályait, a tisztességes kamatmérték alkalmazását, de nem rendelkezik arról, hogy a rendelkezések fogyasztóvédelmi rendelkezésnek minősülnek. Minderre tekintettel indokolt megerősíteni az MNB felügyeleti fogyasztóvédelmi ellenőrzési hatáskörét - olvasható az indoklásban.

<http://www.vg.hu/gazdasag/gazdasagpolitika/modosithatjak-az-elszamolasi-torvenyt-447706>

(vg.hu, 2015. április 7., kedd)

OGY - Energetikai tárgyú törvények módosítását kezdeményezi Németh Szilárd

Nyolc energetikai tárgyú, köztük a földgázellátásról és a bányászatról szóló törvény módosítását javasolta Németh Szilárd, a Fidesz parlamenti képviselője az Országgyűlésnek kedden benyújtott önálló indítványában.

A javaslat értelmében a Magyar Földgázkereskedő Zrt. köteles felajánlani szabad forrásait a 2015. július 1-től 2018. szeptember 30-ig terjedő időszakra az egyetemes szolgáltatók részére, miután az egyetemes földgázszolgáltatók korábbi felajánlási rendszeren alapuló, forrásellátást biztosító szerződéseit 2015. június 30-án lejártnak.

Az indítvány ezen kívül 2 százalékos bányajáradékot javasol a jelenlegi 12 százalékos helyett a nem hagyományos kitermelési technológiák esetében is, hasonlóan a bonyolult technológiát alkalmazó föld alatti szénelgázosítással történő kitermeléshez. Ezt azzal indokolja, hogy a nem hagyományos kitermelésnek magas a beruházási és költségigénye, valamint a nem hagyományos szénhidrogén-vagyon kitermelése jelentős mértékben enyhítené az ország importenergia függőségét.

A javaslat kitér a fogyasztói elégedettség-felmérésekre vonatkozó előírásokra a távhőszolgáltatásról valamint a villamos energiáról szóló törvény módosítása kapcsán, utóbbinál egyebek mellett kisebb fogyasztóvédelmi tárgyú módosításokról is szól.

A földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény módosítása azt a célt szolgálja az indítvány szerint, hogy a földgázkereskedő gazdasági ellehetetlenülése esetén a földgáz biztonsági készlet felhasználható legyen a fogyasztók ellátására a végső menedékes kereskedő - Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal általi - kijelöléséig.

A behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló törvény és a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvény módosítása a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség nyilvántartására, illetve eljárására vonatkozó szabályok pontosítását, valamint az üzemanyagellenőrző-jelölő rendszerrel kapcsolatban az előírás törlését tartalmazza.

A javaslat végül tartalmazza a megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről szóló törvény technikai jellegű módosítását is.

http://webradio.hu/hirek/gazdasag/ogy_-_energetikai_targyu_torvenyek_modositast_kezdemenyezi_nemeth_szilard

(webradio.hu, 2015. április 7., kedd)

Csinálnának egy csavart az elszámolási törvényen

A banki elszámolás során tapasztalt visszaélések elleni fellépéshez szükséges törvények módosításáról dönthet az Országgyűlés, az erről szóló törvényjavaslatot kedden nyújtotta be Gulyás Gergely (Fidesz).

Az általános indoklás szerint az előterjesztés célja egyrészt, hogy az elmúlt időszak gyakorlati tapasztalatai alapján külön nevesítse azon magatartási formákat, amelyek nem felelnek meg az elszámolási törvény rendelkezéseinek és a fogyasztókat nagy számban érinthetik, így megalapozzák a felügyelet, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) ellenőrzési eljárását. A törvényjavaslat célja emellett, hogy az elszámolás vitatására megfelelő részletszabályok álljanak rendelkezésre.

A fogyasztók segítése a cél

Az előterjesztő szerint a javasolt szabályok segíteni fogják a fogyasztókat abban, hogy az elszámolással kapcsolatos jogait hatékonyabban érvényesíthessék. A törvényjavaslat emellett hatékonyabbá teszi a Pénzügyi Békéltető Testület (PBT) eljárását és a bíróság eljárását is, mivel pontosítja, valamint kiegészíti az eljárási szabályokat, elkerülve ezáltal a gyakorlatban kialakuló értelmezési nehézségeket.

A törvényjavaslat kiegészíti az elszámolási törvényt annak érdekében, hogy rendezze azt a helyzetet, mikor olyan pénzügyi intézmény köteles az elszámolásra, amelynek valami miatt nem áll rendelkezésére elegendő adat az elszámolás elvégzéséhez. A szabályozás ezeket a pénzügyi intézményeket a szükséges adatok hiánya esetén – az adott fogyasztói kölcsönszerződés vonatkozásában – a jegybank által jóváhagyott egyedi módszertan alkalmazására jogosítaná fel.

El szeretnék kerülni a visszaéléseket

Annak érdekében, hogy az intézmények ne élhessenek vissza az egyedi módszertan alkalmazásában rejlő lehetőséggel, a törvényjavaslat felhatalmazná az MNB-t, hogy

fogyasztóvédelmi eljárás keretében vizsgálja a becslési módszertan alkalmazási feltételeinek meglétét.

Az elszámolási törvényt azért is módosítanák, hogy ne alakuljon ki értelmezési bizonytalanság akkor, ha ugyanazt az elszámolást többen vitatják. Nem zárható ki ugyanis, hogy a polgári jog szabályai szerint az elszámolás vitatására többen jogosultak, így az adóstárs és egyebek mellett az olyan kezes, aki a nem teljesítő adós helyett helyt állt - olvasható az indoklásban. Ha a másolatra jogosult az elszámolást vitatja, például a kezes, a pénzügyi intézmény, a PBT és a bíróság előtti eljárás során a másolatra jogosult tekintetében is a fogyasztóra vonatkozó szabályokat kellene alkalmazni.

Az elszámolási törvény már most is rögzíti, hogy a felügyelet vizsgálja, hogy a pénzügyi intézmények a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően jártak-e el; ez az ellenőrzési eljárás hivatalból megindítható. A törvényjavaslat az elszámolási törvény hatálybalépését követő gyakorlati tapasztalatok alapján külön is nevesít néhány olyan magatartási formát, amely az ellenőrzési eljárás alapjául szolgálhat. Ilyen magatartás különösen a pénzügyi intézmény által a fogyasztók nagy számát érintően folytatott olyan gyakorlat, amely – a kölcsönszerződés vagy pénzügyi lízingszerződés fogyasztói jellegének el nem ismerésével, azok eltérő minősítésével, vagy ilyen jellegére vonatkozó megváltozott álláspontjának kinyilvánításával – az elszámolási kötelezettség teljesítésének elhárítására, illetve az elszámolás iránti igények benyújtásának megakadályozására irányul.

Meg kell erősíteni az MNB felügyeleti fogyasztóvédelmi ellenőrzési hatáskörét

Módosulna a megakasztott végrehajtási eljárások folytatásának lehetséges időpontja is, mivel folyamatban van a családi csődvédelem szabályozásának előkészítése, és ez a szabályozás várhatóan azt a személyi kört érinti, akiket az elszámolási törvény erre vonatkozó szakaszai is érintenek, így indokolt, hogy a családi csődvédelem szabályainak elfogadása és hatályba lépése előtt ezeket a végrehajtási eljárásokat még ne folytatassák.

A javaslat keretében módosítanák az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló törvényt is. Ez a törvény határozza meg a fogyasztói kölcsönszerződések devizanem-módosulásának folyamatát, az új szerződések elkészítésének és megküldésének részletszabályait, a tisztességes kamatmérték alkalmazását, de nem rendelkezik arról, hogy a rendelkezések fogyasztóvédelmi rendelkezésnek minősülnek. Minderre tekintettel indokolt megerősíteni az MNB felügyeleti fogyasztóvédelmi ellenőrzési hatáskörét - olvasható az indoklásban.

banki elszámolás országgyűlés törvénymódosítás

<http://www.tozsdeforum.hu/uzlet-2/gazdasag/csinalnanak-egy-csavart-az-elszamolasi-torvenyen/>

(tozsdeforum.hu, 2015. április 7., kedd)

Reklamálás külföldön, bosszankodás idehaza

Az Ön által használt böngésző elavult . Előfordulhat, hogy a weblap egyes részei, funkciói nem megfelelően , vagy egyáltalán nem jelennek meg, nem működnek.

, fogyasztóvédő , Külföld , online , nyaralás , panasz Gyakran előfordul, hogy - a nyaralás vagy online vásárlás során - a külfönből beszerzett termék meghibásodik, esetleg valamilyen minőségi kifogás merül fel. Segítünk, hogy az amúgy is macerás ügyintézés ne legyen igazi rémálom.

Az utóbbi időszakban egyre több ilyen panasz érkezik a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szervezetében működő Európai Fogyasztói Központhoz , ezért a szakértők összeállítottak egy egész használhatónak tűnő, rövidke kisokost:

A tapasztalatok szerint a legtöbb fogyasztói panasz oka, hogy a vásárlók nem tudják, hogy ha külföldi cégektől vásárolnak, annak milyen kockázatai vannak, milyen problémák adódhatnak. Az EU-n belüli vásárlásoknál az európai uniós fogyasztóvédelmi előírások közös minimumszabályokat

határoznak meg a tagállamok számára, ugyanakkor az Európai Fogyasztói Központok Hálózata által készített szakmai jelentés szerint a jogi védelem mértéke, tartalma országonként eltérő lehet.

Az Európai Fogyasztói Központ amúgy ingyenes szakmai, jogi segítséget nyújt, és mindent megtesz, hogy a felek között egyezség szülessen, annak érdekében, hogy elkerülhető legyen egy esetleges hosszadalmas és költséges határon átnyúló bírósági pereskedés.

Alább a leggyakrabban előforduló problémák és a legfontosabb tudnivalók:

A fogyasztói jogok tartalma (kijavítás-kicserélés-árleszállítás-pénzvisszatérítés) más EU-s országbeli kereskedőtől történő vásárlás esetén alapvetően megegyezik a magyar szabályokkal, de az igényérvényesítési határidő, a hiba okával kapcsolatos bizonyítási teher országonként eltérhet, de adott esetben a magyarországi szabályoknál kedvezőbb is lehet.

A külföldi üzletben vagy webáruházban vásárolt termék meghibásodása esetén fogyasztói jogaink érvényesítése nehézségekbe ütközhet, és a személyes kapcsolatfelvételnek a nyelvi korlátok mellett földrajzi akadályai is lehetnek, hiszen ezeknek a cégeknek nincs Magyarországon ügyfélszolgálat.

A külföldön vagy külföldi webáruházban vásárolt termék esetén sokszor a magyar nyelvű használati útmutató is hiányzik, emellett az is előfordulhat, hogy a megvásárolni kívánt háztartási gép nem felel meg a magyar műszaki szabványoknak, így a termék nem használható.

A külföldön vásárolt tartós fogyasztási cikkek (pl. műszaki, telekommunikációs eszközök) esetén a hazánkban ismert kötelező jótállás (hétköznapi nevén garancia) intézménye nem védi a magyar vásárlót, így például a fogyasztók által megszokott jótállási vagy garancia jegy sem jár a termék mellé.

Az adott termékmárka gyártójának magyarországi szervizhálózata a legtöbb esetben nem vállalja a termék ingyenes kijavítását, hiszen nem állnak szerződéses kapcsolatban a külföldi eladóval. Ez azt jelenti, hogy a terméket kijavítás vagy kicserélés érdekében külföldre kell a gyártó által kijelölt szerviznek vagy az eladó részére (célszerű a csomag nyomon követésével) visszküldeni, amelynek magas költségét jellemzően a fogyasztónak kell megelőlegeznie, aki az eladó döntéséig lényegében kiszolgáltatott helyzetbe kerül (se termék, se pénz). Továbbá ha mégis egy, az eladóval kapcsolatban nem álló szerviz „hozzányúl” a termékhez, elképzelhető, hogy a külföldi eladó utóbb jogellenes behatás miatt visszautasítja a fogyasztó akár jogos igényét is.

Probléma lehet, hogy ha a külföldi kereskedő nem tartja jogosnak a fogyasztó által jelzett minőségi kifogást, közöttük vita merül fel, vagy egyszerűen nem válaszol, akkor a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítése nehézségekbe (külföldi céggel való hosszú pereskedés) ütközhet, és magas költségekkel (perköltség, fordítás) járhat.

Előfordul, hogy az eladó által valamilyen plusz díj ellenében szerződésben vállalt úgynevezett „kiterjesztett” garancia nem nyújt magasabb védelmet a vásárló számára a jogszabályban rögzített jogainál, ezért kiterjesztett garancia vásárlása előtt célszerű megismerni annak részletes feltételeit, területei hatályát és a kizáró okokat.

Ha valamilyen probléma, minőségi kifogás merül fel egy külföldön vásárolt termékkel kapcsolatban és a külföldi eladó nem teljesíti a fogyasztót jogszabály vagy szerződés alapján megillető garanciális és/vagy kellékszavatossági jogait, a vásárló az Európai Fogyasztói Központhoz fordulhat tanácsért és segítségért a panasz rendezéséhez. A magyar vásárlók akkor fordulhatnak a központhoz, amikor a panasszal érintett külföldi vállalkozás nem Magyarországon, hanem valamely másik európai uniós tagállamban, valamint Izlandon vagy Norvégiában rendelkezik székhellyel.

Vissza az előző oldalra Fel az oldal tetejére

http://kapos.hu/hirek/gazdasag/2015-04-08/reklamalas_kulfoldon_bosszankodas_idehaza.html

(kapos.hu, 2015. április 8., szerda)

A GVH folytatja a versenykultúra-fejlesztést

A Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületével kötött megállapodás alapján a tanácsadás ismét elérhető lesz az öt vidéki nagyvárosban tavaly megnyitott Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodákban.

Az irodahálózat felállításának célja a fogyasztók tájékozottságának, versenyjogi ismereteinek és tudatosságának növelése, így a versenykultúra és a minél tudatosabb vásárlói döntéshozatal támogatása. Az ország minden pontjáról könnyen elérhető irodákban a piaci szereplők, köztük a fogyasztók információt kaphatnak a GVH hatáskörébe tartozó eljárásokról a verseny társadalmi elfogadottsága, valamint a vállalkozások jogkövető magatartásának előmozdítása érdekében is.

A GVH nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le az Irodahálózat kiépítésére és működtetésére, amelynek nyertese a FOME .

A FOME 2015. március 23-tól egy évig látja el a fogyasztók tájékoztatását a gazdasági versennyel, a versenyjoggal, illetve a versenyjogi fogyasztóvédelemmel összefüggésben (tiszteztelen kereskedelmi gyakorlatok, jogsértő összehasonlító reklám, megtévesztő reklám és üzleti döntések tisztességtelen befolyásolása) a Debrecenben, Egerben, Szegeden, Pécsen és Győrött működő irodákban.

A fogyasztóvédelmi civil szervezet jogi és közgazdasági végzettségű, a fogyasztóvédelem területén jártas szakemberei heti 20 órában várják az érdeklődő állampolgárokat térítésmentes, közérthető szakértői tanácsadással.

<https://www.mediapiac.com/marketing/A-GVH-folytatja-a-versenykultura-fejlesztest/2353/>

(mediapiac.com, 2015. április 8., szerda)

A világhálón kínálnak jogsegélyt a kispártok

Jogsegélyt kínálnak a Quaestor-károsultaknak a baloldali kispártok, azért, hogy minél hamarabb visszakaphassák befektetéseiket. A Jobbik a pénzügyi ellenőrzés szigorításával előzné meg az újabb brókerbotrányokat.

Az LMP továbbra is a kormány és a jegybank felelősségét vizsgálná a Quaestor-ügyben, a kisbefektetők panaszait pedig az interneten várják. „Az LMP kész arra, hogy valamennyi magánembernek, egyéni vállalkozónak, kis- és mikro-vállalkozásnak segítséget nyújtson, akik az állami felelőtlenség, illetve offshore-lovagok garázdálkodása miatt kárt szenvedtek” – közölte Schiffer András, az LMP társelnöke.

A szocialisták is a világhálón kínálnak segítséget a károsultaknak. Szakács László a Quaestor pécsi irodája előtt félmegoldásnak nevezte a brókerek vagyonzárolására vonatkozó törvényt. Az MSZP teljes kártalanításra köteleznék az államot. „Elindítunk egy honlapot, aminek Brokerugy.hu a címe. Megfelelő tájékoztatást és a vonatkozó dokumentumokat tartalmazza majd. Az emberek letölthetik, kitölthetik dokumentumokat, és az után pedig a megfelelő eljárásokat el lehet indítani a Quaestorral-szemben” – nyilatkozta Szakács László szocialista országgyűlési képviselő.

Keményebb, életszerűbb szankciókat!

A Jobbik szerint a pénzügyi felügyelet szigorításával, a fogyasztóvédelem erősítésével lehetett volna megelőzni a Buda Cash- és a Quaestor-botrányt. „Az ellenőrzési rendszert kerekítsük ki, a vadhajtságait vágjuk le, és tegyük keményebbé. Tegyük a szankciókat életszerűvé és húsba vágóvá azok számára, akik pénzügyi bűnöket követnek el mind a magyar állampolgárok, mind a magyar nemzetgazdaság ellen” – hangsúlyozta Z. Kárpát Dániel frakcióvezető-helyettes.

A Quaestor tulajdonosát Tarsoly Csabát

már többször kihallgatták, a Fővárosi Törvényszék napokon belül dönt arról, hogy helyben hagyja-e az ő és társai előzetes letartóztatását, vagy más kényszerintézkedést rendel el.

<http://mno.hu/ahirtvhirei/a-vilaghalon-kinalnak-jogsegelyt-a-kispartok-1280985>

(Mno.hu, 2015. április 8., szerda)

Készenléti állapotban a csíkszéki vendéglátósok

Készenlétkben állnak a csíkszéki kereskedelmi és vendéglátó-ipari egységek, miután az elmúlt hetekben az országos adóhatóság (ANAF) adócsalás elleni főigazgatósága nagyszabású ellenőrző akciót tartott, amelynek során több étterem, kávézó, bolt ideiglenes bezárását rendelték el.

A megbírságolt székelyudvarhelyi egységek közül eközben többen bíróságon kérték a szankció eltörlését. Ugyan nem volt jellemző, hogy az adóellenőrök a csíkszéki falvakban is kivizsgálást tartsanak, inkább csíkszeredai üzletek, vendéglők tevékenységét ellenőrizték, ennek ellenére az eladók már a községekben is odafigyelnek minden részletre.

A lapunk által felkeresett kereskedők egy része bevallotta, hogy még mindig működik az a rendszer, miszerint az ügyfél hitelbe vásárol, az összeget pedig, amelylyel tartozik, egy füzetbe jegyzik fel. Az egyik csíkszentsimoni üzlet eladója arról számolt be, hogy két hete nincs egy nyugodt perce, folyamatosan az ellenőrök érkezésétől tart. Mint rámutatott: nem az ellenőrzést kifogásolja, hanem az apró hibákért kirótt tetemes bírságoktól fél. Az ellenőrzések hallatára a kis üzletben már a 10–50 baniba kerülő termékek után is nyugtát adnak.

A napokban a gazdasági rendőrség és a fogyasztóvédelem is ellenőrizte az egyik csíkszentimrei üzletet, de az adóhatóság munkatársai még nem vizsgáldták náluk – számolt be a bolt eladónője. Mint mondta: eddig előfordult, hogy hitelbe adtak el termékeket, de az ellenőrzések megkezdése óta erre nem volt példa.

Egy ugyancsak Csíkszentimrén működő vendéglátó-ipari egység tevékenységét már ellenőrizte az adóhatóság, a kiszolgáló elmondása szerint négyezer lejes bírságot kaptak, mert mindegyik termék nem rendelkezett külön azonosító kóddal. Rámutatott: a gyér forgalom miatt fél év alatt tudják kitermelni a szankció árát. Az eladó szerint noha már orvosolták a hibát, következő alkalommal az ellenőrök biztosan találnának újabb rendellenességeket.

Székelyudvarhelyen a napokban több vállalkozó, ügyvezető is a bíróságon kérte a szankciókat előíró jegyzőkönyvet, egy egység pedig annak érdekében fordult az igazságügyi intézményhez, hogy bírósági elnöki rendelettel függeszték fel az ideiglenes kényszerbezárást.

Fóri Endre székelyudvarhelyi ügyvéd elmondta: a tevékenység időleges felfüggesztését egy sürgősségi eljárással adott bírósági elnöki rendelet teheti semmissé. Csíkszeredában több étterem is élt ezzel a lehetőséggel, így a súlyos szankció kirovása után egy nappal már újra kinyithattak.

A kormány múlt héten tárgyalta azt a sürgősségi rendeletet, amely szerint az ideiglenes bezárás csak akkor lesz kötelező érvényű, ha a helyszínen 500 lejnél több vagy legalább ugyanennyivel kevesebb készpénzt találnak, mint amennyi a számlákon szerepel. Azok az egységek, ahol 300–500 lej közötti az eltérés, megúszhatják a bezárást abban az esetben, ha még aznap kifizetik bírságként a különbözeti összeg tízszeresét, míg azokra a cégekre, ahol a különbség nem éri el a 300 lejt, csak pénzbírságot róhatnak ki az ellenőrök.

<http://kronika.ro/gazdasag/keszenleti-allapotban-a-csikszeki-vendeglatosok>

(kronika.ro, 2015. április 8., szerda)

Az NMHH is beszáll a UPC-ügybe: eljárás indulhat a leállítás miatt

Információgyűjtésbe kezdett a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság azzal kapcsolatban, hogy a múlt hét végén egy ideig bizonyos online tartalmak nem voltak elérhetők a UPC Magyarország internet előfizetői számára. Az előzetes tájékoztató eredményétől függően hatósági ellenőrzés vagy egyéb hatósági eljárás is indulhat.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) érdeklődését is felkeltette, hogy a múlt héten elérhetetlenné váltak a [UPC](#) ügyfelei számára az RTL Csoport és a közmédia internetes felületei – derül ki a Világgazdaság érdeklődésére az NMHH részéről adott válaszból. A hatóság tájékoztatása szerint a két fél közötti (a szolgáltatás leállítását a UPC és az Externet közötti adatcserélés megszűnése okozta) nagykereskedelmi adatcserére vonatkozó szerződés tartalmáról a felek szabadon, kereskedelmi alapon állapodhatnak meg, az ilyen típusú megállapodások jelenleg nem tartoznak a szabályozotti körbe. Az NMHH lapunk kérdésére jelezte azt is, mivel az ügy a felhasználók által megkötött internet szolgáltatásra irányuló előfizetői szerződésekre is hatással lehet, az eset teljes körű vizsgálata részletes elemzést igényel. Az NMHH az ügy háttéréről további információt gyűjt az érintett szolgáltatóktól, és ennek fényében hoz döntést arról, hogy szükségesek-e egyéb intézkedések, és okozott-e a korlátozás az egyes előfizetői szerződések tekintetében jogsértést. Az elemzés eredményétől függően hatósági ellenőrzés vagy egyéb hatósági eljárás is indulhat.

A múlt hét végén rövid ideig az RTL Csoport és a közmédia weboldalai elérhetetlenek voltak a UPC ügyfelei számára. Az ügy múlt csütörtökön robbant, és másnap délután már visszaállt a régi helyzet, azonban az érintett felek igen eltérő magyarázatokkal álltak elő. A UPC egyszerű műszaki problémaként tálalta az esetet, a társaság közlése szerint az adatforgalmuk optimalizálását célzó változtatást hajtottak végre, a problémát pedig az okozta, hogy az érintett médiacégek oldalainak kiszolgálói részéről nem történt meg az adatforgalom áterelése megfelelő tranzitútvonalakra. Bár a kábelcég nem nevesítette közleményében, egyértelműen az Externet Nyrt.-re gondolhattak, amelynek szolgáltatásán keresztül érhetőek el a két médiacég online tartalmai. A helyzet azonban korántsem ilyen egyszerű.

Nagyjából másfél éve a Liberty Global, a UPC anyavállalata úgy döntött, hogy módosítja, milyen díjkategóriában szerepel a BIX-ben (Budapest Internet Exchange – budapesti adatcserélő központ), ezt követően pedig megszűnt az a kötelezettsége, hogy ingyen és jó minőségben biztosítsa más cégek számára az online forgalom kicserélését. Vagyis ha felmondják a szerződésüket egy másik szolgáltatóval, az utóbbi vállalkozás a BIX-en keresztül már nem tudja eljuttatni a forgalmat a hálózatukra a régi módon. Erre jelenleg három alternatívája van, vagy drága és jó minőségű nemzetközi internet kapcsolatot vásárol, vagy olcsóbb, gyengébb minőségűt, illetve közvetlen adatcserélésben is megállapodhatnak a felek, azonban ennek is lenne plusz költsége.

A múlt heti esetben az Externet nyilván nem volt hajlandó arra, hogy az eddigiekhez képest többletköltséget jelentő megoldást válasszon, ráadásul ezt tulajdonképpen egyedülként kellett volna megtennie a BIX-en jelenlévő cégek közül. Nem véletlen, hogy a társaságnál egy egészen más megközelítésből látták a helyzetet, és a UPC lépése kapcsán a netsemlegesség kérdését vetették fel.

Védik a fogyasztókat

Az NMHH közlése szerint a hatóság elnökének múlt hét csütörtökön bejelentett és augusztus 1-jén hatályba lépő, az elektronikus hírközlési előfizetői szerződések részletes szabályairól szóló új rendelete kiterjed a UPC-s szolgáltatás-leálláshoz hasonló esetekre is. Az új rendelet célja, hogy átláthatóbb szabályozási környezet alakuljon ki a hírközlési piacon az egyéni szerződések módosításai kapcsán és növelje a fogyasztók tájékozottságát a szolgáltatók számára előírt kötelező tájékoztatás révén.

<http://www.vg.hu/vallalatok/szolgalatas/az-nmhh-is-beszall-a-upc-ugybe-eljaras-indulhat-a-leallas-miatt-447757>

(Világgazdaság 2015. április 9., csütörtök)

Nem értik az autósok az új útdíjrendszert és rossz matricákat vesznek

Az útdíjrendelet módosítása óta eltelt három hónapban a Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató (NÚSZ) Zrt. tapasztalatai szerint az autók egyik leggyakoribb tévesztése az volt, hogy a fizetős útszakaszokon a januártól már D2-es kategóriába tartozó járművekre D1-es kategóriában váltottak e-matricát. Ez a szabályozás értelmében jogosulatlan úthasználatnak minősül, és pótdíjfizetési kötelezettséget von maga után - hívta fel a figyelmet a NÚSZ.

A januártól bevezetett D2-es díjkategóriába tartoznak a hétnél több utas szállítására alkalmas személygépkocsik, valamint a legfeljebb 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsik és a lakóautók. A D2-es kategóriában a heti (10 napos) és a havi e-matricák a D1-es kategória díjainak kétszeresére emelkedtek, az éves matricák ára azonban megegyezik a D1-es kategória árával - emlékeztetett az MTI-hez eljuttatott összefoglalójában a NÚSZ.

Szintén gyakran előforduló hiba, hogy a kisebb, 15 személyes autóbuszok üzemeltetői nincsenek tisztában azzal, hogy járművük a B2-es díjkategóriába tartozik, és tévesen D1-es vagy D2-es kategóriában váltanak jogosultságot.

A díjköteles szakaszokon az utánfutók úthasználatáért a D2-es és B2-es kategóriákban külön kell fizetni. Az U kategóriában a jogosultságot minden esetben a vontatmány rendszámára kell megvásárolni. Az útdíjfizetési szolgáltató példaként említi, ha busz vontat utánfutót, akkor váltani kell B2-es és U kategóriás jogosultságot is. Ha az utánfutót egy 9 személyes mikrobusz vontatja, akkor D2-es kategóriájú e-matricát kell váltani a mikrobusz rendszámára, és U kategóriájú jogosultságot az utánfutó rendszámára. A D1-es kategóriába tartozó személyautóval vontatott utánfutóra nem kell külön e-matricát váltani.

Ugyancsak gyakori tévesztés, hogy az autós utólag váltja meg az e-matricát. Ezt a jogszabály értelmében minden esetben előre, a díjköteles szakaszra való felhajtás előtt kell megváltani, az akár néhány perccel később megvett e-matrica jogosulatlan úthasználatnak minősül - figyelmeztetett a NÚSZ. Az ellenőrző kamerák az autóról rendszám alapján azonnal megállapítják, van-e érvényes e-matricája.

Mivel a hazai gyorsforgalmi utak többsége díjkötelessé vált, ezért az autópályát vagy autóutat jelző tábla szinte kivétel nélkül a fizetős szakasz kezdetét is jelöli - mutatott rá az útdíjfizetési szolgáltató. A főváros környékén a fizetős szakaszok kezdetére kiegészítő tábla is utal. A tájékoztató táblák az M1-es, az M3-as és az M7-es Budapestről kivezető szakaszain az utolsó díjmentesen használható csomópont előtt figyelmeztetnek arra, hogy mekkora távolságot követően következik a fizetős autópálya-szakasz.

Az M0-s autóúton az irányjelző táblák informálnak a díjköteles útvonal kezdetéről az arra való ráhajtás előtt, így az autók a díjköteles szakasz előtti utolsó csomóponton keresztül elhagyhatják az autóutat.

A díjköteles úthálózatról tájékozódni lehet a nemzetiutdij.hu oldalon, ahol országos és megyei térképek is találhatóak - közölte a NÚSZ. Az adatok szerint az év első három hónapjában 2,97 millió e-matricát vásároltak az autók, ebből 949 ezer volt az idén bevezetett megyei matrica.

http://hvg.hu/cegauto/20150409_Nem_ertik_az_autosok_az_uj_utdijrendszertrss

(HVG 2015. április 09., csütörtök)

Így veheti fel a kesztyűt a zsarolóvírusok ellen

Ha kiberbűnözők értékes fájlokat lopnak el tőlünk, a gatyánk is rámehet, hogy visszavásároljuk. A hackerok elleni védekezés bizonyos szintű tudatosságot és előrelátást igényel a felhasználóktól.

Nem újkeletű, de egyre több áldozatot szednek az úgynevezett **zsarolóvírusok** (ransomware), múlt hónapban például kifejezetten a gamereket **célozták meg**. Már tavaly összesen 7 millió ilyen támadást kíséreltek meg csak a Kaspersky vírusvédelmi szoftver felhasználói ellen, derült ki a cég adataiból.

A vírus változik, a zsarolás tartós

A kértevő lényege, hogy a fertőzött számítógépen tárolt fontos adatokat titkosítja, majd váltságdíjat követel azok feloldásáért. Mivel a kiberbűnözők folyamatosan változtatják a bevetett eszközeiket, beleértve a titkosítási sémákat, a futtatható fájlok formátumát és a fertőző vektorokat, ezért különleges figyelmet kapnak ezen vírusok.

A zsarolás ráadásul tartósan is fennállhat, mivel a banki trójaiakkal ellentétben a kártevő nem csak akkor hoz bevételt, ha az áldozat online - például mobilfizetést - bankolást használ, hanem ha egyszer felfedezi és megfertőzi a készüléket, mindig talál egy adatot, amit titkosíthat és pénzt követelhet érte.

A biztonsági mentés segíthet

"Ezért fontos, hogy rendszeresen készítsünk biztonsági másolatokat a fontos adatokról, amelyeket tároljunk a számítógép rendszerén kívül" – magyarázza Artem Semenchenko, a Kaspersky Lab víruselemzője. Mint fogalmazott, ha a fájlokat sikeresen titkosították, és nem készült róluk biztonsági másolat, akkor a felhasználónak kevés esélye van arra, hogy visszaszerezze őket - ahhoz gyakorlatilag a támadónak kell hibát ejtenie.

Az elemző azt javasolja, mindig a biztonsági megoldások legfrissebb verzióit használjuk. Példaképp a Kaspersky Labs saját, System Watcher modulját ajánlja, amely nem csak figyeli a rosszindulatú tevékenységet, de biztonsági másolatot is készít a fájlokról, és ha gyanús programot észlel, amely megpróbál hozzájuk férkőzni, automatikusan visszaállítja a felhasználó adatait. Ugyan még így sem garantált, hogy megmarad minden dokumentum, de legalább magát a titkosítást lassítani lehet.

Százezreket követelnek

A fizetést a bűnözők általában az anonimitást biztosító Bitcoin kriptovalutában követelik, az összeget pedig amerikai dollárban, euróban, illetve rubelben határozzák meg. Az eddigi követelések 15 dollártól a több száz dollárig terjedtek, vállalati ügyfeleknél azonban a váltságdíj ennek ötszöröse is lehet - egy esetben 5 ezer eurót, átszámítva mintegy másfél millió forintot kértek az értékes fájlokért cserébe.

<http://www.origo.hu/techbazis/20150409-igy-kerulheti-el-a-zsarolovirusokat.html>

(Origo, 2015. április 9., csütörtök)

A Gazdasági Versenyhivatal tevékenységéről vitáztak a Parlamentben

Műsorvezető: - Történetének legnagyobb bírságait szabta ki 2013-ban a Gazdasági Versenyhivatal - mondta a hivatal vezetője a GVH tevékenységéről nemrég tartott országgyűlési vita során. A kartellek elleni küzdelmet, a sérülékeny fogyasztók védelmét és a hivatal ügyfélbarát jellegének erősítését nevezte mások mellett a Gazdasági Versenyhivatal legfontosabb feladatainak a GVH elnöke expozéjában a hivatal 2013-as tevékenységéről szóló országgyűlési vita során. A GVH a vizsgált évben 109 ügyet indított és hasonlóan a korábbi évekhez 120-at zárt le. Juhász Miklós azonban aláhúzta, hogy a GVH tavalyelőtt szabta ki történetének legmagasabb bírságait, összesen 11,2 milliárd forintot.

Juhász István (vezérigazgató, Gazdasági Versenyhivatal): - Kartellügyek közül két ügyet engedjenek meg, hogy kiemeljek. Az egyik az úgynevezett banki végtörlesztéssel kapcsolatos ügy. Itt 11 pénzügytel szemben szabott ki a hivatal bírságot, 9,5 milliárd forintösszegben. A másik jelentős ügy a papíros ügy, úgynevezett irodaszer kartell, itt egymilliárd forint bírság kiszabására került sor. Ami miatt még talán említésre méltó ez az ügy, az, hogy ebben az ügyben került sor először informátori díj kifizetésére. Az informátori díj, mint lehetőség 2010. Április 1. óta él, és ez volt az, az ügy, amelyben először került sor ilyen díj kifizetésére.

Műsorvezető: - Juhász Miklós emellett javaslatot is tett a törvényhozásnak a versenykultúra fejlesztéséért.

Juhász Miklós: - Én, úgy gondolom, hogy ezzel a létszámmal, 120-125 fős létszámmal egy ország verseny tudatosságát nyilván nem lehet megváltoztatni szignifikánsan. Itt, akárcsak a

pénzügyi kultúrát illetően indokolt lehet egyfajta edukációs kampányon való gondolkodás, amely korábbi, tehát, akár nevelési oktatási program részévé teszi ezt a feladatot.

Műsorvezető: - A fideszes Galambos Dénes a Gazdasági Bizottság részéről, valamint Verke Barna, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára támogatta a beszámoló elfogadását. Antala Gyula, a Fidesz részéről pedig a fogyasztók szempontjából értékelve ismerte el a hivatal tevékenységét a kartellek, illetve a fogyasztók elleni tisztességtelen gyakorlat, valamint az erőfölénnyel való visszaélések elleni fellépésben.

Antala Gyula (országgyűlési képviselő, Fidesz): - A törvényi háttér biztosítva volt. A törvényi háttérrel élt a Gazdasági Versenyhivatal, és ezeket, az intézkedések megtételével segítette nekünk, fogyasztóknak a tisztán látást. A Gazdasági Versenyhivatal tevékenységének társadalmi haszna a hivatali versenyvédő tevékenysége révén a fogyasztóknál anyagi előnnyel is jelentkezik. A GVH által, 2013-ban elvégzett, konzervatív hatásbecslés eredménye azon a feltevésen alapult, hogy a GVH közbelépése nélkül, vagyis a jogsértő magatartások folytatására, illetve a verseny, jelentős csökkenéséhez vezető fúziók megvalósulása esetén az érintett termékek és szolgáltatások számunkra, fogyasztók számára drágábbak lettek volna. A GVH társadalmi haszna tehát, pénzben is megragadható. Ezt az érintett vállalkozásokra 2013-ban kiszabott 11,2 milliárd forintos bírság támasztja alá.

Műsorvezető: - Szakács László, az MSZP vezérszónoka elismerte a GVH tevékenységét, azonban úgy vélte, hogy a versenyhivatal mára nem autonóm szervezet.

Szakács László (országgyűlési képviselő, MSZP): - Hiszen a kormány egy rendelettel, ha úgy tetszik, akkor egy tollvonással egyébként kivonhat a GVH-nak a hatáskörei alól nyilvánvalóan nagyon fontos nemzetstratégiai céloknak az elérése érdekében - itt legfőképpen ugye, munkahelyek megőrzése és az ellátás biztonsága szerepel ezek között -, de kivonhat vállalkozásokat, kivonhat fúzió kontroll alól olyan vállalkozásokat, amelyek jobban inkább az államhoz kötődnek. Én azt látom egyébként, hogy maga az elérni kívánt cél az ebben helyes volt. Amire használja egyébként a kormány ezt az egy helytelen dolog. Tehát, ez a helyes tényekből helytelen következtetést levonó gyakorlat alakult ki akkor, amikor látjuk, hogy hát nem egy autonóm szerv most már a GVH, hanem az állam egész egyszerűen rendeletével megtilthatja, és ahogyan majd későbbiekben hivatkozok is majd jó néhány esetet, meg is tiltja, hogy ezekben, az esetekben eljárjon.

Műsorvezető: - Emellett bár, nem a GVH 2013-as tevékenységéhez kapcsolódik, de a képviselő nem értette, hogy az M4-es autópálya Abony és Fegyvernek közötti szakaszának építése, illetve annak a brüsszeli vizsgálat nyomán történt leállítása előtt hogy, hogy nem tűnt fel a magyar hatóságoknak, hogy 4 milliárd forintért építenék az Alföldön az autópálya kilométereit. Z. Kárpát Dániel, a Jobbik részéről szintén nem a GVH beszámolóját illetve kritikával, hanem a kormány politikáját, ami véleménye szerint több ponton a versenypiaci körülményeket csorbította.

Z. Kárpát Dániel (országgyűlési képviselő, Jobbik): - Látható, hogy ami a leginkább zavarja a versenypiaci körülményeket Magyarországon, még akkor is, hogyha én azt mondom, hogy protekcionista gazdaságpolitikának igenis van létjogosultsága a mai Európai Unión belül, az, az, hogy a nagy áruházláncok hazaiakkal szembeni erőfölény érvényesítésével szemben tett-e valaki valamit Magyarországon? Ha tett, akkor az, mennyit ért? Illetve a GVH tevékenysége kapcsán is felmerül, hogy mennyire vizsgáldott hatékonyan ezen, a területen, és mennyire látja tisztán a piaci folyamatokat torzító egyéb folyamatokat. És, hát, azt látjuk, hogy az utóbbi hetekben, amikor milliárdos nagyságrendű bírságok kerültek kivetésre, mondjuk, az egyik nagy külföldi áruházlánc esetében, megint csak a beszállítókkal szembeni visszaélések kapcsán, amikor azt látjuk, hogy magyar beszállítókat folyamatosan vegzálnak ezek, a külföldi háttérű hálózatok, akkor bizony erős a hiányérzete az embernek. Hiszen érdekes módon a kormányzat, a felügyeleti rendszer és az összes kapcsolódott egység mint, hogyha hagyná ezen beszállítókkal szembeni visszaélések folytatódását.

Műsorvezető: - Az LMP-s Schiffer András is úgy látta, hogy a jelenlegi kormányzati közegben a versenyhivatal nem képes ellátni feladatait.

Schiffer András (társelnök, LMP): - A különbség ott van a kormány gazdaságpolitikai felfogása és az LMP gazdaságpolitikai felfogása között, hogy Önök, a Fidesz-KDNP alapvetően egyes vállalkozásokat szeretnének helyzetbe hozni, és ezért avatkoznak be ügyről-ügyre a versenyszabályokba is. Mi viszont azt gondoljuk, hogy egy jövőképre alapozva, megújuló Magyarország jövőképre alapozva szektorokat kellene fejleszteni. Ha szektorokat fejlesztünk,

ebben a politikában fontos szerepe van, fontos szerepe lehet egy Gazdasági Versenyhivatalnak. Hiszen, ha a tisztességes versenynek a feltételeit szavatolja egy független hatóság, akkor valóban hatékonyan lehet szektorokat fejleszteni. Ha viszont a kormányzati politika arról szól, hogy hogyan lehet egyes vállalkozásokat, Garancsi birodalmakat, Mészáros birodalmakat, Andy Vajna birodalmakat felépíteni, ott a Gazdasági Versenyhivatalnak, merthogy, magának a tisztességes versenynek semmiféle helye és szerepe nem lesz, nincsen.

Műsorvezető: - Galambos Dénes, a Gazdasági Bizottság Fideszes tagja az általános vita lezárása előtt az elhangzottakra úgy reagált, hogy a GVH-nak nem egy szuper hatóságként kell működnie. Feladatköre a jogszabályokban pontosan meghatározott.

(InfoRádió, 2015. április 9., csütörtök)

Nívó

A hétvégén ismét olyan hétvége lesz, amikor az újságban elérhető kuponokkal lehet kedvezményesen vásárolni. Lehet kedvezményesen vásárolni, vagy inkább sok helyen ez nem más, mint szemfényvesztés? Hallottak már olyat, hogy valakit azért büntetnek, mert előbb fizet, mint kellene? Nem? Na ma fognak ilyet, mégpedig egy megtörtént esetet hallanak. És ma választ kaphatnak arra a kérdésre is, hogy meddig őrizgessük a parkolójegyet, illetve az ezt igazoló SMS-t? Aztán, kéretlen telefonok. Mostanában nagyon elszaporodtak ezek és van akit még éjszaka is zargatnak, hogy vegyen ezt, vagy éppen használja azt a szolgáltatást. Mindennek van vagy nincs határa? És természetesen beszélünk az elszámolásról is, hogyan állnak a bankok, mi a tennivalónk jelenleg. És aki már megkapta a várva várt értesítőt, tudja-e értelmezni? Gyanítom, hogy kevésbé, viszont a tapasztalatom az, hogy a legtöbben gyanakodnak. Hogy eloszlassuk a kételyeket, belemegyünk a részletekbe. Ma három szakértő vendéggel ülök itt a stúdióban, Fülöp Zsuzsával, a Magyar Nemzeti Bank felügyeleti szóvivő-helyettesével, Kiss Anitát, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szóvivőjével és Kecskés András ügyvéddel, parkolási szakértővel. Címkék: kuponos vásárlás, trükkösek, tájékozódás, árukészlet, akciós ár, újság, pénztár, teljes ár, kifizetés, elévült követelések, nem behajthatóak, fennálló tartozás, egyedi betétmegbízás, lekötés, vitás helyzet, Pénzügyi Békéltető Testület, rendezés, parkolás, elévülési idő, pótdíjkövetelés, egy év, elszámolás, visszajáró összegek.

(KlubRádió, 2015. április 9., csütörtök)

Agresszíven vadásznak a hiénák

Taxi Amíg nem történik bűncselekmény, nem lehet kitakarítani a hivatlan fuvarszervezőket

Bár idén öt éve lesz, hogy a Főtaxi lett a Férihegyi repülőtér hivatalos taxiszolgáltatója, a helyzet nem sokat javult: maradtak a vadkeleti állapotok. Változatlanul sorozatban húzzák le a főként külföldi utasokat a hiénák. A reptér-üzemeltető szerint nekik nincsenek jogi eszközeik a csalók ellen.

A reptéri terminálokon otthonosan mozog tucatnyi figura, akik "official taxi" feliratú mellényben, otthon fabrikált, fényképes, igazolványra hasonlító nyakbavalóval vadásszák le, még hozzá sikeresen a külföldi utasokat, akiknek esélyük sincs elérni a hivatalos Főtaxipultig, hiszen már a tranzit ajtajában lerohanják őket a meglehetősen erőszakosan fellépő "toborzók". A fuvarszervező cégektől független taxisok, akiknek a "toborzók" dolgoznak, ezek után ki tudja, mennyit számláznak, vagy milyen kerülő utakon viszik el az utast. Nem ritkák a 20-30 ezer forintos fuvardíjról szóló rémtörténetek sem. Olyan is rendre előfordul, hogy a tarifát sokalló utast végül fizikai ráhatással győzték meg. Legutóbb egy olyan videó került fel az internetre, amelyen a kigyúrt

"fuvarszervezők" két lépést követően, udvariasan már ki is vették egy gyermekével érkező hölgy kezéből a gurulós bőröndöt, az előzékenység oka azonban csak akkor vált világossá, amikor a nő közölte: nem akar taxit, ám a bőröndöt akkor is csak vonakodva adták vissza. Az erőszakos jelenet mindenkit felháborított. Ráadásul ez nem is egyedi jelenség, nemrég a Budapest Airport külföldi vezérigazgatójával történt hasonló incidens, amikor a feleségével távozott a terminálból - mesélik a repülőtéren.

De vajon miért nem lép fel ez ellen senki? A kamu mellénnyel és nyakbavalóval nyilvánvalóan megtévesztik a gyanútlan utasokat, ráadásul megsértik a repülőtér hivatalos rendjét, amely előírja, hogy kereskedelmi és utazásszervezési tevékenységet csak a Budapest Air port engedélyével lehet végezni. - A Nemzeti Közlekedési Hatóság és a repülőtéri rendőrség által is jóváhagyott repülőtéri rend megsértésének semmi következménye nincs, mi nem szankcionálhatjuk - ad meglepő magyarázatot Hardy Mihály, a Budapest Airport vállalati kapcsolatok igazgatója. Hozzáteszi: a repülőtéri rendőrség mindaddig nem tehet semmit, amíg konkrét bűncselekmény nem történik. Kérdés persze, hogy ez a tevékenység nem minősül-e élből szabálytalannak?

A látszólag tipikusan magyar helyzetet árnyalja az egyik taxis szervezet képviselője, aki névvel és címmel nem vállalja véleményét, de elmondja: szerinte az üzemeltető üzletileg érdekelt a vadkeleti állapotok fenntartásában, elvégre a szerződött taxis cégre ma már semmi szükség. A szerződés ez év végén jár le. Igaz, ez busás bevételt hoz a repülőtérnek. A rendelésre érkező taxisok ingyen veszik fel a fuvart, míg a Főtaxi sofőrjeinek ugyanezért ma már alapból ezer forintot jóval meghaladó jutalékot kell leadniuk a Budapest Airportnak, amelynek ebből éves szinten több százmillió forintos bevétele származik. Névtelen forrásunk szerint húsz-harminc utaskopasztó hiénánál több nem működik a reptéren, és az ilyeneket pár napos ellenőrzés során le lehetne buktatni. Elvégre, a terminál sorompórendszere kapcsolatban van az engedéllyel rendelkező taxisok adatbázisával, tehát könnyen kiiktathatók lennének a renitensek.

Hardy Mihály ezzel szemben legalább hatvan-nyolcvan ilyen taxisról beszélt, hozzátéve, hogy az egyes furcsa hatósági döntések sem könnyítik meg a dolgukat. Említi, hogy amikor a hiénák veszélyeire a terminálok matricákkal figyelmeztették az utasokat, amelyeken az "óvakodjon a taxis cowboyoktól, utazzon a reptér hivatalos szállítójával" felirat volt olvasható, a Gazdasági Versenyhivatal megbüntette őket. A megoldás a reptéri illetékesek szerint az lenne, ha változnának a törvények és lenne lehetőségük fellépni a kalózok ellen.

Bármelyik fél verziója áll közelebb az igazsághoz, tény: a hiénák garázdálkodása a repülőtéren sokat árt az éppen csak magára találó hazai turizmusnak, Budapest hírének a világban, s emiatt mihamarabb tisztázni kell: ki mit tehet, s kinek mit kell tenni annak érdekében, hogy megszüntessék az áldatlan állapotokat.

Ferihegyről évtizedek óta nem tudják kiszorítani a hiénákat FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD.
Varga G. Gábor

(Népszabadság, 2015. április 10., péntek, 7. oldal)

Sok baj van a lábbelikkel

Tavaly összesen 280 ügyben keresték meg a békéltető testületet, ebből az eljáró tanácsok 253 ügyet be is fejeztek. Ötven esetben lábbelivel kapcsolatos problémával fordultak hozzájuk.

A korábbi évekhez képest kevesebbet, de még így is sok megkeresést kap a Veszprém megyei békéltető testület.

Vasvári Csaba, a testület elnökhelyettese elmondta, kiugróan sokan fordultak hozzájuk 2010-ben, azóta lassú csökkenést tapasztaltak. 2014-ben 280 megkeresést kaptak, ami húsz százalékkal kevesebb, mint 2013-ban, de így is sokat dolgoztak, hiszen havi több mint 23 ügyben fordultak hozzájuk.

2014-ben 253 ügyet fejeztek be az eljáró tanácsok: 26 eset egyezséggel zárult; kötelezés egy esetben volt; 108 ügyben ajánlást fogalmaztak meg; kettő megkeresést pedig elutasítottak.

A befejezett ügyek 55 százalékban termékkel, 45 százalékban szolgáltatással kapcsolatosak voltak. A 142 termékes esetből 50 fűződött lábbelihez, ez az arány évek óta ilyen magas. Megalapozottnak is tűnik a vásárlói megkeresés, mert 37 esetben a javukra döntöttek. Egészség-megőrző cikkekkel kapcsolatban (nem orvosi rendelésen felírt termékekről van szó) 23 esetük volt, ebből 16-szor a fogyasztó javára döntöttek.

Még mindig rendszeresen szerveznek különféle bemutatókat a megyében. Vasvári Csaba felhívta a figyelmet arra, hogy ezen alkalmakkor a szervezők nem kérhetnek és nem fogadhatnak el pénzügyi hozzájárulást. A jogszabály 14 napos elállási határidőt biztosít a fogyasztó számára, aki ez idő alatt meggondolhatja magát.

De nem felmondja a szerződést, hanem eláll a szerződéstől! Ha a termékbemutatót követően meggondolta magát és elküldte az elállásról szóló levelét a cégnek, de közben megérkezik a termék, akkor azt ne vegye át! Ez a legtisztább helyzet.

Demeter Ferenc és Vasvári Csaba elnökhelyettes a békéltető testület ülésén. Egyezsége törekszenek Fotó: Penovác Károly A csökkenő ügyszámról is kérdeztük az elnökhelyettest. Jelezte, ennek lehetséges okairól év közben több alkalommal volt szó a testületben. Informális konzultációt is folytattak a fogyasztóvédelmi egyesület és a felügyelőség vezetőjével. Többek között azt a következtetést vonták le, hogy a csökkenéshez hozzájárulhatott a tanácsadások, a tájékoztatások növekvő száma (mind a testületnél, mind pedig a civil és hatósági szervnél), másrészt ezek érdemibbek, konkrétabbak lettek.

Azt tapasztalta a békéltető testület, hogy ezeken az ismertetéseken a döntési lehetőségeket részletesen bemutatták, a pontosabb ismeret miatt a panaszosok, érdeklődők egy része elállhatott az eljárás kezdeményezésétől. Az egyéb okok között olyanokra gondoltak, mint hogy a vásárló tájékozódott az interneten vagy más fogyasztónál; esetleg kicsúszott a határidőből; már nem voltak meg a dokumentumai, emiatt a bizonyítás nehézkes lett volna. Úgy vélte, a csökkenés azzal is magyarázható, hogy a következetesen végzett testületi és felvilágosító munka híre eljutott a vállalkozásokhoz, s az ő magatartásukban kedvező hozzáállás mutatkozott, így a fogyasztói panaszok közvetlen intézése javult, ezzel együtt már fölöslegessé vált a testületi eljárás kezdeményezése.

Tremmer Tamás

<http://veol.hu/gazdasag/sok-baj-van-a-labelikkel-1691069>

(naplo-online.hu, 2015. április 8., szerda)

Újraindul a Versenyhivatal fogyasztóknak nyújtott tanácsadása

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) kiemelt feladatának tekinti a magyarországi versenykultúra és fogyasztói kultúra fejlesztését, valamint a fogyasztói tudatosság növelését. A GVH szerződést kötött a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületével (FOME), így a tanácsadás ismét elérhető lesz az öt vidéki nagyvárosban tavaly megnyitott Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Irodákban (Irodahálózat) a FOME szakembereinek közreműködésével.

Az Irodahálózat felállításának célja a fogyasztók tájékozottságának, versenyjogi ismereteinek és tudatosságának növelése, így a versenykultúra és a minél tudatosabb vásárlói döntéshozatal támogatása. Az ország minden pontjáról könnyen elérhető irodákban a piaci szereplők, köztük a fogyasztók információt kaphatnak a GVH hatáskörébe tartozó eljárásokról a verseny társadalmi elfogadottsága, valamint a vállalkozások jogkövető magatartásának előmozdítása érdekében is.

A GVH nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le az Irodahálózat kiépítésére és működtetésére, amelynek nyertese a FOME.

A FOME 2015. március 23-tól egy évig látja el a fogyasztók tájékoztatását a gazdasági versennyel, a versenyjoggal, illetve a versenyjogi fogyasztóvédelemmel összefüggésben (tiszteletlen kereskedelmi gyakorlatok, jogsértő összehasonlító reklám, megtévesztő reklám és

üzleti döntések tisztességtelen befolyásolása) a Debrecenben, Egerben, Szegeden, Pécsen és Győrött működő irodákban.

A fogyasztóvédelmi civil szervezet jogi és közgazdasági végzettségű, a fogyasztóvédelem területén jártas szakemberei heti 20 órában várják az érdeklődő állampolgárokat térítésmentes, közérthető szakértői tanácsadással.

"Az elmúlt hónapok tapasztalatait felhasználva nagy tervekkel vágunk neki a következő egy éves időszaknak" - fogalmazott Hajnal Zsolt, a FOME elnöke, örömét fejezve ki, hogy a GVH folytatja az ingyenes, ügyfélbarát tanácsadás támogatását. "Minden rendelkezésünkre álló eszközzel arra törekszünk, hogy tanácsadó irodáinkban, rendezvényeinken, és a tájékoztatás egyéb módjain is segítsük a fogyasztói kultúra terjedését, a tudatos fogyasztói döntéshozatalt, és a hozzánk betérők panaszainak hatékony és gyors rendezését" - hangsúlyozta.

Az egyes irodák elérhetőségei és az ügyfélfogadási rend a www.versenyugyi-tanacsadoiroda.hu oldalon olvasható.

<http://orientpress.hu/141648>

(orientpress.hu, 2015. április 9., csütörtök)

Valami nagyon nem működik az FHB kártyacsere-részlegénél

Andrea életét alaposan, több menetben keserítette meg a bankja, ráadásul egyetlen, rutinszerű ügylet: egy bankkártyacsere kapcsán. Ehhez képest egész visszafogott levelet kaptunk. Mármost mi meg ők.

Kedves FHB Bank,

Bankkártyám ez év március 31-ig volt érvényes, vagyis csak lett volna érvényes. Az új kártyámat a mai napig nem kaptam kézhez.

A történet március közepén kezdődött, mikor felhívtam ügyfélszolgálatukat bankkártyacserevel kapcsolatban. Ügyintézőjük tájékoztatott arról, hogy a kártyát a székesfehérvári bankfiókjukba postázták ki március 12-dikén és hamarosan onnan fognak értesíteni, mikor tudom átvenni, ha március 20-dikáig nem értesítenek, akkor telefonáljak újra. Megdöbbsentem, mikor meghallottam, hogy a bankfiókba küldik a kártyát, mivel én sosem kértem ezt, sose írtam alá, nyilatkoztam erről. Ez még a legkisebb probléma lett volna.

Kálváriám következő stációja március 23-dikán következett, amikor ismét felvettem önökkel a kapcsolatot és ugyanazt a sablon szöveget hallgattam végig, mint az előző alkalommal (várjak még pár napot, biztos értesíteni fognak az átvételről). Akkor meg is nyugodtam, de mivel 30-dikán még mindig nem kaptam semmilyen értesítést, aggódni kezdtem, így újra telefont ragadtam. Kollégájuk akkor letiltotta az állítólag a bankfiókba postázott kártyát és igényelt egy pótkártyát, aminek elkészülési idejére másfél-két hetet ígértek. Ezzel nem is lett volna semmi gond, mert úgy gondoltam, hogy mivel még két napig érvényes a régi kártya, veszek le 3 hétre elegendő készpénzt biztos, ami biztos, így meg tudom oldani a vásárlásokat, amíg kézhez kapom a már használható kártyámat.

Naiv voltam. A délután folyamán vásárolni próbáltam, de a kártya elutasításra került. Csodálkoztam rajta, majd megalázottan visszapakoltam a kiválasztott termékeket.

Miután hazaértem, ismételten megkerestem ügyfélszolgálatukat (immár negyedszerre), hogy ugyan, mondják már meg, hogy miért nem tudom használni az érvényes kártyámat. Kollegina elmondta, hogy én, ismétlem ÉN, kértem mindkét kártya letiltását meg különben is ha ilyen közel van a lejárat dátum, akkor automatikusan tiltja a rendszerük mindkettőt. Ergo készpénz és bankkártya nélkül maradtam, amíg el nem készül az új, de ha gondolom, beballaghatok a bankfiókba és ott felvehetek pénzt jelentős díj ellenében. Hozzáteszem, bankszámlámnak köszönhetően bárhol, bármikor ingyenesen tudok – jelen esetben csak tudnék – automatából készpénzt felvenni. Mivel vidéken lakom, és reggel 8 és délután 5 között dolgozom, így ez csak úgy oldható meg – mivel önök is hasonló rendszerben vannak nyitva -, hogyha eljövök a

munkahelyemről vagy pedig egy szabadnapot veszek ki és beutazom a lakhelyemről. Szerencsére találtam egy másik megoldást, hogy juthatnék a pénzemhez, így ez megoldódott.

A mai napon, április 7-dikén megdöbbenve vettem észre, hogy kedves bankjuk levont a számlámról kétszer 11 710 Ft-ot bankkártyaletiltás megjegyzéssel. Mikor mostmár ötödszörre is felhívtam ügyfélszolgálatukat, közölték velem, hogy jaa, ez egy automatikus összeg minden kártyaletiltás esetén és a problémámat továbbítják a megfelelő csoporthoz és egyszer majd kapok választ. Erről a korábbi hívások folyamán egyetlen egy szó nem esett, a kellő tájékoztatást nem kaptam meg.

A következő kérdéseim lennének a történetekkel kapcsolatban:

- Milyen jogcímen módosítják a kézbesítési címet anélkül, hogy az ügyféllel egyeztetnének?
- Miért kell automatikusan a még érvényes kártyát is letiltani?
- Miért nem lettem tájékoztatva arról, hogy az át nem vett kártya letiltása a régi kártya letiltásával jár?
- Ilyen esetben – ha az önök hibájából nem valósulhat meg az ATM használat– miért nem biztosítják az ingyenes pénzfelvételt a bankfiókban?
- Miért nem kaptam tájékoztatást a letiltási díjról?
- Mikor kapom vissza a jogtalanul levont 2 X 11 710 forintot?
- Mit szeretnének tenni, hogy a jövőben ilyen sem velem, sem más ügyfelükkel ne történhessen meg?

Ezt a levelet nemcsak önök, hanem a Tékozló Homár fogyasztóvédelmi blog is megkapta.

Válaszukat előre is köszönöm!

B. Andrea

http://homar.blog.hu/2015/04/09/valami_nagyon_nem_mukodik_az_fhb_kartyacsere-reszlegenal

(homar.blog.hu, 2015. április 9., csütörtök)

Ezekre figyeljünk, ha kuponnal vásárlunk

Ha kedvezményes kuponnal vásárolunk és nem vagyunk elég körültekintőek, könnyen pórul járhatunk. A fogyasztóvédelem listát készített arról, hogy mire érdemes figyelni.

Vásároltam egy cipőt, amin egy "12 990 forintról leárazott" és egy "szuper ár, 4990 forintért elvihető" felirat díszelgett. Otthon figyeltem csak fel arra, hogy a 12 990 forintos felirat egy matrica, ami egy 7490-es számot takart el, ami nyilván a cipő eredeti ára. Tekinthes-e ez megtévesztésnek? - ez csak egy panasz a sok közül, amit a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság kapni szokott.

Kedvezményes vásárláskor érdemes odafigyelni néhány dologra, ha nem akarunk rosszul járni.

Érdemes előzetesen tájékozódni a vásárlás előtt Forrás: Thinkstock Ezekre érdemes figyelni

A kuponos kedvezmény más akciókkal nem vonható össze általában. Így például a kettőt fizet, hármát vihet akció mellett nem érvényesíthető további 20 százalékos kedvezmény egy kuponnal.

Vannak olyan beváltóhelyek, ahol csak bizonyos összeghatár (például 10 ezer forint) felett érvényesek a kuponos kedvezmények.

Vannak olyan üzletek, ahol bizonyos márkákat, termékeket nem lehet kedvezményes kuponnal megvásárolni.

Sok üzletben egy kuponnal akár több termék is kedvezményesen megvehető, ezért érdemes alaposan átolvasni a beváltási feltételeket.

Van, ahol az üzlet webáruházából elérhető termékekre (is) vonatkozik a kedvezmény.

Olyan vállalkozás is van, ahol egy kuponért cserébe ajándékutalványt adnak. Ezt meghatározott időszakon belül lehet levásárolni. Itt érdemes figyelni a felhasználási feltételekre (milyen időszakban, milyen termékekre vonatkozik a kedvezmény).

A különböző kiserelésű termékek közül gyakran csak az egyikre vonatkozik a kupon (például nem 1 literes samponra, hanem az 500 milliliteresre).

Gyakran előfordul, hogy csak a kedvezmény mértékét tüntetik fel (például 20 százalékkal olcsóbb), az akciós eladási árat viszont nem írják ki. Így a vásárló nem tudja előre, hogy pontosan mennyit kell fizetnie.

Panaszkönyv vagy fogyasztóvédelem

Megtévesztő kereskedelmi gyakorlatnak számít, ha a meghirdetett akciós árnál drágábban adnak el egy terméket. Ha a pénztárnál nem érvényesítik a kedvezményt, és az ügyet helyben nem rendezik, akkor első körben panaszt írhatunk a vásárlók könyvébe. Erre 30 napon belül írásban kell válaszolnia a cégnek. Ha nem érkezik érdemi válasz, jöhet a Fogyasztóvédelmi Hatóság.

<http://www.origo.hu/gazdasag/20150408-ezekre-figyeljunk-ha-kuponnal-vasarlunk.html>

(origo.hu, 2015. április 9., csütörtök)

Tisztességtelen, megtévesztő hirdetések megjelentetésével vádolják a Google-t

Egy fogyasztóvédelmi csoport panaszt tett a Szövetségi Kereskedelmi Bizottságnál (Federal Trade Commission) azzal vádolva a Google-t, hogy nem különíti el a reklámokat az eredeti tartalomtól a YouTube Kids alkalmazásánál.

A YouTube Kids alkalmazással kapcsolatban érte vád a Google-t, mely szerint a keresőóriás több szabályt is megszegett, köztük a kereskedelmi és egyéb tartalmak keveredésére vonatkozó törvényt.

Az egyik szabály például kimondja, hogy ha bizonyos személyek valamilyen terméket bemutatnak, tilos nyilvánosságra hozniuk bármi olyan információt a gyártóval kapcsolatban, ami befolyásolhatja a jelentőségét vagy hitelességét a bemutatónak. Az alkalmazásban szereplő unboxing videók sértik ezt a szabályt. A legnépszerűbbek a játékok, ruhák és frissen vásárolt elektronikai eszközök kibontásáról szóló videók, az elmúlt évben 20 millióan kerestek rájuk.

A YouTube Kid legtöbb ilyen jellegű videója felhasználók által készítettnek tűnik. Néhány azonban valójában kapcsolatban áll a gyártóval. A Disney tulajdonban lévő Maker Studio például öt népszerű YouTube csatornával kötött megállapodást - köztük a DisneyCarToys, HobbyKidsTV, TheEngineeringFamily, ToysReviewToys, és AllToyCollector csatornákkal. A YouTube Kids alkalmazáson keresztül mind az öt csatorna elérhető

Jeff Chester, a Digitális Demokrácia Központ igazgatója, a panasz egyik aláírója nyilatkozata szerint, azt követelik, hogy a Google minden unboxing videót távolítson el az alkalmazásból, mert azok nagy része rejtett reklám.

A másik probléma, hogy a YouTube Kids alkalmazás nem tartja be az öt másodperces szünetet a reklámok és az egyéb tartalom sugárzása között.

Ezenkívül, bár a Google az alkalmazás irányelvei között szerepel az élelmiszerekkel és innivalókkal kapcsolatos reklámok tiltása, a You Tube Kids-en fut egy McDonalds által létrehozott csatorna, mely bemutatja a gyorséttermekben kapható ételek eredetét.

A gyerekek még nem veszik észre, hogy az egész csatorna gyakorlatilag reklám - ezt használják ki a szponzorált adók. Jóllehet, az öt perces klip tartalmazza a feliratot, hogy a McDonalds által támogatott promóciós filmről van szó, ez is a megtévesztő marketing része, mely ezúttal nem a gyerekeknek, hanem a szülőknek szól.

A Digitális Demokrácia Központ vezetője szerint ez a beadvány az első lövés a digitális kor gyermekeiért vívott küzdelemben.

A YouTube bejelentette, hogy a YouTube Kids alkalmazás fejlesztésekor konzultáltak több, a gyermekek jogaival foglalkozó érdekvédelmi csoporttal is. De mindig nyitottak a visszajelzésekre, melyek segítségével jobbá tehetik az alkalmazást.

Forrás: TheVerge.com

http://hitek.prim.hu/cikk-proxy/2015/04/09/tisztességtelen_megteveszto_hirdetesek_megjelentetesevel_vadoljak_a_google-t

(prim.hu, 2015. április 9., csütörtök)

Így bukhatnak le a trükközők - a NAV laboratóriumában jártunk

Részben a bonyolult hazai adószabályok és a szövevényes uniós vámtarifa-besorolások miatt rengeteg pénz lehet a tétje egy-egy olyan vizsgálatnak, amelyet a NAV budapesti laboratóriumában végeznek el. Ugyanitt szűrik ki a pancsolt szeszeket, üzemanyagokat és a dizájnerdrogokat is.

Tavaly a 2013-ashoz hasonlóan mintegy 12 ezer tételt vizsgáltak be a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) budapesti szakértői intézetében. Többségükben jövedéki cikket, ásványolaj-, alkohol- és dohánytermékeket, illetve kisebb részben vegyi anyagokat, köztük dizájnerdrogokat analizáltak, utóbbi kategóriából több mint 14 kilót elemeztek és - most először - több új molekula megjelenését is jelezték az EU felé. Jól kezelhető, viszonylag alacsony szinten van az illegális felderítések köre, a vizsgálatok viszont részletesebbé váltak - mondta Romhányi Antal, a NAV Szakértői Intézetének főigazgatója, aki szerint nem tapasztalják, hogy az olaj- és dohánytermékfronton új visszaélési módok jelentek volna meg.

Egyértelműsítette: nem fogyasztóvédelmi szempontból vizsgálódnak a NAV szakértői, hanem elsősorban az adójogi vonatkozás tisztázását célozzák. Ez egyben a fókusz is meghatározza: ha például egy ellenőrzés során választani kell, hogy az adózónál talált konyakokat vagy pálinkákat vizsgálják-e be, adójogi szempontból inkább az utóbbiakra esik a választás, hiszen az adójogszabályok kiemelt kategóriaként kezelik a gyümölcspárlatokat. (A népegészségügyi termékadó például az idéntől az alkoholos italokra is vonatkozik - alkoholtartalomtól függő mértékben -, de a gyümölcspárlatokra nem.) Sok pénz múlik a vizsgálatokon. Az intézet vizsgálatainak komoly tétjük van: az állam szempontjából az adóbevételek, az adózók szempontjából pedig az üzleti kalkuláció sikere, azaz rengeteg pénz sorsa múlik egy-egy meghatározáson. Mindennek az uniós nomenklátúra szerinti vámtarifaszám-besorolás az alapja, vagyis kérdéses, vitás esetben a NAV szakértői döntenek el - más EU-ország tapasztalatait is felhasználva -, hogy az adott termék pontosan melyik kód alá tartozik.

Egy harmadik országból (azaz EU-n kívülről származó), műanyagból készült gép- vagy autóalkatrész például - ha kizárólag az adott gépben használható - nulla százalékos vám terhelhet, de ha csak sima műanyag árunak sorolják be, máris 6,5 százalék a vám, ami ráadásul az áfaalapot is növeli. Ennél is nagyobb a tét például a kötőelemeknél: egy szimpla csavarnak látszó tárgy vámja lehet 6-7 százalék, de akár közel 80 százalék is, ha a termékjellemzői alapján az EU antidömping-tarifája vonatkozik rá. Ugyanígy egy egyszerű teásbögrénél sem mindegy, hogy porcelánból vagy más kerámiából készült.

Nem mindegy, hogy miből van és mire jó Napi.hu, Ádám Viktor Bonyolult adórendszer = sok vizsgálat. A labornak jócskán ad munkát a hazai adórendszer bonyolultsága is - nem véletlen, hogy a környező országokhoz képest sokan, 88-an dolgoznak az intézetnél. A népegészségügyi termékadó (neta) és a környezetvédelmi termékadjó bevezetése óta ugyanis két, szemre és funkcióját tekintve nagyon hasonló termék is eshet gyökeresen eltérő adózási kategóriába. Egy babapopsitör-lőkendőnél például nem mindegy, hogy szappant tartalmaz-e vagy sem: ha igen, akkor 11 Ft/kg a termékadjó, ha nem, akkor ennek bő ötszöröse, 57 forint. A neta szempontjából ugyanígy nem mindegy, hogy egy gyümölcsös ízesítésű sör valójában mit tartalmaz, egy snacknek ténylegesen mekkora a sótartalma, vagy egy édességbe mennyi cukor, egy energitalba mennyi koffein vagy taurin kerül. Szintén óriási különbség lehet két, furgonnak látszó jármű között a felhasznált üzemanyag elszámolása és a jármű áfájának szempontjából: nem mindegy, hogy valóban tehergépkocsiról van szó, vagy igazából személyautóról. Utóbbi kapcsán megtudtuk: rendszeres, hogy még a kiszemelt jármű vásárlása előtt kérnek állásfoglalást az intézettől. A versenyautóval

rendelkezők számára rossz hír, hogy az ülések számától függetlenül mindenképp személygépkocsinak számít a járműük.

Járják az országot Az ellenőrzéseket szolgálja a NAV hét járműből álló mobillabor-flottája is, ami az EU-ban egyedülállónak számít. Tavaly volt példa külföldi bevetésre is: a szlovák és a cseh hatóságok munkáját segítették a magyar eszközökkel, a kedvező tapasztalatok alapján Csehország saját járművet vásárol.

Mobil laborok Napi.hu A mobil laborok által országszerte végrehajtott vizsgálatok az illegális olaj- és alkoholtermékek meglehetősen alacsony arányát mutatták ki. Míg 2004-ben már a vizsgált olajtermék-minták 40 százaléka akadt fenn a rostán, addig tavaly már csak 3 százalék, a szeszek esetében pedig a 2007-es 20 százalék feletti szintről 6 százalékra csökkent ez az arány.

(Jól látszik tehát, hogy piacfehérítési célból nem lett volna értelme a kötelező üzemanyag-jelölésnek, az ötletéről végül a jelek szerint a kormány is lemond - A szerk.) Így trükköznek a bolti szeszszel is A pancsolás gyakorlatilag már nem jellemző, viszont a felhasznált alapanyagokkal (pl. répacukor a borban, gabonaeredetű alkohol a szeszes italokban, más gyümölcs felhasználása a pálinkákban) szokott gond lenni. A labor ehhez saját adatbázissal rendelkezik: az ország különböző területeiről származó gyümölcsből saját párlatot készítenek és ezeket is analizálják, illetve stabilizotóp- és aromaelemzéssel határozzák meg azt, hogy egy adott pálinka valóban abból a gyümölcsből készült-e, mint amit állítanak róla.

Épp ottjártunkkor vizsgálták az egyik kereskedelmi lánc pálinkáját, amit a versenytársak - ahhoz képest, hogy a címke szerint milyen gyümölcsből készült - gyanúsán olcsónak találtak. A nem hivatalos vizsgálati eredmények alapján jogos lehetett a gyanú: a pálinka gyümölcsből van ugyan, de nagyon nem csak abból, mint amiről a felirat szólt.

A hamisított cigaretták aránya a magyarországi piacon a GfK kutatása szerint mindössze 0,5 százalék, a hazai feketepiacot inkább az adózatlanul behozott termékek jelentik, az illegális gyárakban készült cigarettákkal a külföldi piacokat célozták meg. Számottevő viszont az illegálisan forgalomba hozott vágott dohány jelenléte. Ez jellemzően Kelet-Magyarországról származik, az igénytelennek számító dohánynövényt sokan termesztik, viszont egyre kevesebbet kapnak érte a legális dohánygyáraktól - fogalmazott a labor egyik munkatársa.

Az is baj, ha nem stimmel az alkoholtartalom - a jogszabály plusz-mínusz 0,3 százalékpontos eltérést enged meg a címkén feltüntetethez képest. Ha kisebb az alkoholtartalom, akkor a fogyasztó nem azt kapja a pénzéért, amit elvár, ha pedig magasabb, az adózási kérdéseket vet fel. Egyrészt a magasabb alkoholtartalom magasabb adóteherrel jár, másrészt felvetődik, hogy az adott ital gyártója honnan vette a többletszeszt - egy vizsgálat során ezzel is el kell számolnia. Megtudtuk: a magasabb alkoholtartalmú italoknál nehezebb beállítani pontosan a szeszfokot, a palackozás során ugyanis számolni kell az elpárologással.

Kiszúrják, ha étolaj van a tankban Üzemanyagfronton főként a közúti ellenőrzések és a telephelyvizsgálatok számítanak erősnek, de adott esetben a földeken dolgozó munkagépek tankjából is mintát vesznek, illetve szűrőpróbaszerűen a közforgalmú kutakat is látogatják. Az elemzésekkel kiszűrhető, ha akár 50 liter gázolajba egy deci étolaj került, vagy ha a magasabb kéntartalmú ukrán üzemanyagot használják, esetleg bázisolajjal üzemeltetik a járműveket. Az átlagautósok viszont megnyugodhatnak: a töltőállomásokon elvétele találnak csak szabálytalanságokat - pl. a szabványtól eltérő az adott üzemanyag lobbaspontja, ami az egyes üzemanyagok keveredésére utalhat -, azt viszont nehéz kideríteni, hogy ilyen esetben ki hibázott, a szállító vagy a kút üzemeltetője.

http://www.napi.hu/ado/igy_bukhatnak_le_a_trukkozok_a_nav_laboratoriumaban_jartunk.596167.html

(Napi.hu, 2015. április 9., csütörtök)

Lebuktak a boltosok: a kuponos napokon is trükköznek

20-30-50 százalékos kedvezményekkel találkozhatnak a vásárlók ezen a hétvégén több

bevásárlóközpontban is. A kuponos akciók hatalmas tömegeket vonzanak, de érdemes figyelni a részletekre is.

A magyar vásárlókra továbbra is hihetetlen hatással vannak az akciók: a januári leértékelések után a legnagyobb kuponos kampány, az ún. "Glamour-napok" félelmetes forgalmat generálnak. A legnagyobb budapesti plázákban ilyenkor nagyobb a forgalom, mint karácsony előtt, a parkolók zsúfolásig megtelnek, a pénztárak előtt hosszú sorok kígyóznak. Érdekes, hogy a kedvezmények hatására a bevásárlóközpontba egyre több férfi is ellátogat: míg évekkkel ezelőtt a vásárlóközönség csupán negyedét tették ki az urak, most már fele-fele a nők és férfiak aránya a látogatók között.

Az üzletek tapasztalatai alapján az akciós napokon másként vásárolnak a plázába betérők. Felkészülten érkeznek, a legújabb trendeknek megfelelő, legfrissebb kollekciókban található ruhadarabokat választják elsősorban.

A drágább termékek iránt is jobban megnő a kereslet a kuponakciók során, sőt, még azok a márkák is előnyben részesülnek ebben az erős hullámban, akik nem vesznek részt a kuponakcióban.

A helyzetet jól mutatja, hogy ilyenkor az összes mozdítható dolgozót bevetik a boltokban, növelik a biztonsági őrök számát is. Mint arról egy budapesti bevásárlóközpont sportruházati üzletében érdekelt forrásunk beszámolt, napok óta özönlik be hozzájuk az áru, az üzemeltetők sokszorosát rendelik az ilyenkor szokásos mennyiségnek, a polcokon is több terméket helyeznek el. Bár az akciók csak péntektől indulnak, az érdeklődés, a megnövekedett forgalom már a hét közepétől jól érezhető.

Információink szerint vannak olyan üzletek is, amelyek másképp is készülnek: előfordul, hogy bizonyos termékeket az elmúlt napokban némileg feljebb áraztak, vagy ahogy a szakzsargonban hívják, felpumpálták az árakat.

A vásárló így könnyen belefuthat abba, hogy a kedvezményes ár valójában annyira nem is kedvezményes.

Nagyon megugrik a költség

A Pénzcentrum értesülései szerint a bankok is "megérik" a kuponos napokat, számottevően nő a kártyás vásárlások aránya, a hitelkártyák forgalma, és a ATM-es készpénzfelvétel is.

Azért érdemes figyelni

Az akciós/kuponos vásárlásoknál mindig érdemes odafigyelni arra, hogy valóban kedvezőbb áron lehet-e hozzájutni a kiválasztott termékhez, vagy szolgáltatáshoz - tájékoztat a **Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság**.

A legtöbb helyen a kuponnal biztosított kedvezmény más akciókkal nem vonható össze. Így például a kettőt fizet, hármát vihet akció mellett nem érvényesíthető további 20 százalékos kedvezmény egy kupon ellenében.

Vannak olyan beváltóhelyek, ahol csak bizonyos összeghatár (pl. 10 ezer forint) felett érvényesek a kuponnal elérhető kedvezmények.

Vannak olyan üzletek, ahol bizonyos márkákat, termékeket nem lehet kedvezményes kuponnal megvásárolni.

Sok üzletben egy kuponnal akár több termék is kedvezményesen megvásárolható, ezért érdemes alaposan átolvasni a kuponon található beváltási feltételeket. (például egy termék 20% kedvezménnyel vásárolható meg, vagy a vásárlás összértékéből adnak 50% árelőnyt).

Egy vásárlás alkalmával csak egy kupon váltható be több helyen, amellyel azonban egyszerre több termék is kedvezményesen megvásárolható.

Van, ahol az üzlet webáruházából elérhető termékekre (is) vonatkozik a kedvezmény.

Olyan vállalkozás is van, ahol egy kuponért cserébe ajándékutalványt adnak, melyet meghatározott időszakon belül lehet levásárolni. Itt érdemes figyelni a felhasználási feltételekre, (milyen időszakban, milyen termékekre vonatkozik a kedvezmény).

Érdemes arra is odafigyelni, hogy gyakran a különböző kizsérelésű termékek közül csak az egyik fajta kizsérelésre vonatkozik a kupon.

Van, ahol a kuponnal megvásárolható termékeket eltérő színű ártáblával jelzik.

A kereskedők részéről gyakran előforduló hiányosságok az árfeltüntetéssel kapcsolatban, hogy csak a kedvezmény mértékét tüntetik fel (pl. 20 százalékkal olcsóbb), a ténylegesen fizetendő akciós eladási árat viszont nem írják ki, hanem a kedvezményt fizetéskor, a pénztárnál érvényesítik. Az ilyen eseteknél a probléma az, hogy a vásárló nem tudja előre, hogy pontosan mennyit kell fizetnie.

Az is előfordul, hogy a pénztárnál arra hivatkoznak, hogy a terméken szereplő ár már az akciós ár, ugyanakkor a címkén szerepelt az is, hogy 20 százalékkal olcsóbb, de az eredeti ár nem volt a jelölésben. Érdeemes ezért előzetesen tájékozódni arról, hogy a címkén szereplő ár már a végleges, vagy még ebből vonják le a kedvezményt. Azt is érdemes figyelembe venni, hogy sok helyen az akciós termékekre nem váltható be kupon.

Amennyiben a pénztárnál a kuponon szereplő információk ellenére a kedvezményt nem érvényesítik, és az ügyet helyben nem rendezik, úgy beírhat a helyszínen található vásárlók könyvébe, melyre 30 napon belül írásban és érdemben kell válaszolnia a vállalkozásnak.

(Pénzcentrum 2015. április 10., péntek)

Hálapénz: a kamara is kritizál

A Magyar Orvosi Kamara sem lelkesedik azért a törvénymódosítási javaslatért, amely szerint nem minősülne bűncselekménynek a hálapénz utólagos elfogadása. Álláspontjuk szerint ez a korábbi megtúrt gyakorlatot szentesítené, sőt konzerválná.

A biztonságos egészségügy halála, az egész magyar egészségügyi rendszer negyven-ötven éves pusztító öröksége – így jellemezte a paraszolvencia-rendszert lapunk megkeresésére Éger István, a Magyar Orvosi Kamara elnöke. A kamara szerda esti közleménye szerint a Btk.-módosítási tervezet egy több évtizeden át érvényes, bevett gyakorlatot állítana vissza és szentesítené. A hálapénz intézménye az orvosok és a betegek számára egyaránt megalázó helyzetet teremt, aláássa az eredményes gyógyításhoz nélkülözhetetlen bizalmat, kifejezetten növeli az orvosok kivándorlási szándékát, ezért a paraszolvencia mielőbbi, teljes megszüntetése elemi közérdek lenne. A kamara – a lapunknak korábban nyilatkozó orvosokhoz hasonlóan – úgy látja, hogy az ehhez vezető út a jelentős béremelés.

Éger szerint ahhoz, hogy a hálapénz kivezetéséről érdemben tárgyalni lehessen, ahhoz a mai értelmiségi átlagbér háromszorosára lenne szükség. A kamara elnöke leszögezte, ha ez megtörténne, akkor az orvosok nagy többsége biztosan támogatná, hogy a hálapénz elfogadását büntethetővé tegyék. Így ha a kamara, az érdekvédelmi szervezetek és a kormány megállapodna a bérszínvonal megfelelő, kiszámítható emeléséről, a kamara áldását adná arra, hogy mind a hálapénz nyújtása, mind pedig az elfogadása büntetendő legyen. Ezzel szemben a minisztérium azt javasolja, csak abban az esetben büntetnék az orvosokat, ha azok az ingyenes ellátást valamilyen juttatáshoz kötnék.

http://mno.hu/magyar_nemzet_belfoldi_hirei/halapenz-a-kamara-is-kritizal-1281180#

(Magyar Nemzet, 2015. április 10., péntek)

A szegény magyarok ki voltak éhezve az üzemanyagra?

Megnéztük miért nőtt nálunk februárban kétszer olyan mértékben az üzemanyag-fogyasztás, mint az Európai Unióban.

Éppen két hete írtunk arról, hogy mi történne, ha az üzemanyag ára hirtelen a 2014. október előtti szintre emelkedne. Az eddigi fogyasztási adatokból valószínűsíthető, hogy lassabban reagálnánk a

drágulásra és a fogyasztás csökkenése nem lenne olyan ütemű, mint az a magasabb árakból következne. Ebből nem volt nehéz kikövetkeztetni, hogy például a kiskereskedelem, amely az első hónapokban igencsak meglódult a nálunk maradó milliárdoknak köszönhetően, bizonyára lassuló növekedéssel, vagy akár visszaeséssel is szembenézhetne.

Van azonban az üzemanyag-fogyasztás alakulásának egy másik alakítója az ár mellett, ez pedig a reáljövedelem. Sőt – ahogy azt az MNB a 2011. szeptemberi (amikor az üzemanyag ára éppen erőteljesen emelkedett) inflációs jelentésében megállapítja, az üzemanyagok esetében az árrugalmasság jóval mérsékeltebb, mint a jövedelemrugalmasság.

Magyarra lefordítva: az, hogy több vagy kevesebb üzemanyagot veszünk, az nagyobb mértékben annak függvénye, hogy mekkora elkölthető jövedelem áll a rendelkezésünkre, mintsem annak, hogy éppen milyen összeg szerepel a kútoszlopokon.

A már említett cikk végkövetkeztetése egyébként ezzel összecsengett, hiszen mi is úgy gondoltuk, hogy a kialakult szokásokon nehezen változtat egy-egy áremelkedés, vagy éppen csökkenés. A szokásainkat, életvitelünket (autózunk, vagy tömegközlekedünk, többet vásárolunk, pörgetve a fuvarozást, vagy éppen kevesebbet) pedig sokkal inkább a rendelkezésünkre álló pénz mennyisége határozza meg.

Akkor hogy is állnak a gazdag európai országok?

Az Eurostat szerdán tette közzé februári kiskereskedelmi adatait, amelyben feltűnt, hogy mialatt az unióban 5,5 százalékkal nőtt az üzemanyag-fogyasztás (kiskereskedelem) Magyarországon 11,1 százalékos éves bázisú emelkedést regisztrált a KSH.

Első ránézésre egyértelmű a helyzet. Az európai adatokban olyan országok is szerepelnek, mint Németország, Franciaország, Nagy-Britannia, vagy Ausztria, ahol nem az üzemanyag árának 20 százalékos csökkenése fogja meghozni az autózási, vagy a szállítási kedvet. Az ok rendkívül prózai: ezekben az országokban több mint 4-szer annyit keresnek (vásárlóerő-paritáson is több, mint dupláját), míg az üzemanyag árában minimális az eltérés.

Éppen ezért megnéztük, hogy az egyes uniós országokban hogyan alakult az éves bázisú üzemanyag-fogyasztás. Sajnos a reáljövodelemek alakulásáról nincsenek havi bontású adataink, így nem tudjuk, hogy máshol volt-e olyan kormányzati intézkedés, mint nálunk a rezsicsökkentés, de azért a mintázatok jól láthatóak. Persze kivételek most is vannak.

Az árcsökkenés hatását kiválóan mutatja az unió 28 országára vonatkozó fogyasztási adat. Míg 2014 januárja és novembere között -2 és +2 között ingadoztak a havi bázisú adatok, decembertől, amikor az olaj árának hatása igazán „begyűrűzött a kutakhoz”, 2,6, 3,6, majd pedig 5,5 százalékos növekedést láthatunk.

Németországban a tavalyi év eleji növekedést követően április és szeptember között folyamatosan negatív tartományban mozgott a volumen, októberben azonban fordulat következett be 2,5 százalékos növekedéssel, az igazán vaskos számok azonban itt is decembertől érkeztek. Februárban például 7,4 százalékkal nőtt a fogyasztás. Itt tehát nem igaz, hogy az árak kevésbé hatottak volna a fogyasztókra. Franciaországban ugyanakkor – bár a februári adatok hiányoznak – sem decemberben, sem pedig januárban nem ugrott meg a fogyasztás a korábbi hónapokhoz viszonyítva. Nem úgy az Egyesült Királyságban, ahol – hasonlóan a németekhez – tavaly nem kevés mínuszt hoztak össze, az idén azonban 11 százalékkal nőtt a fogyasztás.

A gazdagabb országoknál maradván még, sem a belgák, sem a dánok, sem a finnek, sem pedig az olaszok nem rohantak a kutakhoz, bár utóbbiaknál minimális növekedés látszik. Ausztria ugyanakkor megint csak a kivételek sorát erősíti olyannyira, hogy februárban 16,1 százalékos volt a bővülés.

Mi a helyzet a szegényebb országokban?

Itt már jóval egyértelműbb a képlet. Bulgáriában például bár a tavalyi év második fele óta nő a fogyasztás, de a februári 20,5 százalékos kiugró értéknek számít. Romániában a tavalyi év második felében rendre csökkenő fogyasztást mértek, decembertől azonban növekedésnek indult és februárban már a 10 százalékos átlépte.

Csehországban szintén az utolsó három hónap mutatott erőteljes fellendülést, ahogy nálunk is. Lengyelország érdekes helyzetben van, ugyanis tavaly május óta folyamatosan csökken az üzemanyag fogyasztás éves bázison, nem is akármennyivel, 7-8 százalékos mínuszok is

előfordultak. Az árcsökkenés itt arra volt képes januárban, hogy némiképp mérsékelje a visszaesést, februárban pedig egy szerény 3 százalékos növekedést generáljon. Hogy itt se maradjunk kivétel nélkül: Szlovákiában a januári 1,6 és a februári 4,3 százalékos növekedés egyáltalán nem kirívó tavalyhoz képest.

A balti országok közül Lettországból és Litvániából láthatunk egyértelmű emelkedést az utolsó 3 hónapban, Észtország viszont pont az áresés előtt produkálta a legnagyobb növekedést.

Összességében tehát látható, hogy bár mind a szegényebb, mind pedig a gazdagabb országok között vannak kivételek, egy, a mostanihoz hasonló áresés inkább a hozzánk hasonló, üzemenyagra „kiéhezett” országokban produkál komolyabb növekedést.

Óriási különbség az is, hogy míg Magyarországon az autózás sokszor anyagi döntés, tehát azért kényszerülünk a tömegközlekedésre, mert olcsóbb, tőlünk nyugatabbra sokkal inkább a közlekedés kultúra részét képezik a közösségi formák, így akkor sem valószínű, hogy tömegesen ülnének át kocsiba az emberek, ha a reáljövedelmükben érezhető növekedés mutatkozna.

Szász Péter

http://mfor.hu/cikkek/A_szegeny_magyarok_ki_voltak_ehezve_az_uzemenyagra.html

(Menedzsment Fórum 2015. április 10. péntek)

Forradalmat ígér a belföldi közlekedésben

A Tarlós-Vitézy-párharcban alulmaradt, tavaly ősszel leváltott BKK-vezető most a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium miniszteri biztosaként tér vissza: Vitézy Dávid fél évet kapott rá, hogy kidolgozza, hogyan kellene a MÁV-ot és a Volánt összehangolni. Azt ígéri, olyan egyszerű lesz majd egy belföldi utazás, mint repülőjegyet venni: elég majd beírni egy keresőbe, mondjuk, hogy Budapest és Orosháza, és onnantól az összehangolt menetrendtől a jegyvásárláson át a pályaudvari tájékoztatásig mindent normálisan megkapunk. Tarlós István, villamosos nyakkendő, budapesti felújítási káosz, Uber, Ferihegyi gyorsvasút, és a Putyin miatt nem járó busz is szóba kerül nagyinterjúnkban.

Az utóbbi hetekben inkább sírt vagy nevetett?

Nagyon sokat utaztam Borsod-Abaúj-Zemplén, Veszprém és Heves megyében Volán-buszokkal, nagyon élveztem, úgyhogy inkább nevettem.

És Budapesten mennyit utazott?

A Széll Kálmán téren keresztül járok be dolgozni, és sokat tömegközlekedem.

Akkor hát, az utóbbi hetekben inkább sírt vagy nevetett?

Autóval szinte lehetetlen errefelé közlekedni, de én busszal és metróval járok többnyire, így elégedett vagyok. Az utazási idő nem lett hosszabb, de ha a Széll Kálmán téren kell átszállni, akkor lehet azért bosszankodni.

Tehát többnyire nevet, néha sír?

Inkább nevetek. De nem másokon, nem a dugókon, hanem azon, hogy a budai fonódó villamos építése elindult végre. Északról délre átszállás nélkül lehet majd utazni Budán villamossal szinte minden fontos csomópont között, ez egy nagyon fontos beruházás. Néha utasként látom, hogy lehetne jobb a tájékoztatás, vagy csak buckákon keresztül lehet átszállni a metróról a buszra, és az ember az útpálya kellős közepén találja magát, ha követi a jelzéseket.

Nem szokta jelezni a BKK mostani vezetésének, ha valami javítanivalót talál?

Volt olyan apróság, amit jeleztem szakmai szinten, de a BKK vezetésével már nincs semmi kapcsolat.

Amikor ön vezette a BKK-t, és dugók voltak a felújítások miatt, a főpolgármester a médián keresztül szapulta önt. Most viszont az új vezetés mellett áll. Ezen csodálkozik?

Ha azt a több mint négy évet, amíg a BKK-t vezettem, kibírtam a főpolgármesternek való üzengetés nélkül, akkor egészen biztos, hogy nem most fogom elkezdni. Nincs is okom rá.

Ha ön nem is, de a fővárosi ellenzék erősen vitatja a villamosfelújítás szervezését, a város

megbénítását emlegetve. Mi erről a véleménye?

Ezeknek a munkáknak a nagy részét az uniós hétéves finanszírozási ciklus miatt el kell végezni. Az már más kérdés, hogy hétről-hétre milyen a forgalom- és a munkák szervezése, mekkora munkaterületet foglalhatnak el a kivitelezők, erről már a BKK mai vezetése dönt.

Hiába ilyen udvarias, a BKK új vezetése egyik első lépéseként rögtön feljelentette önt. Hogy áll az ügye?

Az ügyészség a feljelentést **a tudomásom szerint elutasította**, mert teljesen alaptalannak találta. Ezzel pont került a dolog végére.

Ha a kormány akkor kiáll ön mögött, akkor még mindig ön vezethetné a BKK-t. Nem állt ki, most mégis a kormánynak dolgozik.

A BKK-t nem a kormány, hanem a fővárosi önkormányzat felügyeli.

De a Fidesz informális jóváhagyása nélkül nehéz lett volna önt elmozdítani.

Én ezt nem tudom. Azt tudom, hogy a fővárosi közgyűlés hozott egy döntést, amivel 4 év és 2 hónap után befejeződött egy korszak az életemben. Miután ez megszületett, azután keresett meg a miniszterelnökséget vezető miniszter és a fejlesztési miniszter azzal, hogy a helyközi regionális, országos közlekedésben számítanak a munkámra. Természetesen elvállaltam. A kettő nem függ össze.

Megkeresték önt más állásajánlatokkal is?

Kaptam több megkeresést a magánszférából és külföldről is, de akinek van lehetősége arra, hogy a hazájában, a szakterületén tehet azért, hogy jobban működjenek ezek a közszolgáltatások, akkor nincs min gondolkodni, ezt kell csinálni.

Úgy tudjuk, hogy elég sok szakember, akivel együtt dolgozott a BKK-nál, felmondott vagy el lett távolítva a munkahelyéről.

Igen, olvastam én is **ezeket a híreket** és volt, akivel beszéltem is utána.

Látja már a szakmai romlást a BKK-nál emiatt?

Azt a munkát, amit a BKK új vezetése végez, majd a budapestiek megítélik, nem volna ízléses, ha én tenném.

Mit gondol arról, hogy Tarlós Istvánnak az a Dorner Lajos **ad tanácsokat havi 800 ezerért, aki a BKK-t és önt korábban szenvedélyesen és folyamatosan támadta?**

Azt gondolom, nem lenne ízléses ezt sem kommentálnom, ez magáért beszél.

Azt mondta, hogy Lázár János kereste meg.

Ő és Seszták Miklós keresett meg.

Lázár és Tarlós István közismerten nincsenek valami jó viszonyban. Valamiféle odaszúrás lehetett Tarlósnak az ön megbízatása?

Erről nem tudok.

Jól érzi magát a minisztériumban?

Abszolút, igen.

Jobban kijön a miniszterrel, mint előző főnökével, Tarlós Istvánnal?

Nincs semmilyen probléma a munkakapcsolatunkban a miniszter úrral. Amúgy sok legenda körbevette a munkakapcsolatomat a főpolgármester úrral, **ami persze nem volt felhőtlen**, de ha az alapvető együttműködési képesség nem lett volna meg mindkettőnkben, akkor az a rengeteg eredmény nem születhetett volna meg. Ahol nagy munkákat végeznek el, ott mindig vannak viták.

Jobb itt azért a légkör?

Azt tudom mondani, hogy itt most kiváló a légkör.

Egyébként honnan van a villamosos nyakkendője?

Rotterdamból, az ottani közlekedési cég vezetőjétől kaptam. Lassan mondjuk egy vonatos vagy volánbuszos aktuálisabb lenne, de mit lehet tenni, szeretem a villamosokat.

Feljebb lépésnek számít egyébként BKK-vezérből miniszteri biztossá válni?

Nem azzal a megközelítéssel vezettem a BKK-t, hogy merre lehet továbblépni, nem ezen gondolkodtam és mivel szerettem a budapesti közlekedés fejlesztésén dolgozni, nem kerestem a továbblépés lehetőségét. Másfelől az is igaz, hogy a helyközi közlekedés, a GYSEV, a MÁV és a hét regionális busztársaság több járatot, több utast, több dolgozót, nagyobb jegybevételt, nagyobb földrajzi kiterjedést jelent. De itt nem operatív cégvezetésről van szó, hanem egy olyan koncepciót kell elkészítenem fél év alatt, hogy hogyan lehet ezeket a szolgáltatásokat javítani, fejleszteni.

Elég lesz a fél év?

Most a feladatom, hogy az országos buszos és vasúti közlekedés összehangolására, a szolgáltatások fejlesztésére egy koncepciót elkészítsek. Erre elég a fél év. Arra is elég lesz, hogy egy hosszú egyeztetési folyamatot lefolytassunk a nagyobb városok, a nagy ipari központok, az összes közlekedési cég vezetőivel.

Valami kis konkrét példát szeretnénk hallani, miről is szól majd a koncepció.

Hadd kezdjem onnan, hogy az uniós forrásoknak köszönhetően a vasúti ágazatban több mint ezer milliárd forint fejlesztés lesz ebben az évtizedben. Ez több, mint az elmúlt ötven évben bármikor.

Szükség is van rá.

Így van, óriási volumenű vasútvonal-fejlesztések történnek, két év múlva Budapestről Siófokra nem tart két óráig eljutni, már 70 perc is elég lesz.

Már megijedtünk, hogy az **esztergomi vasútvonalat fogja említeni, hogy két év múlva elkészül.**

A balatoni példát valószínűleg többen ismerik. Ezek a vonalfejlesztések kiegészülnek állomásfejlesztésekkel, új motorvonatokkal. Tehát infrastruktúrában óriási előrelépés történik és várható a következő években is. Ehhez az utazásszervezésben, az utastájékoztatóban, a jegyértékesítésben, egyáltalán az egész szolgáltatásban egy új szemléletet kell meghonosítani.

Most ott tartunk, hogy ha az ember el szeretne menni Budapestről Rióba vagy Tokióba, és beírja ezt valamelyik internetes keresőbe, akkor 4-5 másodperc alatt kiválaszthatja a különböző légitársaságok ajánlatai közül a neki legmegfelelőbbet. Ehhez képest, ha beírja, hogy Budapestről mondjuk Lovasberénybe szeretne utazni, akkor a MÁV keresője nem tud mondani semmit, mert Lovasberényben nincsen vasút, a Volán keresője pedig csak a buszokat mutatja több átszállással, de a legjobb, vonattal kombinált buszos megoldást nem dobja ki.

Tehát egy egységes keresőrendszer készül, valamiféle új FUTÁR-rendszer?

Ha úgy tetszik, igen, ez szükséges, de országos megközelítésben. Olyan integrált rendszerre fogok javaslatot tenni, ami nemcsak a legjobb Budapest-Lovasberény utat mutatja meg az interneten vagy egy okostelefonon, hanem egyből meg is lehet venni rá a kombinált jegyet és nem kell minden átszállásnál újra sorbaállni jegyért. Az egész rendszer ésszerűsítéséhez az kell, hogy a tarifarendszer, a jegyértékesítés, a menetrendi keresés és adatbázis egységes alapra kerüljön országosan.

Néhány helyen Magyarországon már van hasonló jó példa, de a bevált gyakorlatokat mindenütt meg kellene honosítani. Vas megyében a helyi vasúttársaság, a GYSEV és a helyi Volán közös bérleteket hozott létre, közös utastájékoztatóra törekszik. Kelet-Magyarországon jól működő ütemes vasúti menetrend van, amihez tudnak tervezetten csatlakozni a buszok. De ezek szigetszerűek: ezekből az egyedi jól működő példákból országos rendszereket kell létrehozni.

Mikor legutóbb Borsodban jártam, a helyi Volán járatain azt tapasztaltam, hogy vannak utasok, akik folyamatosan aggódtak, hogy hol kell leszállni, mert nem ismerték a környéket és nem volt kijelző, ami mutatta volna, merre tart a busz és olyan automatikus megálló-bemondás sem, mint amit a fővárosi tömegközlekedésben néhány éve a FUTÁR-ral bevezettünk. Veszprém megyétől Heves megyéig többször talákoztam olyan utassal, aki bankkártyával próbált volna fizetni, mert nem volt nála elég készpénz vagy megfelelő címlet, de nem tudott, mert nem volt terminál egyetlen buszon sem. Ilyen esetekre gondolok például, amikor azt mondom: a nagyon fontos vasútfejlesztések, állomásfejlesztések, vonatbeszerzések mellett a tömegközlekedési szolgáltatást is átfogóan meg kell újítani.

Hogy néz ki egy ilyen próbaút? Inkognitóban megy, álbajusszal? Felismerik?

Egyszerűen barátokkal, kollégákkal megterveztünk egy olyan utat - és még lesz ilyen a közeljövőben -, amivel egy adott térséget körbe lehet járni. Volt, ahol megismertek, abból alakult ki egy beszélgetés, volt, hogy én kérdezősködtem, mik a tapasztalatok, volt ahol csak figyeltem, miként működik a rendszer, mik a gondok.

Orbán Viktor korábban beismerte, hogy a MÁV reorganizációja egy olyan projekt, amibe beletört a kormány bicskája. Hogy látja, mik a MÁV modernizációjának legfőbb akadályai?

Kétségtelenül voltak olyan reorganizációs elképzelések, amik nem valósultak meg, de az elmúlt két évben jelentős átalakításon esett át a MÁV. Összevonták a MÁV szétszabdalt és bürokratikus káoszba fulladt háttércegeit de nem csak a belső szervezetben volt előrelépés, hanem ha kimegy az ember a vasútállomásra, akkor is látja ezt. Jobb az utastájékoztató, korszerű kijelzők, érthető

hangosbemondó, jegyautomaták jelentek meg számos állomáson. Tíz évvel ezelőtt egészen szörnyű állapotú szerelvények közlekedtek és fel sem merült reális alternatívaként a vasút például az elővárosi közlekedésben. Most, hogy korszerű motorvonatok vannak, a vasút egésze egyszerűen olyan versenyképességi helyzetbe került, hogy sok viszonylatban át fogja venni a vezető szerepet az elővárosi közlekedésben.

A vasútnak prioritása kell legyen az országos közlekedési hálózatban, és a buszoknak erre kell ráépülnie. De ennek feltétele, hogy a Volánok és a MÁV is megértsék: amit ők nyújtanak, az egy egységes közszolgáltatás. Hogy ez hány cégben és milyen szervezeti struktúrában valósul meg, nagyon fontos onnan belülről nézve, de nem az utasnak. A lényeges közpolitikai cél, hogy autó nélkül bárki utazhasson bármely két magyar település között és ehhez egy egységes, kombinált buszos és vasúti szolgáltatást kapjon. A Volán és a MÁV közpénzből ne versenyezzen egymással, hanem közösen kínálják a legjobb szolgáltatást. Ez az ország gazdasági versenyképességéhez, a munkaerő mobilitásához, a belföldi és külföldről érkező turizmus sikeréhez egyaránt kulcsfontosságú.

A rendszer ma azok számára érthető és használható könnyen, akik rendszeresen használják egy adott útvonalon – más térségekből érkező utasok, pláne egyébként autózó vagy külföldi utasok számára sokszor átláthatatlan, hogy és miként tudnak egy utat megtenni vidékre busszal vagy vonattal, hogy és hol kell átszállni, jegyet venni.

A Nemzeti Közlekedési Holding ötlete teljesen elhibázott volt, vagy csak a megvalósításba csúszott probléma?

Még nincs olyan kiérlelt javaslat, amit meg tudnék osztani, de alapvetően azt gondolom, hogy a menetrend, a tarifarendszer, a szolgáltatásszervezés szintjén fontos az egységesítés. Hogy a szervezeti struktúra milyen, a Volánok külön, a MÁV alatt vagy egyben vannak, arról lehet sok vitát folytatni, de a szolgáltatás nem ettől lesz egységes. A budapesti buszközlekedésben például már a Volánbusz is jelen van, és számos magántulajdonú buszszolgáltató jelent meg az elmúlt évek tendereztetései nyomán a BKV mellett, mégis azt látjuk, hogy egy összehangolt menetrend van, egy bérlet kell a buszokra, ugyanúgy kiírja mindegyiket a FUTAR kijelző, és így tovább. Ez egy példa arra, hogy az, hogy egy szolgáltatás egységes, nem függ attól, hány társaság működteti, ha átgondolt és mélyreható a megrendelői szabályozás.

Ezzel együtt azt a kérdést, hogy a Volánok strukturálisan jól működnek-e és van-e további átszervezési teendő, ezt ki fogjuk nyitni, erre is ki fog térni a munkám.

Ha lejár a féléves megbízatása, mi lesz a koncepcióval, illetve önnel?

Hogy utána milyen feladatom lesz, nem tudom, nem arra koncentrálok. Ha azon gondolkoznék, hogy majd milyen pozícióban szeretnék ülni, ezt a koncepciót nem lehetne megcsinálni úgy, hogy ne az elmúlt 25 évben mindig blokkoló szervezeti részérdekek kerekedjenek felül. Én kívül állok ezeken a rendszereken, nem vagyok sem a MÁV-nak, sem a Volánoknak közvetlenül vezetője, felügyelője, napi operatív munkájának részese. És valószínűleg nem is lehetne úgy jól elkészíteni, ha így lenne. Hogy utána hogyan folytatódik ez a munka, meglátjuk. Nyilván attól is függ, hogy a készülő koncepciót milyen ütemezéssel, hogyan fogadja el a minisztériumi vezetés és a kormány.

Nézzük az utas szemszögéből. Mikor veszi észre az utas az első változásokat, úgy szoktak fogalmazni, ha minden jól megy?

Ha minden jól megy, az egyszerűbb, de több szolgáltató együttműködését igénylő kérdésekben, mint például az egységes menetrendi kereső, nagyon gyorsan, néhány hónap alatt eredményt lehet elérni. Tehát akár fél év alatt el lehet jutni oda, hogy egységesen meg lehessen tervezni Budapestről Orosházára az utazást, és az összes lehetséges buszos és vasúti alternatíva megjelenjen a mobiltelefon képernyőjén vagy a számítógépen.

A magyarban az élmény szónak van egy ilyen vidámparki vagy wellnessfürdős áthallása, de az ügyfélélmény nagyon fontos alapja kell legyen a szervezésnek. Angolban a customer experience kifejezést, ami ezt legjobban írja le talán, minden közlekedési közszolgáltatás kapcsán alapelveként használják, mi sokkal kevesebbet beszélünk erről itthon.

Hogy egy másik ágazatot, de mégis közlekedést hozzak példának: a légitársaságok az elmúlt évtizedekben elérték, hogy megvan az a típusú ügyfélélmény, hogy az utas mindig tisztában van vele, hogy jut el úticéljához, mik az alapvető szabályok és Európa bármely táján utazik, az alapvető utazási környezet, a jegyváltás és az utazás folyamata, az ügyfélélmény lényegében azonos és ami

nagyon fontos: a szolgáltatás könnyen megérthető és hozzáférhető. Nem kell bonyolult menetrendeket tanulmányozni, jól működnek a keresők, a honlapok végigvezetik az utast a lépéseken, egyértelműek a szabályok, még ha néha okoznak is bosszúságot.

Ezt a típusú kiszámíthatóságot, könnyű megérthetőséget, szolgáltatásbiztonságot kell a teljes tömegközlekedésben létrehozni, nem lehet az, hogy eltérők vagy nehezen érthetők a csatlakozási, tájékoztatási és tarifarendszerek alapjai egy országon, sőt, akár egy megyén belül is. Azért nehéz tehát az időzítésre mit mondani, mert ez egy szemlélet, amit be kell építeni a mindennapi döntésekbe. Azt hiszem, a BKK sikere abban is rejlik, hogy az elmúlt években a fővárosi közlekedésfejlesztésben ezt az ügyfélélmény-szemlélet megjelent, az automatáktól a FUTÁR-on át a Bubiig számos ponton – épp a napokban jelent meg a statisztika: 2014-re, négy év alatt ezzel a szemlélettel 10%-kal olcsóbb bérletárak mellett húsz százalékot nőttek a budapesti jegybevételek. Van az országos közlekedésben is potenciál az ügyfélélmény-alapú megközelítéssel.

Bármilyen módon a biciklis közlekedés szempont a koncepció kidolgozásakor?

A kerékpárút-építés, az infrastruktúra fejlesztése nem tartozik a feladataim közé, annyiban viszont mindenképpen foglalkozni kell a más közlekedési módokkal tömegközlekedési szempontból is, hogy sok helyen a vasúti főhálózat megközelítését és elhagyását egyénileg oldják meg az emberek. Például hogy biciklivel meg lehessen közelíteni a vasútállomásokat és ott lehessen hagyni biztonságosan azokat, ez egy fontos cél, és ezt a fejlesztések során garantálni kell.

Bónusz kérdések: mi legyen a vasúttal?

A Déli pályaudvar kiesése fájtnak?

Személyesen nem kerültem olyan helyzetbe, amikor probléma lett volna. Az egy valós dilemma, amit stratégiaileg ki kell nyitni, hogy mi lesz a fejpályaudvarokkal. Február végén a kormány arra kérte fel a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy vizsgálja meg ezt a kérdést. Nekem az a személyes szakmai véleményem, hogy ha megnézzük Brüsszel, Amszterdam példáját, esetleg Berlinét, ahol egy évszázada, vagy Bécsét, ahol csak két éve van így, akkor azt látjuk, hogy a fejpályaudvarok nagyon sok nagyvárosból eltűntek. Részben azért, mert egy régi, száz évvel ezelőtti technológiának a lenyomatai és ezek helyett olyan átmenő - hol a felszínen, hol a föld alatt, ez változó - vasúti rendszerek jöttek létre, ahol mondjuk a keleti elővárosból jövő vonatok átmennek a városon, és a nyugati végén kikötnek. És az a vasúti technológiai helyfoglalás, amit egy fejpályaudvar jelent, az nem a városközpontot terheli, ráadásul átjárhatóvá válik egy egész régió. De fejlesztések kellene ahhoz, hogy a fejpályaudvarokat be lehessen zárni, Budapest esetében is.

Ferihegyi gyorsvasút vagy a hármas metró meghosszabbítása, melyiket választanánk?

Olyan verzió van, hogy egyik sem? Ferihegy kapcsán csak akkor van értelme bármilyen vasúti fejlesztésnek, ha az nem csak Budapestről szól, hanem az egész országról. A Liszt Ferenc repülőtér mellett több, Kelet-Magyarországot bekötő vasútvonal megy el, ezekről kell tudni a repteret elérhetővé tenni, és akkor az nem csak Budapest belvárosából, hanem amellelt Debrecenből, Miskolcraól, Nyíregyházáról vagy Szegedről is elérhető válik.

Aztán pedig, ha a körvasúton megtörténnek a fejlesztések, ami a vasút budapesti versenyképessége szempontjából kulcsfontosságú, akkor Nyugat-Magyarország nagyvárosai is beköthetők lesznek ebbe a rendszerbe. Ha megnézzük sikeres európai nagyvárosok reptereinek példáit, a vasúti főhálózatokba kötötték be a reptereket, és nem kizárólag a város fele kapcsolatot jelentő egyedi vonalak jöttek létre. De meglátjuk, zajlik még e téren a szakmai munka, nem szeretnék elébe menni. A rövid válasz az, hogy a következő hétéves európai uniós fejlesztési ciklusban vasúti alapú megközelítéssel számol a kormány a fővárosi repülőtérnél is.

http://index.hu/belfold/2015/04/10/vitezy_david_interju_nfm_volan_mav_osszehangolas/

(Index, 2015. április 10., péntek)

Módosul a zárva tartásról szóló törvény

Egyre több üzlet élvez mentességet a vasárnapi zárva tartás alól, és hamarosan a jogszabály újabb

módosításáról szavaznak a honatyák, ez pedig tovább bővítheti a kivételt képező boltok körét. Ágazati szereplők cáfolják a sajtóhíreket, amelyek szerint a rendelkezés hatására nem csökkent, hanem inkább nőtt a forgalmuk márciusban.

Jelenleg is folyamatban van a vasárnapi munkavégzés tilalmáról szóló törvény módosítása – jelentette ki az M1 csatornán tegnap Szatmáry Kristóf. A kereskedelempolitika kormányzati összehangolásáért felelős miniszteri biztos elmondta, a parlament vállalkozásfejlesztési bizottsága szerdán nyújtott be egy módosító indítványt, amely alapján a kiskereskedelmi üzletek reggeli nyitásának legkorábbi időpontja 4 óra 30 percre módosul a jelenlegi 6 órától. A változtatást az indokolja, hogy rengetegen jelezték főként vidékről: komoly problémát jelent, hogy az eddig korábban nyitó üzletekben a hajnali munkakezdés előtt már nem tudják beszerezni az alapvető élelmiszereket. Ezért döntött úgy a kormány, hogy alkalmazkodik a vásárlói igényekhez, és továbbra is lehetővé teszi a törvényben nemzetközi mintára szabályozott reggel 6 órai kezdésnél korábbi nyitást is.

Módosul a pékségekre vonatkozó szabályozás is. A kizárólag pékárut, tejterméket, cukrászati készítményt és alkoholmentes italt értékesítő üzletek a jövőben vasárnap és munkaszüneti napokon 5 és 12 óra között lehetnek nyitva.

Ugyanezen bizottsági módosító indítvány szerint tovább bővül a korlátozás alól kivételezettek köre. A törvény hatálya alól kikerülnek a metrómegálló területén kialakított üzletek is, hasonlóan a vasúti és autóbusz-pályaudvarokon, repülőtereken működő üzletekhez, amelyek vasárnap is nyitva tarthatnak. A módosítás rögzíti azt is, hogy az automatából történő értékesítésre szintén nem vonatkozik a jogszabály.

Szatmáry Kristóf a távirati iroda tudósítása szerint az interjúban úgy vélekedett: most van arra lehetőség, hogy a törvény teljes mértékben alkalmazkodni tudjon a gyakorlati tapasztalatokhoz. Szerinte azonban néhány hónap szükséges ahhoz, hogy kialakuljanak az új szokások egy ilyen nagy átalakítás után. – A tapasztalatok alapján mintegy fél év múlva érdemes lehet újra elgondolkodni azon, hogy milyen változtatások szükségesek még a törvényben – mondta Szatmáry.

A miniszteri biztos arról is beszélt, hogy az online pénztárgépek naprakészen mutatják a kiskereskedelem eladásait. Mint mondta, az eddigi adatok alapján az látszik, hogy márciusban a forgalom nem csökkent az áruházakban, sőt, valamelyest emelkedett is a fogyasztás. Megerősítette ezt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) is a Napi Gazdaságnak. A hivatal szerint a legfrissebb adatok azt mutatják, hogy a korlátozás március 15-i hatályba lépését követően nem csökkent, inkább kismértékben nőtt a kereskedők forgalma a megelőző hetekhez képest, amikor az átlagos forgalom alacsonyabb volt az életbelépést követő időszakénál. Ezt ugyanakkor vitatja az Országos Kereskedelmi Szövetség.

– Az, hogy márciusban nőtt a forgalom, még nem bizonyít semmit, mivel az április eleji húsvéti ünnepek miatt egyébként is élénk érdeklődést tapasztaltak a kereskedők a hónap második felében – jegyezte meg a Magyar Nemzetnek Vámos György főtájtár. Hozzátette: ráadásul a törvény adta lehetőséggel élve a húsvétot megelőző hét vasárnapján szinte valamennyi áruházlánc nyitva tartott, vagyis március utolsó hétvégéjén nem kellett forgalomkieséssel számolniuk. Emellett az is közrejátszhat a tendencia alakulásában, hogy a NAV az esztendő két leggyengébb hónapjához, januárhoz és februárhoz mérten állapította meg a márciusi fogyasztásbővülést. – A vasárnapi pihenőnap miatt továbbra is veszteségekre számítanak a vállalatok, arról nem beszélve, hogy az adóhatósághoz az online kasszákon keresztül beérkező adatok nem mutatják meg például azt, hány munkavállalótól kellett eddig elkészönniük a kereskedőknek – mondta Vámos. Rámutatott: a Központi Statisztikai Hivatal kimutatásaiból az is kiderül, hogy míg 2011 óta minden év márciusában 17–19 százalékos forgalmonövekedés volt jellemző az előző, február hónapához képest, addig az idén ennek mértéke a jelzések alapján a korábbiaknál biztosan alacsonyabb.

http://mno.hu/magyar_nemzet_gazdasagi_hirei/modosul-a-zarva-tartasrol-szolo-torveny-1281187#

(Magyar Nemzet, 2015. április 10., péntek)

Három új jelzálogbank is alakulhat

Nagy Márton, a Magyar Nemzeti Bank ügyvezető igazgatója elárulta, hogy a növekedési hitelprogram finomhangolása következik

Jelzálogbankok alapítása várható – jelentette ki lapunknak Nagy Márton, a Magyar Nemzeti Bank ügyvezető igazgatója, aki szerint míg a bankrendszerben konszolidáció folyik és a mérethatékonyság miatt várhatóan öt univerzális nagybank marad a jelenlegi hét helyett, addig az új szabályozás hatására minimum három új jelzálogbank alakulhat. Ezáltal a nagybankok az általuk alapított jelzálogbankkal működhetnek majd. A jegybank ügyvezetője hozzátette, egy jelzálogbank megalakulásához egy év szükséges, ezután kezdődhet a kibocsátás és egy jól működő jelzáloglevélpiac kialakítása.

– **Miközben zajlik a banki elszámolás és forintosítás, egyre több a nem teljesítő hitelfelvevők száma. Hogyan kezelik ezt a problémát?**

– A teljes pénzügyi közvetítőrendszerben a háztartások esetében a nem teljesítő hitelek aránya 25 százalék, magyarán minden negyedik hitel nem teljesítő. Ennek a legnagyobb részét a lakással fedezett hitelek adják. A nem teljesítő jelzáloghitelek állománya megközelíti az 1500 milliárd forintot, mintegy 193 ezer szerződéshez kapcsolódóan. Hazánkban két út kínálkozik majd az elszámolás után sem teljesítő adósoknak: a Nemzeti Eszközkezelő (NET) vagy a készülő adósságrendezési eljárás, közismertebb nevén magáncsőd. Bár ez a két megoldás több tízezer ügyfélen segíthet, az adósok nagy részének a problémáját nem tudja megoldani. Így további lépések is szükségessé válhatnak. Érdemes körülnézni és tanulmányozni más országok tapasztalatait, gondolok itt az ír, izlandi vagy horvát példákra.

– **Nézzük a példákat!**

– Horvátországban adósság-elengedésre került sor, célzottan a legnehezebb helyzetben lévő háztartások számára. Az adósság-elengedésben a bankok mellett közüzemi szolgáltatók és telekommunikációs cégek vesznek részt, amelyek veszteségeit az állam nem téríti meg. Írorszában a nem teljesítő jelzáloghitelek kezelése során a jegybank célszámokat fogalmazott meg a bankok felé arra vonatkozóan, hogy a nem teljesítő állomány mekkora részét kell átstrukturálásokkal fenntartható adósságpályára állítaniuk. A gyakorlatban ez két év alatt lefedte a nem teljesítő állomány felét, de a jegybank ezenfelül elvárta, hogy háromnegyede az átstrukturálásoknak sikeres legyen. Mindezt a magáncsőd reformja, a nem teljesítő hitelek kezelésére és fenntartható átstrukturálásokra vonatkozó magatartási kódex támogatta, az állam részéről pedig kamattámogatás, illetve tanácsadás is segítette. A célszámoktól való elmaradást a jegybank célzottan szigorúbb értékvesztési szabályokkal szankcionálja. Figyelembe véve a szociális aspektusokat, a túlzott eladósodottságot a nem teljesítő ügyfelek egy jelentős részénél, valamint az ingatlanpiac korlátozott felszívóképességét, ilyen jellegű megoldásban mindenképpen szükséges gondolkodni. Itt persze kiemelten figyelni kell a morális kockázatok kezelésére és a bankrendszer teherviselő képességére is.

– **Mekkora versenyre számít az MNB a lakossági hitelkiváltás miatt?**

– Remélem, hogy itt is élesedik majd az árverseny. A hazai hitelpiac egyik legnagyobb fejletlensége a hitelkiváltás, bankváltás hiánya. Míg például az Egyesült Államokban a hitellel rendelkező ügyfelek havonta összehasonlítják a bankok ajánlatait, és a legjobbat kiválasztva azonnal bankot váltanak akár az interneten keresztül, Magyarországon az ügyfelek hosszú távra „beragadnak” egy bankban. Ez egy olyan piac, amelyet mindenféleképpen érdemes támogatni, a versenyt beindítani. A törvény úgy lett kialakítva, hogy a forintosításkor vagy akár később a futamidő alatt a kamatforduló időpontjában az ügyfél akár új bankot választhat. Érdemes ezért megnézni mindenki árajánlatát és rászánni egy kis időt a bankváltásra.

– **Ez mekkora költséggel jár majd?**

– A bankváltás költségeit a törvény nagyon alacsony szintre csökkentette, így csak időt és egy kis energiát kell szánni az új banki partner kiválasztására és a hitel regisztrációjára. Ezért cserébe az ügyfelek akár lényegesen alacsonyabb törlesztőrészletet is kaphatnak, így több pénz maradna a zsebükben. Míg az interneten létezik olyan oldal, ahol a kötelező biztosításokat nyújtó szolgáltatók ajánlata az ügyfél számára kiszámolható és szükség esetén új szolgáltató választható, a

jelzáloghiteleknél ez még nem működik. Milyen egyszerű lenne, ha az ügyfél az internetet használva a hitel paramétereit megadva, egy oldalon össze tudná hasonlítani a bankok ajánlatait. Ha pedig látna a jelenleginél jobb ajánlatot, akkor gyorsan át tudna szerződni.

– Jelentős átalakulás megy végbe a hitelpiacon, de felfut-e majd a kívánatos szintre a hitelezés a sok-sok szigorítás ellenére?

– A háztartási szegmensben az új forinthitelezés érdemben élénkül. Ugyanakkor fontos, hogy mindez prudens módon történjen. Ezért kerültek bevezetésre az adósságfék- szabályok, azaz a jövedelemarányos törlesztőrészlet-mutató (JTM) és a hitelfedezeti mutató (HFM). Jelen limitek várakozásaink szerint nem fogják vissza érdemben a hitelezést, ha azonban a lakossági hitelezés még jobban megugrik és túlzóvá válik, akkor rá fogunk lépni ezekre az adósságfékekre, és szigorítunk a mutatókon. Még egyszer nem alakulhat ki a devizahitelezés felfutásához hasonló lakossági túlzott eladósodottság, adósságcsapda. Más kérdés, hogy a jelenleg még laza adósságfék-szabályok mellett az is bevezetésre került, hogy csak az igazolt jövedelemmel rendelkező ügyfelek kaphatnak hitelt. Furcsa, hogy vannak olyan bankok, amelyek eddig nem így cselekedtek, és nem jövedelemalapon hiteleztek. De az ügyfelek részéről is elvárható, hogy jövedelmük kifiheredjen. Az adósságfék-szabályozás tehát nem a hitelezés ellen, hanem az egészséges hitelezésért született.

– Tartanak-e buboréktól?

– A vállalati szegmensben nem kell félnünk hitelbuborék, azaz a túlzott hitelezés kialakulásától. Sőt itt az a baj, hogy a hitelállomány még mindig az egyensúlyi szint alatt van. A növekedési hitelprogram (NHP), a most bevezetett NHP+ programmal együtt jelentős lépés a vállalati, azon belül is a kis- és középvállalati hitelállomány kívánt növekedésének eléréséhez. Az NHP+ a kockázatosabb, de még hitelképes vállalatok számára is elérhetővé teszi a hosszú futamidőt és az alacsony, fix hitelkamatokat. Persze az NHP finomhangolása is folytatódik, gondolkodunk a programnak a lakóparképítéshez kapcsolódó finanszírozásra való kiterjesztésében. Az NHP és NHP+ keretében összesen ezermilliárd forintos idei kihelyezés következtében már három–négy százalékkal bővíthet a hitelállomány, amely akár 0,5–0,7 százalékkal emelheti az idei évi gazdasági teljesítményt.

- Lesznek-e új jelzálogbankok? Ösztönzi-e ezt a jegybank?

– Igen, legalább három jelzálogbank alapítására számítok. A forintosítás új helyzetet teremt a bankok mérlegében, hiszen az elszámolás után a fennálló mintegy 2700 milliárd forint lakossági devizajelzáloghitel-állomány szinte egésze forintosításra kerül. Bár a konverzió után már árfolyamkockázat nem terheli többé a fogyasztókat, a bankszektorban a hosszú lejáratú forinteszközök állománya jelentősen megnő, ezzel emelkedik a lejáratú eltérés a bankrendszer hitelei és forrásai között. E rendszerszintű probléma kezelésére az MNB új szabályozói eszköz bevezetését javasolja a forint lejáratú eltérés korlátozására a céllal, hogy a bankok a kialakult forint lejáratú eltérést hosszú lejáratú, fedezett forint források bevonásával mérsékeljék. Az új eszköz, a Jelzáloghitel-finanszírozás Megfelelési Mutató (JMM) a lakossági jelzáloghitel fedezete mellett kibocsátott forintértékpapírok és a jelzáloghitelek fedezetével nyújtott forintrefinanszírozási hitelek, illetve az éven túli hátralévő lejáratú lakossági forint-jelzáloghitelek nettó értékének hányadosaként kerülne kiszámításra, konszolidált szinten. Kezdeti 15 százalékos minimumértéket tervezünk meghatározni 2016 második felétől, ilyen szint mellett ugyanis a lejáratú eltérésből eredő kockázat már érdemben mérséklődne bankrendszeri szinten, de egyúttal nem is készítené a piaci szereplőket sokszerű alkalmazkodásra.

- Hány új bankunk lesz?

– A szabályozás jelzálogbank alapítására sarkalja a bankokat. Ez érdekes helyzetet teremt, hiszen míg a bankrendszerben konszolidáció folyik, és a mérethatékonyság miatt várhatóan öt univerzális nagybank marad a jelenlegi hét helyett, addig a szabályozás hatására minimum három új jelzálogbank alakulhat. Ezáltal öt nagybank öt, általa alapított jelzálogbankkal működhet, s egy kisebb bank jelzálogbankkal. Ehhez a forintosítás biztosítja a mérethatékonysághoz szükséges legalább százmilliárd forintot kitevő állományt. Egy jelzálogbank megalakulásához egy év szükséges, ezután kezdődhet a kibocsátás és egy jól működő jelzáloglevél-piac kialakítása.

– Több mint háromszázalékos növekedést jósolnak 2015-re, mennyiben rajzolja ez át a hazai

pénzügyi folyamatokat?

– Az elmúlt évek rámutattak arra, hogy az egyensúly javítása mellett is el lehet érni magas növekedést, így sikerült feloldani a korábbi évtizedek által jellemzett egyensúly vagy növekedés dilemmát. 2014-ben a 3,6 százalékos magyar növekedés volt a második legmagasabb Európában reálértelemben úgy, hogy az infláció alacsony maradt.

– Talán mert szerencsénk is volt!

– Mindez nem önmagától alakult ki, a gazdaságpolitikának, a fiskális és monetáris fordulatnak markáns szerepe volt ebben. Az új képlet szerint a bővülő foglalkoztatottsággal és a tartós növekedéssel elérhető a fenntartható egyensúly, amelyet az új foglalkoztatáspolitikai és adórendszer jellemezte strukturális reformok támogattak. A monetáris fordulat jegyében pedig a kamatsökkentési ciklus és a hitelprogram ugyancsak hozzájárult a növekedéshez, összesen két százalékkal – egy-egy százalékkal – az elmúlt két évben. A devizaalapú lakossági jelzáloghitelek jegybank általi forintosítása és az önfinanszírozási program pedig az egyensúly javítása érdekében tett olyan célzott lépések, melyek a háztartások és az állam adósságának szerkezetét tudták nagyban javítani.

http://magyarhirlap.hu/cikk/22065/Harom_uj_jelzalogbank_is_alakulhat

(Magyar Hírlap 2015. április 10. péntek)

Fogyasztóvédő és Érdekszövetség Alapítvány, heti sajtószemle összeállítás – 2015. 15. hét
www.fogyasztovedelem.hu
levelek@fogyasztovedelem.hu